

Szénási Jánosné Gazda Klára

Egyszerű előjátékok szerkesztése -gyakorlati segítség panelek alkalmazásával-

Előszó

Ez az összeállítás elsősorban azoknak a kántoroknak a számára készült, akik más hivatásuk mellett vállalták a rendszeres vasárnapi istentiszteleti szolgálatot. Zeneiskolai tanulmányaikat hasznosítják sokan, ezért az ott megszerzett elméleti tudás elég az alábbi módszer alkalmazásához, mellyel saját előjáték szerkeszthető. Erre a készségre pedig szükség lesz, ahogy egyre inkább birtokba veszik a gyülekezetek az új énekeskönyv énektöbbségét.

Aki egyéni munkával fog haladni ezzel az anyaggal, annak a számára ilyen részletes az összeállítás. Nem tudhatjuk, ki mit tanult, mire emlékszik. Szükséges, hogy minden pontosan nyomon követhető legyen.

Másodsorban a kántorképzőkre is gondoltam. Tanári vezetéssel hosszabb szakaszok kihagyhatók, de ez a füzet abban segíthet, hogy a gyarapodó tudást a résztvevők mielőbb hasznosíthassák.

A kitűzött cél is kettős:

Aki figyelmesen követi az első fejezeteket, az legyen képes az énekeskönyv szinte valamennyi énekének első sorát úgy lezárni, hogy azzal elindíthassa a gyülekezet éneklését.

Aki pedig tovább halad, már az összhangzattan tanulásának kezdetén megszerzett kevés eszközzel is tudjon változatos előjátékokat készíteni.

Ehhez egy egyszerű módszert kínálok fel, amellyel, mint összeilleszthető építőelemekkel, panelekkel szerkeszthetők a rövid előjátékok.

Az egyik panel maga az énekidézet, legtöbbször az első sor, a másik a záradék, amit nem szerkeszteni kell, hanem a felkínáltak közül csak kiválasztani.

Példáink gerincét a főhármások (I, IV, V. fok) használata alkotja, kis kitekintéssel a mellékdominánsok irányába.

Intonációink formája háromféle:

Kétrészes, az előbb leírt módon. Az éneksort megszólaltathatjuk kíséret nélkül, unisono, vagy elláthatjuk kísérőszólammal. A kadencia ezután háromszólamú, ami legfeljebb a végére egészül ki négy szólamúvá. Ezt a kadenciát egységesen záradéknak nevezem, mivel alkalmanként nemcsak átmenőhangokkal látom el, hanem bevezető szakasszal is.

Füzetünk példáinak zöme ebbe a kétrészes csoportba tartozik.

Három részes, amikor az idézet és a záradék közé átvezető szakasz kerül. Ez lehet szabad bővítmény, szekvencia, skálamenet. Ebbe a csoportba tartoznak azok az intonációk is, amelyekben még egy sort idézünk az énekből. Erre a három részes formára is számos példát találunk.

Végül egy az éneket többé-kevésbé végig idéző, követő forma, melyet néhány példa szemléltet.

A gyakorlati segítség szándékának megfelelően a legelső, szöveges fejezeten kívül csak a legszükségesebb magyarázatokra szorítkozom.

A sok záradék között különbséget teszek, kiemelem a legkönnyebben, legtöbb helyzetben alkalmazhatókat. Csoportosításuk pedig legtöbbször a motívumok kezdőhangja szerint történik.

A gyakorlatot veszem figyelembe azzal is, ahogy az anyagot elrendeztem.

Ezért kapott az I. részben a Példatár helyet. A szemléltetésre szánt intonációk gyűjteményét adom kézbe. Forgassa mindenki haszonnal, és keltsen érdeklődést a II. rész tanulmányozásához!

A II. részben először a kezdő sor főbb jellemzőinek a megtalálásáról, a záradékok kiválasztásáról, az egyes részek összeillesztéséről olvashatunk.

Ezt követően segítséget kapunk a terc- és szeksztpárhuzam alkalmazásához.

A további fejezetekben találjuk a „panelet”: sok záradékot, melyeket g finálusra helyeztem, valamint szekvenciákat és skálameneteket.

Kísérletezésre buzdítok. Nincs egyetlen jó megoldás, ha egyféleképpen nem sikerül, másfelől közelítve biztosan eljuthatunk vállalható előjátékhöz.

Ezért a Példatár több előjátékot tartalmaz, mint amennyi csupán az egyes fejezetek témáját szemléltetné. Ugyanazt az eljárást több ének esetében is megtaláljuk, és ugyanahhoz az énekhez gyakran adtam többféle intonációt.

Az énekek kiválasztásánál a Draskóczy László szerkesztette Intonáció Gyűjteményt vettem alapul. Elsősorban a hiányzó ismert énekekhez adok előjátékot, valamint a több gyakorlást igénylő, illetve a mi liturgiánkba nehezen illeszthető hosszú intonációk (koráelőjátékok) helyett rövidebbet és könnyebbet. De így fordul elő, hogy egyes énekek elé csak úgynevezett rövid előjáték került: a könnyen játszható hosszabbat a fenti gyűjteményben találjuk.

Ha pedig ott sem, alkalmazzuk a füzet valamelyik eljárását!

Az új énekeskönyvet számos ének képviseli. Az istentiszteletre szánt énekekből válogattam. A Bibliaköri énekek közül csak azokat választottam, amelyeket a 48-as énekeskönyvből már megszerettek a gyülekezetek.

Dicsérjétek az Urat!

Pécs, 2024.

Tartalomjegyzék

I.rész

A: Intonációk – Példatár a fejezetek példáiból és záradékaihoz, plagális utójátékok.....	7
B: Intonációk a 48-as énekeskönyv korálkönyvéhez – Példatár.....	58

II.rész: Hogyan készítek magam intonációt?

1. Lépésről lépésre.....	99
1.1. Az ének felidézése vagy bemutatása.....	99
1.2. A záradék.....	99
1.3. A záradék kiválasztása.....	100
1.4. A záradék illesztése, rávezetés.....	103
1.5. Átvezetés.....	104
1.6. Egy kis elmélet.....	105
2. A kísérszólam.....	109
2.1. Milyen távolságban kövesse a kísérszólam a dallamot?.....	109
2.2. Ellenmozgás.....	110
2.3. A kísérszólam belépése.....	110
2.4. A kísérszólam csatlakozása a záradékhoz.....	111
2.5. Önállóbb kísérszólam.....	112
2.6. Kis szemléltetés.....	113
3. Záradék a záróhang alatt.....	114
3.1. Az ének 1. sorának záróhangja és az alaphang.....	114
3.2. Plagális záradékok a záróhang alatt.....	116
3.3. Fríg záradékok a záróhang alatt.....	120
3.4. Sorismétlés.....	121
4. Autentikus záradékok.....	123
4.1. Egyszerű autentikus záradékok.....	123
4.2. Az egyszerű autentikus záradékok alkalmazása.....	125

4.3. Záradékok több figurációval, összetett autentikus záradékok	128
4.4. Első sor + záradék.....	131
4.5. Kérdés-felelet.....	131
4.6. Az ismétlőjeles sorok	132
4.7. Rövidebb idézet	133
4.8. Háromrészes előjátékok: átvezetés a bemutatás és a záradék között	134
4.9. Hosszabb előjátékok	135
5. Régi magyar énekek.....	136
5.1. Záradékok.....	136
5.1.1.Lá sorok szi-vel	136
5.1.2.Plagális Codák.....	138
5.1.3.Lá sorok szó-val	139
5.1.4.Dúr záradékok	140
5.1.5.Mixolíd záradékok.....	141
5.2. Az első sor záradékkal és az első sor után záradék.....	142
5.3. Lá sor szi-vel, vagy szó-val?	143
5.4. Átvezetés.....	144
5.5. Az 1. és 2. sor után a záradék, sorzáró kadenciák.....	145
6. Zsoltárok és korai korálok	146
6.1. Záradékok.....	146
6.1.1.Lá sorok	146
6.1.2.Dúr (ión) és mixolíd	148
6.2. A záradék illesztése	150
6.3. Átvezetés.....	151
6.4. További idézet.....	152
6.5. Idézet kísérőszóval és Codával	153
7. Fríg záradékok	154
8. A kezdőhangra vezetünk	158
8.1. Egyszerűbb záradékok.....	158
8.2. Záradékok tercre	158
8.3. Kvintre.....	159
8.4. A felső oktávra	160

8.5. Fríg énekek ré kezdőhangjára	160
8.6. A záradék illesztése	161
9. Szekvencia	163
9.1. Szekvencia a dallam egy motívumából és hármashangzat-szekvencia	163
9.2. Szekvenciák különböző figurációkkal	164
9.3. A szekvencia beillesztése	166
9.4. Példák.....	167
10. Skálamenetek a záradékhoz.....	170
10.1. Párhuzamos skálamenetek lefelé	170
10.2. Egymás felé tartó skálamenetek.....	172
10.3. Felfelé törő motívumok, sorok	173
10.4. A skálamenetek illesztése	174
11. Himnuszok, gregorián eredetű énekek	175
12. Bemutatás másik sorral	178
13. Rövid előjáték	180
14. Új ének.....	182
15. Orgonapont	184
16. Rövid áttekintés	186

Nevük kezdőbetűjével idézett szerzők:

Az Intonáció Gyűjteményből – ReZeM 016:

Alföldi-Boruss Csilla	Hargita Péter	Nagy Csaba
Draskóczy László	Jobbágy Bence	J. Pachelbel
Gárdonyi Zoltán	Kecskés Balázs	Reményi Attila
Hajdu Lóránt	Máté János	Sepsy Károly

A Református Korálkönyvből:

Gárdonyi Zoltán
Gyülvérszi Barnabás
Papp Ákos

A Digitális Új Református Korálkönyvből:

Bessenyei Mihály
Gárdonyi Zsolt
Szabó Balázs

Jelmagyarázat

d/m: záradék azonos nevű dúrban és mollban

XY: az Intonáció Gyűjtemény - ReZem 016, 1993 - *szerzője, 48-as sorszám, (21-es sorszám)*

XY után: a szerzőtől idézett kadencia az Intonáció Gyűjteményben négy szólamú felrakásban található. Itt három szólamban, mivel nemcsak szemléltetés céljából szerepel, hanem egyben mintazáradék is.

I.rész

Intonációk-

Példatár a fejezetek példáiból és záradékaihoz, valamint plagális utójátékok - A. a 21-es énekeskönyvhöz

1.a

Zsoltárok és korai korálok (5.)

1.b

Zsoltárok és korai korálok (5.)

ld.150.o.

1.c

Kísérőszólam /orgonapont, Zsoltárok... (5.)

ld.111.o.

5.a

Zsoltárok...(3) - Autentikus záradékok (1.)

> A Példatárban az énekek többsége több előjátékot kapott: a,b... Ezek nemcsak nehézségi fok szerint különbözöek, (bár mindegyik lényegesen egyszerűbb bármely négyszólamú korálkönyvi letétnél), hanem eltérő a záradékuk. Különbség lehet még szerkezetükben is: pl. 1. sor + záradék, vagy 1. sor + átvezetés + záradék.

És lehet egészen kicsi a különbség, pl. ugyanaz az előjáték, csak másodsorra kísérszólammal, vagy orgonaponttal.

> R .. rövid előjáték

> fejezet megnevezése és zárójeles dölt szám: az előjáték záradéka az utalt fej-ben a Záradékok (..) között található

> ld. .. o.: az előjáték egésze, vagy részlete kottával példaként szerepel, olykor másikkal záradékkal

> * A csillaggal jelölt intonációkban háromszólamú szakasz található a záradékon kívül is. A jelöletlen intonációkban csak a Kísérszólam fejezetben tárgyalt kétszólamú párhuzamos eljárást alkalmaztam. Az 1.c előjáték orgonapontjáról szintén ott olvashatunk.

> A zsoltárok metrikai alapegysége új énekeskönyvünkben a fél. A Példatár ehhez igazodik. Az egyes fejezetek példáiban és a Példatár B-ben negyed a mérőegység, mérőütés.

Sorismétlés,
Zsoltárok...(3.) - Autentikus zár. (3.)

5.b

ld.122.o.

6

Zsoltárok...(3.)

ld.104.150.o.

8.a

Zsoltárok...(3.) - Autentikus zár. (3.)

8.b

Zsoltárok...(3.)

8.c

Szekvencia a), Zsoltárok...(2.)

ld.167.o.

12.a

Zsoltárok...(1.)

ld.122.150.182.183.o.

12.b

Új ének, Zsoltárok...6.5.

22.a

Zsoltárok...(3.)

ld.152.o.

22.b

Zsoltárok...(3.)

ld.152.o.

Kezdőhangra, Rövid előjáték (7.)

R 22

Zsoltárok...(3.)

23.a

Zsoltárok...(3.)

23.b

Zsoltárok...(3.)

23.c

Zsoltárok...(2.)

24.a

Zsoltárok...(3.) - Autentikus zár. (2.)

ld.150.o.

24.b

Szekvencia (6.), Autentikus záradékok (5.)

ld.111.168.o.

28.a

Zsoltárok...(3.) - Autentikus zár. (2.)

28.b

Szekvencia (5.), Autentikus záradékok (5.)

ld.167.o.

30.a

Sorismétlés

ld.121.o.

30.b

Zsoltárok...(4.)

Musical score for 30.b, Zsoltárok...(4.). The score is in G minor (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff begins with a half note G4, followed by quarter notes A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5. The bass staff begins with a whole note G3, followed by quarter notes A3, Bb3, C4, D4, E4, F4, G4. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

ld.150.o.

31.a

Fríg záradékok (3.)

Musical score for 31.a, Fríg záradékok (3.). The score is in G minor and 4/4 time. The treble staff starts with a half note G4, followed by quarter notes A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5. The bass staff starts with a whole note G3, followed by quarter notes A3, Bb3, C4, D4, E4, F4, G4. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

ld.151.o.

31.b

Musical score for 31.b, Fríg záradékok (3.). The score is in G minor and 4/4 time. The treble staff starts with a half note G4, followed by quarter notes A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5. The bass staff starts with a whole note G3, followed by quarter notes A3, Bb3, C4, D4, E4, F4, G4. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

Fríg záradékok (1.)

Musical score for Fríg záradékok (1.). The score is in G minor and 4/4 time. The treble staff features a half note G4, followed by quarter notes A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5. The bass staff features a whole note G3, followed by quarter notes A3, Bb3, C4, D4, E4, F4, G4. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

ld.157.o.

35.a

Sorismétlés

Musical score for 35.a, Sorismétlés. The score is in G minor and 4/4 time. The treble staff starts with a half note G4, followed by quarter notes A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5. The bass staff starts with a whole note G3, followed by quarter notes A3, Bb3, C4, D4, E4, F4, G4. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

ld.121.o.

35.b

Zsoltárok...(4.)

Musical score for 35.b, Zsoltárok...(4.). The score is in G minor and 4/4 time. The treble staff starts with a half note G4, followed by quarter notes A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5. The bass staff starts with a whole note G3, followed by quarter notes A3, Bb3, C4, D4, E4, F4, G4. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

ld.152.o.

38.a

Zsoltárok...(1.)

Musical score for 38.a, Zsoltárok...(1.). The score is in G major (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff begins with a series of eighth notes (G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5) followed by a quarter note (A4), a quarter rest, and a quarter note (G4). The bass staff begins with a whole rest, followed by a half note (G3), a half note (B2), a quarter note (D3), a quarter note (E3), a quarter note (F3), and a quarter note (G3). The piece concludes with a final cadence in the treble staff (G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5) and a whole note (G4) in the bass staff.

38.b

Musical score for 38.b. The score is in G major (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff begins with a series of eighth notes (G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5) followed by a quarter note (A4), a quarter rest, and a quarter note (G4). The bass staff begins with a whole rest, followed by a half note (G3), a half note (B2), a quarter note (D3), a quarter note (E3), a quarter note (F3), and a quarter note (G3). The piece concludes with a final cadence in the treble staff (G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5) and a whole note (G4) in the bass staff.

Szekvencia (7.), Zsoltárok...(3.)

Musical score for Szekvencia (7.), Zsoltárok...(3.). The score is in G major (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff begins with a series of eighth notes (G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5) followed by a quarter note (A4), a quarter rest, and a quarter note (G4). The bass staff begins with a series of eighth notes (G3, A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4) followed by a quarter note (A3), a quarter note (B3), a quarter note (C4), a quarter note (D4), a quarter note (E4), and a quarter note (F4). The piece concludes with a final cadence in the treble staff (G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5) and a whole note (G3) in the bass staff.

ld.169.o.

38.c

Musical score for 38.c. The score is in G major (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff begins with a series of eighth notes (G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5) followed by a quarter note (A4), a quarter rest, and a quarter note (G4). The bass staff begins with a whole rest, followed by a half note (G3), a half note (B2), a quarter note (D3), a quarter note (E3), a quarter note (F3), and a quarter note (G3). The piece concludes with a final cadence in the treble staff (G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5) and a whole note (G3) in the bass staff.

Szekvencia (7.), Zsoltárok...6.5.

Musical score for Szekvencia (7.), Zsoltárok...6.5. The score is in G major (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff begins with a series of eighth notes (G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5) followed by a quarter note (A4), a quarter rest, and a quarter note (G4). The bass staff begins with a series of eighth notes (G3, A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4) followed by a quarter note (A3), a quarter note (B3), a quarter note (C4), a quarter note (D4), a quarter note (E4), and a quarter note (F4). The piece concludes with a final cadence in the treble staff (G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5) and a whole note (G3) in the bass staff.

ld.169.o.

38.d

Musical score for 38.d, featuring a treble and bass clef with various notes and rests.

Szekvencia (7.), Zsoltárok...6.5.

Musical score for Szekvencia (7.), Zsoltárok...6.5, featuring a treble and bass clef with various notes and rests.

ld. 110.o.

42

Zsoltárok...6.5.

Musical score for 42, Zsoltárok...6.5, featuring a treble and bass clef with various notes and rests.

ld.127.153.o.

R 42

Rövid előjáték (7.) R 42 /2

ua.

Musical score for R 42, Rövid előjáték (7.), R 42 /2, ua., featuring a treble and bass clef with various notes and rests.

ld.181.o.

47.a

Zsoltárok...(4.)

Musical score for 47.a, Zsoltárok...(4.), featuring a treble and bass clef with various notes and rests.

ld.109.150.o.

*47.b

Musical score for *47.b, consisting of two staves (treble and bass clef). The melody in the treble clef consists of eighth and quarter notes, while the bass clef provides a simple accompaniment of quarter notes.

47.c

Musical score for 47.c, consisting of two staves. The treble clef features a complex texture with many beamed notes and rests, while the bass clef has a few notes with rests.

Orgonapont

Musical score for Orgonapont, consisting of two staves. The treble clef has a series of chords and notes, with a long slur over the latter part. The bass clef has a few notes with rests.

51.a

Fríg záradékok (2.)

Musical score for 51.a, consisting of two staves. The treble clef has a melody with some slurs, and the bass clef has a few notes with rests.

ld.120.o.

(51.b) *Vallet 51.zs. után*

Fríg záradékok / Érdekesség...

Musical score for (51.b), consisting of two staves. The treble clef has a melody with some slurs, and the bass clef has a few notes with rests.

ld.157.o.

62=24 64=5

*65

Kezdőhangra vezetés (4.)

Musical score for *65, consisting of two staves. The treble clef has a melody with some slurs, and the bass clef has a few notes with rests.

68.a

Zsoltárok...(4.)

Musical score for 68.a, Zsoltárok...(4.). It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The music is in a common time signature. The treble staff begins with a whole rest, followed by a series of eighth and quarter notes. The bass staff provides a steady accompaniment with eighth and quarter notes.

68.b

Musical score for 68.b. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff starts with a series of eighth notes, followed by a whole note and then more eighth notes. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by eighth notes.

Skálamenet (1.)

Musical score for Skálamenet (1.). It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff features a long melodic line with a slur over several notes, ending with a fermata. The bass staff has a steady accompaniment of eighth notes.

69=51 71=31 72=65 76=30 78=90

ld.174.o.

84 ld. Példatár B. 84.a. a 48-as ritmussal

Musical score for 84. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff has a series of quarter notes, followed by eighth notes and then quarter notes. The bass staff has a steady accompaniment of eighth notes.

Szekvencia a), Zsoltárok...(4.)

Musical score for Szekvencia a), Zsoltárok...(4.). It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff has a series of quarter notes, followed by a long melodic line with a slur and a fermata. The bass staff has a steady accompaniment of eighth notes.

90.a

Zsoltárok...(3.)

Musical score for 90.a, Zsoltárok...(3.). It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff has a series of quarter notes, followed by a long melodic line with a slur and a fermata. The bass staff has a steady accompaniment of eighth notes.

125.150.o.

*90.b a Codáig a középső szólam nélkül is játszható

Szekvencia (5.), Zsoltárok...6.5.

ld.153.o.

95=24

100.a

Fríg záradékok (3.)

ld.156.o.

100.b

Fríg záradékok (3.)

ld.156.o.

105.a

Plagális záradékok (1.)

ld.101.104.118.o.

105.b

Autentikus záradékok (6.)

ld.104.o.

105.c

Musical score for exercise 105.c, showing a piano accompaniment with treble and bass staves. The piece is in a major key and 4/4 time. The melody in the treble clef consists of eighth and quarter notes, while the bass clef provides a steady accompaniment of quarter notes.

Skálamenet (2.)

Musical score for exercise Skálamenet (2.), showing a piano accompaniment with treble and bass staves. The piece is in a major key and 4/4 time. The treble clef features a complex melodic line with many beamed notes, while the bass clef has a simpler accompaniment.

107.a

Zsoltárok...6.5

Musical score for exercise 107.a, showing a piano accompaniment with treble and bass staves. The piece is in a minor key (one flat) and 4/4 time. The treble clef has a melodic line with some ties, and the bass clef has a simple accompaniment.

*107.b

Sorismétlés

Musical score for exercise *107.b, showing a piano accompaniment with treble and bass staves. The piece is in a minor key (one flat) and 4/4 time. The treble clef has a melodic line with ties, and the bass clef has a simple accompaniment.

ld.122.o.

109=28 111=24

122.a

Kezdőhangra vezetés (3.)

Musical score for exercise 122.a, showing a piano accompaniment with treble and bass staves. The piece is in a major key and 4/4 time. The treble clef has a melodic line with a tie, and the bass clef has a simple accompaniment.

122.b

Zsoltárok...(5.)

Musical score for exercise 122.b, showing a piano accompaniment with treble and bass staves. The piece is in a major key and 4/4 time. The treble clef has a melodic line with ties, and the bass clef has a simple accompaniment.

ld.112.o.

134

Zsoltárok...6.5.

153.o.

139=30

140

Plagális záradékok (1.)

142=100

150.a

Plagális záradékok (4.)

150.b

Zsoltárok...6.5.és plagális Coda

150.c

Skálamenet (1.)

151=168 152=12

153.a

Plagális záradékok (1.)

Musical score for 153.a, Plagális záradékok (1.). The score is in G minor (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and quarter notes, ending with a half note. The bass staff contains a bass line with quarter notes and rests, ending with a half note. The piece concludes with a final cadence.

ld.114.o.

153.b

Régi magyar énekek (1.)

Musical score for 153.b, Régi magyar énekek (1.). The score is in G minor (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and quarter notes, ending with a half note. The bass staff contains a bass line with quarter notes and rests, ending with a half note. The piece concludes with a final cadence.

154.a

Plagális záradékok (1.)

Musical score for 154.a, Plagális záradékok (1.). The score is in G minor (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and quarter notes, ending with a half note. The bass staff contains a bass line with quarter notes and rests, ending with a half note. The piece concludes with a final cadence.

ld.118.143.161.o.

154.b

Régi magyar énekek (1.)

Musical score for 154.b, Régi magyar énekek (1.). The score is in G minor (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and quarter notes, ending with a half note. The bass staff contains a bass line with quarter notes and rests, ending with a half note. The piece concludes with a final cadence.

ld.145.o.

154.c

Musical score for 154.c, Régi magyar énekek (6.). The score is in G minor (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and quarter notes, ending with a half note. The bass staff contains a bass line with quarter notes and rests, ending with a half note. The piece concludes with a final cadence.

Régi magyar énekek (6.)

Musical score for 154.c, Régi magyar énekek (6.). The score is in G minor (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and quarter notes, ending with a half note. The bass staff contains a bass line with quarter notes and rests, ending with a half note. The piece concludes with a final cadence.

157.a

Régi magyar énekek (9.)

R 157

Rövid előjáték (2.)

Musical score for 157.a, a short prelude in G minor, 2 staves. The melody is in the right hand, and the bass line is in the left hand. The piece consists of 8 measures.

ld.126.o.

157.b

Bemutató másikkal

Musical score for 157.b, introduction with variations, 2 staves. The melody is in the right hand, and the bass line is in the left hand. The piece consists of 8 measures.

ld.178.o.

157.c

Régi magyar énekek (9.)

Musical score for 157.c, old Hungarian songs (9.), 2 staves. The melody is in the right hand, and the bass line is in the left hand. The piece consists of 8 measures.

ld.110.o.

*157.d

Régi magyar énekek (9.)

Musical score for *157.d, old Hungarian songs (9.), 2 staves. The melody is in the right hand, and the bass line is in the left hand. The piece consists of 8 measures.

159=192 160=157 162=284

163.a

Plagális záradékok (1.)

Musical score for 163.a, plagal endings (1.), 2 staves. The melody is in the right hand, and the bass line is in the left hand. The piece consists of 8 measures.

163.b

Kezdőhangra (3.), Autentikus záradékok (6.)

Musical score for 163.b, starting on the tonic (3.), authentic endings (6.), 2 staves. The melody is in the right hand, and the bass line is in the left hand. The piece consists of 8 measures.

ld.111.131.162.o.

165.a

Régi magyar énekek (2.)

Musical score for 165.a, Régi magyar énekek (2.). The score is in G major (one sharp) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble staff with a melodic line and a bass staff with a harmonic accompaniment. The melody starts with a quarter rest, followed by a series of eighth and quarter notes. The accompaniment features a steady eighth-note pattern in the bass line and chords in the right hand.

165.b

Régi magyar énekek (7.)

Musical score for 165.b, Régi magyar énekek (7.). The score is in G major (one sharp) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble staff with a melodic line and a bass staff with a harmonic accompaniment. The melody starts with a quarter rest, followed by a series of eighth and quarter notes. The accompaniment features a steady eighth-note pattern in the bass line and chords in the right hand.

166.a

Régi magyar énekek (5.)

Musical score for 166.a, Régi magyar énekek (5.). The score is in G major (one sharp) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble staff with a melodic line and a bass staff with a harmonic accompaniment. The melody starts with a quarter rest, followed by a series of eighth and quarter notes. The accompaniment features a steady eighth-note pattern in the bass line and chords in the right hand.

ld.142.o.

166.b

Régi magyar énekek (6.)

Musical score for 166.b, Régi magyar énekek (6.). The score is in G major (one sharp) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble staff with a melodic line and a bass staff with a harmonic accompaniment. The melody starts with a quarter rest, followed by a series of eighth and quarter notes. The accompaniment features a steady eighth-note pattern in the bass line and chords in the right hand.

166.c

Régi magyar énekek (1.)

Musical score for 166.c, Régi magyar énekek (1.). The score is in G major (one sharp) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble staff with a melodic line and a bass staff with a harmonic accompaniment. The melody starts with a quarter rest, followed by a series of eighth and quarter notes. The accompaniment features a steady eighth-note pattern in the bass line and chords in the right hand.

ld.142.183.o.

166.d

Régi magyar énekek (1.)

Musical score for 166.d, Régi magyar énekek (1.). The score is in G major (one sharp) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble staff with a melodic line and a bass staff with a harmonic accompaniment. The melody starts with a quarter rest, followed by a series of eighth and quarter notes. The accompaniment features a steady eighth-note pattern in the bass line and chords in the right hand.

ld.183.o.

168.a

Plagális záradékok (3.)

ld.115.o.

168.b

Régi magyar énekek (1.)

168.c

Mivel záradékában nincs sem szi, sem szó,
alkalmas mindkét típusú korálettét elé.

169.a

Régi magyar énekek

169.b

Régi magyar énekek (6.)

Musical score for 169.b, Régi magyar énekek (6.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff begins with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The bass staff provides a simple accompaniment with quarter notes G2, A2, B2, and C3. The piece concludes with a double bar line and repeat signs.

170.a

Fríg záradékok (1.)

Musical score for 170.a, Fríg záradékok (1.). The score is in B-flat major (two flats) and 4/4 time. It consists of two staves. The treble staff features a melody of quarter notes Bb4, C5, D5, and Eb5. The bass staff has a simple accompaniment. The piece ends with a double bar line and repeat signs. A reference 'ld.120.o.' is noted at the bottom right.

170.b

Fríg záradékok (1.)

Musical score for 170.b, Fríg záradékok (1.). The score is in B-flat major (two flats) and 4/4 time. It consists of two staves. The treble staff has a melody of quarter notes Bb4, C5, D5, and Eb5. The bass staff has a simple accompaniment. The piece ends with a double bar line and repeat signs. A reference 'ld.111.o.' is noted at the bottom right.

170.c

Musical score for 170.c, Fríg záradékok (1.). The score is in B-flat major (two flats) and 4/4 time. It consists of two staves. The treble staff has a melody of quarter notes Bb4, C5, D5, and Eb5. The bass staff has a simple accompaniment. The piece ends with a double bar line and repeat signs.

Fríg záradékok (1.)

Musical score for 170.d, Fríg záradékok (1.). The score is in B-flat major (two flats) and 4/4 time. It consists of two staves. The treble staff has a melody of quarter notes Bb4, C5, D5, and Eb5. The bass staff has a simple accompaniment. The piece ends with a double bar line and repeat signs. A reference 'ld.110.156.o.' is noted at the bottom right.

171=192

172.a

Régi magyar énekek (10.)

Musical score for 172.a, Régi magyar énekek (10.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves. The treble staff has a melody of quarter notes G4, A4, B4, and C5. The bass staff has a simple accompaniment. The piece ends with a double bar line and repeat signs.

172.b

Régi magyar énekek (6.)

Musical score for 172.b, Régi magyar énekek (6.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff is composed of eighth and quarter notes, while the bass staff provides a simple harmonic accompaniment with quarter and eighth notes.

173.a

Régi magyar énekek (1.)

Musical score for 173.a, Régi magyar énekek (1.). The score is in B-flat major (two flats) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff starts with a whole rest followed by eighth and quarter notes. The bass staff provides a steady accompaniment with quarter notes.

ld.111.o.

173.b

Bemutató másikkal, Régi magyar énekek (1.)

Musical score for 173.b, Bemutató másikkal, Régi magyar énekek (1.). The score is in B-flat major (two flats) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff is similar to 173.a, starting with a whole rest. The bass staff has a more active accompaniment with eighth and quarter notes.

ld.111.178.o.

173.c

Bemutató másikkal, Régi magyar énekek (3.)

Musical score for 173.c, Bemutató másikkal, Régi magyar énekek (3.). The score is in B-flat major (two flats) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff is more active, starting with eighth notes. The bass staff provides a simple accompaniment with quarter notes.

178.o.

174

Régi magyar énekek (2.) és plagális Coda

Musical score for 174, Régi magyar énekek (2.) és plagális Coda. The score is in B-flat major (two flats) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff is composed of eighth and quarter notes. The bass staff provides a simple accompaniment with quarter notes. The piece ends with a Coda symbol.

126.o.

175

Autentikus záradékok (10.)

Musical score for 175, Autentikus záradékok (10.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff is composed of quarter and eighth notes. The bass staff provides a simple accompaniment with quarter notes.

ld.125.o.

176

Régi magyar énekek (12.)

177=174

178

Autentikus záradékok (10.)

ld.125.131.o.

179=192

180.a

Zsoltárok és korai korálok (5.)

ld.151.o.

180.b

Orgonapont, Zsoltárok...(5.)

180.c

Orgonapont, Zsoltárok...(5.)

ld.151.185.o.

182.b

Régi magyar énekek (3.)

182.b

Régi magyar énekek (2.) és plagális Coda

183=658

184.a

Régi magyar énekek (1.)

ld.126.o.

184.b

Régi magyar énekek (1.) és plagális Coda

186

Kezdőhangra (4.)

ld.161.o.

187=154

188

Régi magyar énekek (3) és plagális Coda

189=284

192.a

Régi magyar énekek (13)

192.b

Régi magyar énekek (13)

193

Régi magyar énekek (5.)

194

Régi magyar énekek (8.)

196.a

Régi magyar (10.)

Musical score for 196.a, Régi magyar (10.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff with a melody and a bass staff with accompaniment. The melody features a series of eighth and sixteenth notes, with some rests. The bass line is mostly whole notes and half notes.

ld.112.180.o.

*196.b

Régi magyar (10.)

Musical score for *196.b, Régi magyar (10.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff with a melody and a bass staff with accompaniment. The melody is similar to 196.a but includes some chromatic alterations. The bass line is mostly whole notes and half notes.

204.a

Régi magyar énekek (2.)

Musical score for 204.a, Régi magyar énekek (2.). The score is in B-flat major (two flats) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff with a melody and a bass staff with accompaniment. The melody features a series of eighth and sixteenth notes, with some rests. The bass line is mostly whole notes and half notes.

ld.100.o.

204.b

Régi magyar énekek (7.)

Musical score for 204.b, Régi magyar énekek (7.). The score is in B-flat major (two flats) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff with a melody and a bass staff with accompaniment. The melody features a series of eighth and sixteenth notes, with some rests. The bass line is mostly whole notes and half notes.

206=225

208.a

Kísérőszólam / orgonapont, Plagális záradékok (3.)

Musical score for 208.a, Kísérőszólam / orgonapont, Plagális záradékok (3.). The score is in D major (two sharps) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff with a melody and a bass staff with accompaniment. The melody features a series of eighth and sixteenth notes, with some rests. The bass line is mostly whole notes and half notes.

208.b

Autentikus záradékok (5.)

Musical score for 208.b, Autentikus záradékok (5.). The score is in D major (two sharps) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff with a melody and a bass staff with accompaniment. The melody features a series of eighth and sixteenth notes, with some rests. The bass line is mostly whole notes and half notes.

ld.109.o.

208.c

Kísérőszólam / orgonapont, Autentikus záradékok (6.)

ld.103.134.o.

208.d

Autentikus záradékok (8.)

ld.109.135.o.

209=541

210.a

Plagális záradékok (3.)

210.b

Plagális záradékok (5.)

119.o.

210.c

Kísérőszólam / orgonapont, Skálamenet (10.)

ld.111.o.

*210.d

Kísérőszólam / orgonapont, Skálamenet (10.)

átveszi a bal kéz

211=210 213=84 214=42

221.a

Fríg záradékok (1.)

Musical score for 221.a, Fríg záradékok (1.). The score is in G minor (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, Bb4, and C5. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by quarter notes G3, F3, and E3. The piece concludes with a final chord in the treble staff.

ld.112.156.o.

221.b

Fríg záradékok (1.)

Musical score for 221.b, Fríg záradékok (1.). The score is in G minor (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, Bb4, and C5. The bass staff has a whole rest in the first two measures, followed by quarter notes G3, F3, and E3. The piece concludes with a final chord in the treble staff.

222.a

Plagális záradékok (1.)

Musical score for 222.a, Plagális záradékok (1.). The score is in G minor (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, Bb4, and C5. The bass staff has a whole rest in the first two measures, followed by quarter notes G3, F3, and E3. The piece concludes with a final chord in the treble staff.

ld.(113).118.144.o.

222.b

Régi magyar énekek (1.)

Musical score for 222.b, Régi magyar énekek (1.). The score is in G minor (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, Bb4, and C5. The bass staff has a whole rest in the first two measures, followed by quarter notes G3, F3, and E3. The piece concludes with a final chord in the treble staff.

ld.115.142.144.o.

222.c

Régi magyar énekek (7.)

Musical score for 222.c, Régi magyar énekek (7.). The score is in G minor (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, Bb4, and C5. The bass staff has a whole rest in the first two measures, followed by quarter notes G3, F3, and E3. The piece concludes with a final chord in the treble staff.

225

Kezdőhangra vezetés (1.)

Musical score for 225, Kezdőhangra vezetés (1.). The score is in G minor (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, Bb4, and C5. The bass staff has a whole rest in the first two measures, followed by quarter notes G3, F3, and E3. The piece concludes with a final chord in the treble staff.

ld.133.o.

228.a

Autentikus záradékok (7.)

Musical score for 228.a, Autentikus záradékok (7.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by a half note G3 in the second measure, and a half note F3 in the third measure. The piece concludes with a final cadence in the fifth measure.

228.b

Autentikus záradékok (7.)

Musical score for 228.b, Autentikus záradékok (7.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by a half note G3 in the second measure, and a half note F3 in the third measure. The piece concludes with a final cadence in the fifth measure.

ld.134.o.

229=231

230

Régi magyar énekek (9.)

Musical score for 230, Régi magyar énekek (9.). The score is in D major (two sharps) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note D4, followed by quarter notes E4, F#4, and G4. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by a half note D3 in the second measure, and a half note C#3 in the third measure. The piece concludes with a final cadence in the fifth measure.

231.a

Régi magyar énekek (6.)

Musical score for 231.a, Régi magyar énekek (6.). The score is in D major (two sharps) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note D4, followed by quarter notes E4, F#4, and G4. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by a half note D3 in the second measure, and a half note C#3 in the third measure. The piece concludes with a final cadence in the fifth measure.

231.b

Régi magyar énekek (2.)

Musical score for 231.b, Régi magyar énekek (2.). The score is in D major (two sharps) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note D4, followed by quarter notes E4, F#4, and G4. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by a half note D3 in the second measure, and a half note C#3 in the third measure. The piece concludes with a final cadence in the fifth measure.

231.c

Régi magyar énekek (6.)

Musical score for 231.c, Régi magyar énekek (6.). The score is in D major (two sharps) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note D4, followed by quarter notes E4, F#4, and G4. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by a half note D3 in the second measure, and a half note C#3 in the third measure. The piece concludes with a final cadence in the fifth measure.

234

Kezdőhangra vezetés (5.)

(átveszi a jobb)

236=6

237

Kezdőhangra vezetés (2.)

239=561

240.a

Régi magyar énekek (2.)

240.b

Régi magyar énekek (7.)

247

Skálamenet (7.), Zsoltárok és korai korálok (4.)

ld.174.o.

249.a

Autentikus záradékok (10.)

249.b

Skálamenet (9.), Autentikus záradékok (10.)

ld.135.o.

249.c

Skálamenet (9.), Autentikus záradékok (10.)

ld.135.174.o.

266.a

Skálamenetek (6.)

ld.174.o.

266.b

Autentikus záradékok (9.)

ld.112.o.

R 266

Plagális záradékok (5.) 281.a

Régi magyar énekek (9.)

ld.180.o.

281.b

Régi magyar énekek (9.)

ld.112.112.167.o.

284.a vezetőhang nélkül (48-as KK 501)

Himnuszok...

Musical score for 284.a, featuring a treble and bass clef. The key signature has one sharp (F#). The melody in the treble clef consists of eighth and quarter notes. The bass clef accompaniment features a steady eighth-note pattern in the first measure, followed by a half-note chord in the second measure, and a final half-note chord in the third measure.

ld.176.o.

284.b a Digitális Új Korálkönyv letétjéhez ("szí")

Himnuszok...

Musical score for 284.b, featuring a treble and bass clef. The key signature has one sharp (F#). The melody in the treble clef is similar to 284.a but includes a sharp sign in the final measure. The bass clef accompaniment is similar to 284.a, with a half-note chord in the second measure.

ld.177.o.

284.c

Musical score for 284.c, featuring a treble and bass clef. The key signature has one sharp (F#). The melody in the treble clef includes a fermata over the final note. The bass clef accompaniment features a long, sweeping line across the first two measures, followed by a half-note chord in the third measure.

286.a

Musical score for 286.a, featuring a treble and bass clef. The key signature has two flats (Bb, Eb). The melody in the treble clef is a simple eighth-note line. The bass clef accompaniment consists of a steady eighth-note pattern.

286.b

Régi magyar énekek (1.)

Musical score for 286.b, featuring a treble and bass clef. The key signature has two flats (Bb, Eb). The melody in the treble clef is a simple eighth-note line. The bass clef accompaniment features a half-note line with a fermata over the final note.

286.c

Régi magyar énekek (7.)

Musical score for 286.c, featuring a treble and bass clef. The key signature has two flats (Bb, Eb). The melody in the treble clef is a simple eighth-note line. The bass clef accompaniment features a half-note line with a fermata over the final note.

287=222

290

Autentikus záradékok (2.)

ld.127.o.

291.a

Plagális záradékok (2.)

ld.110.o.

291.b

Bemutató másikkal, autentikus záradék

ld.178.o.

293=23 294=406 295=68 297=585 299=444 302=134

296 a 48-as ÉK korálkönyvének 159.a/ letétje elé (GZ)

Kezdőhangra vezetés (7.)

297=585 312=30

313.a

Plagális záradékok (4.)

ld.119.o.

313.b

Zsoltárok...6.5. és plagális Coda (4.)

352.a

Skálamenet (5.)

Musical score for 352.a, Skálamenet (5.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, and D5. The bass staff has whole rests for the first two measures, then enters in the third measure with a quarter note G2, followed by quarter notes F2, E2, and D2. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

ld.174.o.

352.b

Skálamenet (5.)

Musical score for 352.b, Skálamenet (5.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, and D5. The bass staff has whole rests for the first two measures, then enters in the third measure with a quarter note G2, followed by quarter notes F2, E2, and D2. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

352.c

Skálamenet (2.)

Musical score for 352.c, Skálamenet (2.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, and D5. The bass staff has whole rests for the first two measures, then enters in the third measure with a quarter note G2, followed by quarter notes F2, E2, and D2. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

342=36/68 353=8 356=585 358=23 360=42 361=163 362=84 364=68

373.a

Régi magyar énekek (8.)

Musical score for 373.a, Régi magyar énekek (8.). The score is in B-flat major (two flats) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note Bb4, followed by quarter notes C5, D5, E5, and F5. The bass staff has whole rests for the first two measures, then enters in the third measure with a quarter note Bb2, followed by quarter notes Ab2, Gb2, and Fb2. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

373.b

Régi magyar énekek (8.)

Musical score for 373.b, Régi magyar énekek (8.). The score is in B-flat major (two flats) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note Bb4, followed by quarter notes C5, D5, E5, and F5. The bass staff has whole rests for the first two measures, then enters in the third measure with a quarter note Bb2, followed by quarter notes Ab2, Gb2, and Fb2. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

374 kíséret nélkül is játszható

Himnuszok, gregorián eredetű énekek

Musical score for 374, Himnuszok, gregorián eredetű énekek. The score is in B-flat major (two flats) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note Bb4, followed by quarter notes C5, D5, E5, and F5. The bass staff has whole rests for the first two measures, then enters in the third measure with a quarter note Bb2, followed by quarter notes Ab2, Gb2, and Fb2. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

ld.175.o.

379.a

Régi magyar énekek (1.)

Musical score for 379.a, Régi magyar énekek (1.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff begins with a quarter rest, followed by a series of quarter notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The bass staff provides a simple accompaniment with quarter notes: G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3. The piece concludes with a final cadence in the treble staff.

379.b

Musical score for 379.b, Régi magyar énekek (1.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff begins with a quarter rest, followed by a series of quarter notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The bass staff provides a simple accompaniment with quarter notes: G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3. The piece concludes with a final cadence in the treble staff.

385=434

386.a

Zsoltárok és korai korálok (5.)

Musical score for 386.a, Zsoltárok és korai korálok (5.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff begins with a quarter rest, followed by a series of quarter notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The bass staff provides a simple accompaniment with quarter notes: G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3. The piece concludes with a final cadence in the treble staff.

386.b

Zsoltárok és korai korálok (5.)

Musical score for 386.b, Zsoltárok és korai korálok (5.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff begins with a quarter rest, followed by a series of quarter notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The bass staff provides a simple accompaniment with quarter notes: G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3. The piece concludes with a final cadence in the treble staff.

388

Autentikus záradékok (8.)

Musical score for 388, Autentikus záradékok (8.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff begins with a quarter rest, followed by a series of quarter notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The bass staff provides a simple accompaniment with quarter notes: G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3. The piece concludes with a final cadence in the treble staff.

390.a

Musical score for exercise 390.a, consisting of two staves (treble and bass clef) in G major. The melody in the treble clef starts with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5, and a dotted quarter note G5. The bass clef has rests for the first four measures, followed by a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3.

Autentikus záradékok (6.)

Continuation of exercise 390.a. The treble clef melody continues with a dotted quarter note G5, an eighth note A5, a quarter note B5, a quarter note C6, a quarter note D6, a quarter note E6, a quarter note F#6, and a quarter note G6. The bass clef has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3.

ld.110.110.o.

*390.b

Musical score for exercise 390.b, consisting of two staves in G major. The treble clef melody starts with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5, and a dotted quarter note G5. The bass clef has rests for the first four measures, followed by a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3.

Szekvencia (1.), Autentikus záradékok (6.)

Continuation of exercise 390.b. The treble clef melody continues with a dotted quarter note G5, an eighth note A5, a quarter note B5, a quarter note C6, a quarter note D6, a quarter note E6, a quarter note F#6, and a quarter note G6. The bass clef has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3.

ld.167.o.

*390.c

Autentikus záradékok (6.)

Musical score for exercise 390.c, consisting of two staves in G major. The treble clef melody starts with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5, and a dotted quarter note G5. The bass clef has rests for the first two measures, followed by a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3.

391

Musical score for exercise 391, consisting of two staves in G major. The treble clef melody starts with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5, and a dotted quarter note G5. The bass clef has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3.

392=476 402=374

405

Zsoltárok és korai korálok 6.5.

ld.126.o.

405 /2

Orgonapont

ld.184.o.

*406 vagy 113.o.

Kezdőhangra vezetés (3.), Autentikus záradékok (1.)

ld.113.162.o.

407=8

410

Autentikus záradékok (5.)

ld.111.134.o.

418=445

*419.a a záradékig a középső szólam nélkül is játszható

Autentikus záradékok (5.)

419.b

Autentikus záradékok (5.)

ld.109.111.o.

422=210 431=390 432=84

434.a

Fríg záradékok (2.)

*434.b a 48-as énekeskönyv korálkönyvének 282.b/ letétje elé (PÁ)

Kezdőhangra vezetés (7.)

ld.110.162.o.

435.a

Régi magyar énekek (4.)

435.b

Régi magyar énekek (4.)

436=65 437=196 439=210 441=434 442=374 443=386

444.a

Régi magyar énekek (1.)

ld.110.119.145.o.

444.b

Szekvencia (6.), Régi magyar énekek (7.)

ld.168.o.

445.a

Zsoltárok és korai korálok (4.)

ld.150.o.

445.b

Musical score for exercise 445.b, consisting of two staves (treble and bass clef) in G major. The piece is in 4/4 time and spans four measures. The melody in the treble clef starts with a quarter note G, followed by quarter notes A, B, and C. The bass clef accompaniment starts with a half note G, followed by quarter notes A, B, and C. The final measure features a quarter rest in the treble and a half note G in the bass.

Autentikus záradékok (8.)

Continuation of exercise 445.b, spanning three measures. The treble clef melody continues with quarter notes D, E, F, and G. The bass clef accompaniment continues with quarter notes D, E, F, and G. The final measure features a half note G in both staves.

446=406

449.a

Autentikus záradékok (2.)

Musical score for exercise 449.a, consisting of two staves in G major. The piece is in 4/4 time and spans six measures. The treble clef melody starts with quarter notes G, A, B, and C. The bass clef accompaniment starts with a half note G. The melody continues with quarter notes D, E, F, and G. The bass clef accompaniment continues with quarter notes D, E, F, and G. The final measure features a quarter rest in the treble and a half note G in the bass.

449.b

Kezdőhangra vezetés (4.)

Musical score for exercise 449.b, consisting of two staves in G major. The piece is in 4/4 time and spans six measures. The treble clef melody starts with quarter notes G, A, B, and C. The bass clef accompaniment starts with a half note G. The melody continues with quarter notes D, E, F, and G. The bass clef accompaniment continues with quarter notes D, E, F, and G. The final measure features a quarter rest in the treble and a half note G in the bass. A reference 'ld.161.o.' is written below the final measure.

449.c

Musical score for exercise 449.c, consisting of two staves in G major. The piece is in 4/4 time and spans four measures. The treble clef melody starts with quarter notes G, A, B, and C. The bass clef accompaniment starts with a half note G. The melody continues with quarter notes D, E, F, and G. The bass clef accompaniment continues with quarter notes D, E, F, and G. The final measure features a quarter rest in the treble and a half note G in the bass.

Skálamenet (2.)

Continuation of exercise 449.c, spanning three measures. The treble clef melody continues with quarter notes D, E, F, and G. The bass clef accompaniment continues with quarter notes D, E, F, and G. The final measure features a half note G in both staves.

449.d

Skálamenet (3.)

451=8

*456

Kezdőhangra vezetés (3.), Régi magyar énekek (1.)

ld.162.o.

462.a

Fríg záradékok (2.)

462.b

Fríg záradékok (1.)

ld.120.o.

463=681 464=681 466=182 471=286 472=561 473=491

475.a

Orgonapont, Régi magyar énekek (2.)

475.b

Régi magyar énekek (6.)

476

Autentikus záradékok (2.)

ld.127.o.

477=38

486

Himnuszok...

ld.175.o.

488=36/68 489=42

491

Plagális záradékok (1.)

R 491

Rövid előjátékok (7.)

ld.110.114.o.

ld.181.o.

498.a Kíséret nélkül is játszható

Himnuszok...

ld.177.o.

498.b

Himnuszok...

ld.177.o.

501.a

Musical score for 501.a, featuring a treble and bass clef. The treble clef contains a melodic line with eighth and quarter notes. The bass clef contains a bass line with sustained chords and a few moving notes.

Himnuszok 501.b

Musical score for 501.b, featuring a treble and bass clef. The treble clef contains a melodic line with quarter and eighth notes. The bass clef contains a bass line with sustained chords and a few moving notes.

ld.127.175.176.o.

Himnuszok...

Musical score for Himnuszok..., featuring a treble and bass clef. The treble clef contains a melodic line with quarter and eighth notes. The bass clef contains a bass line with sustained chords and a few moving notes.

*501.c az énekidézettel a záradéig játszhatjuk kíséret nélkül

Plagális záradékok (1.b)

Musical score for *501.c, featuring a treble and bass clef. The treble clef contains a melodic line with quarter and eighth notes. The bass clef contains a bass line with sustained chords and a few moving notes.

502=406

507

Régi magyar énekek (13.)

Musical score for 507, featuring a treble and bass clef. The treble clef contains a melodic line with quarter and eighth notes. The bass clef contains a bass line with sustained chords and a few moving notes.

ld.142.o.

*514

Autentikus záradékok (5.)

Musical score for *514, featuring a treble and bass clef. The treble clef contains a melodic line with quarter and eighth notes. The bass clef contains a bass line with sustained chords and a few moving notes.

517

Régi magyar énekek (6.)

R 517.a

Rövid előjátékok (5.)

R 517.b

ua.

518=42 519=35 520=210 532=445

*541.a

Régi magyar énekek (5.)

*541.b

Régi magyar énekek (6.)

545

Plagális záradékok (2.)

546=230 547=390

ld.118.o.

548.a

Plagális záradékok (1.)

ld.118.o.

548.b

Orgonapont

p

ld.184.o.

549=65 553=210

561.a

Plagális záradékok (1.)

*561.b

Régi magyar énekek (4.)

566

Régi magyar énekek (7.)

*568

Autentikus záradékok (10.)

569

Zsoltárok...6.5

570=68 582=173

585.a kíséret nélkül is játszható

Himnuszok...

585.b kíséret nélkül is játszható

Himnuszok...

ld.176.o.

586=741

587

Himnuszok...

ld.176.o.

589=68

590.a

Kezdőhangra vezetés (1.)

ld.161.o.

590.b

Orgonapont

601

Kezdőhangra vezetés (3.)

ld.162.o.

607=462 609=42 610=42 611=84

622

Zsoltárok és korai korálok (4.)

624.a

Plagális.záradékok (1.)

ld.115.118.181.o.

624.b

Szekvencia (6.), Autentikus záradékok (10.)

ld.134.168.o.

652 Kíséret nélkül is játszható

Himnuszok...

ld.175.o.

658

Fríg záradékok (1.)

ld.156.o.

659=23

*662

Régi magyar énekek (9.)

664=284 665=192

667

Plagális záradékok (5.)

ld.119.o.

674=386 675=134

681.a kíséret nélkül is játszható

Himnuszok...

ld.175.o.

681.b

Régi magyar énekek (6.)

689=23 690=658 691=286 695=284 696=23 699=386

711

Bemutató másikkal

R 711

Rövid előjáték (4.)

ld.179.o.

ld.181.o.

741

Kezdőhangra vezetés (3.)

ld.101.103.o.

744.a

Autentikus záradékok (5.)

ld.110.132.133.o.

744.b

Orgonapont

ld.184.o.

745=42

757

Kezdőhangra vezetés (2.)

ld.161.o.

R 757

Rövid előjáték (2.)

R 758

ua.

ld.180.o.

ld.180.180.181.o.

758

Autentikus záradékok (1.)

768

Autentikus záradékok (8.)

ld.133.o.

769

Autentikus záradékok (2.)

*772

Autentikus záradékok (6.)

ld.131.o.

774.a

Autentikus záradékok (5.)

ld.131.132.o.

774.b

Autentikus záradékok (6.)

822.a

Plagális záradékok (1.)

ld. 114.o.

822.b

Autentikus záradékok (5.)

823

Kezdőhangra vezetés (2.)

828=8

831.a

Bemutató másikkal
Plagális záradékok (1.)

ld.179.o.

831.b

Kezdőhangra vezetés (4.)

832.a

Autentikus záradékok (5.)

ld.103.104.133.o.

832.b

Autentikus záradékok (5.)

842=601

ÚJ DALLAMOK A PÉLDATÁRBAN: 166. 169. 172. 174. 175. 176. 178. 180. 182. 188. 193. 240. 286.
373. 379.388. 391. 405. 410. 435. 498. 514. 517. 568. 569. 587. 622. 652

PLAGÁLIS UTÓJÁTÉKOK

d/m Ne intézzük el Nincs mindig szükség utójátékra,
ilyen egyszerűen! sokszor elég, ha fokozatosan lassítunk egy kicsit az utolsó ütemben.

negyedekkel
jelentéktelen

a feleknek
súlyuk van

(b)

GZ

pedállal C

(#)

First system of musical notation. Treble clef, key signature of one sharp (F#). The system consists of two measures. The first measure contains a half note chord (F#4, A4) and a quarter note melody (F#4, G4, A4). The second measure contains a half note chord (F#4, A4) and a quarter note melody (G4, F#4, E4). Both measures end with a fermata over a half note chord (F#4, A4).

Second system of musical notation. Treble clef, key signature of one sharp (F#). The system consists of two measures. The first measure contains a half note chord (F#4, A4) and a quarter note melody (F#4, G4, A4). The second measure contains a half note chord (F#4, A4) and a quarter note melody (G4, F#4, E4). Both measures end with a fermata over a half note chord (F#4, A4).

3/4-ben ütemenként

Third system of musical notation. Treble clef, key signature of one sharp (F#). The system consists of two measures. The first measure contains a half note chord (F#4, A4) and a quarter note melody (F#4, G4, A4). The second measure contains a half note chord (F#4, A4) and a quarter note melody (G4, F#4, E4). Both measures end with a fermata over a half note chord (F#4, A4).

Fourth system of musical notation. Treble clef, key signature of one sharp (F#). The system consists of two measures. The first measure contains a half note chord (F#4, A4) and a quarter note melody (F#4, G4, A4). The second measure contains a half note chord (F#4, A4) and a quarter note melody (G4, F#4, E4). Both measures end with a fermata over a half note chord (F#4, A4).

3/4

Fifth system of musical notation. Treble clef, key signature of one sharp (F#). The system consists of two measures. The first measure contains a half note chord (F#4, A4) and a quarter note melody (F#4, G4, A4). The second measure contains a half note chord (F#4, A4) and a quarter note melody (G4, F#4, E4). Both measures end with a fermata over a half note chord (F#4, A4).

Sixth system of musical notation. Treble clef, key signature of one sharp (F#). The system consists of two measures. The first measure contains a half note chord (F#4, A4) and a quarter note melody (F#4, G4, A4). The second measure contains a half note chord (F#4, A4) and a quarter note melody (G4, F#4, E4). Both measures end with a fermata over a half note chord (F#4, A4).

I.rész B.

Intonációk a 48-as énekeskönyv korálkönyvéhez- Példatár a fejezetek példáiból és záradékaihoz, plagális utójátékok

a korálkönyv hangnemei, mérőegysége és számozása szerint

1.a

Zsoltárok és korai korálok (5.)

1.b

Zsoltárok és korai korálok (5.)

ld.150.o.

1.c

Kísérőszólam /orgonapont, Zsoltárok... (5.)

ld.111.o.

5.a

Zsoltárok...(3) - Autentikus záradékok (1.)

> A Példatárban az énekek többsége több előjátékot kapott: a,b... Ezek nemcsak nehézségi fok szerint különbözőek, (bár mindegyik lényegesen egyszerűbb bármely négyszólamú korálkönyvi letétnél), hanem eltérő a záradékuk. Különbség lehet még szerkezetükben is: 1. sor + záradék, vagy 1. sor + átvezetés + záradék.

És lehet egészen kicsi a különbség, pl. ugyanaz az előjáték, csak másodszorra kísérszólammal, vagy orgonaponttal.

> R .. rövid előjáték

> fejezet megnevezése és zárójeles dőlt szám: az előjáték záradéka az utalt fejezetben a Záradékok (..) között található

> ld. .. o.: az előjáték egésze, vagy részlete kottával példaként szerepel, olykor másik záradékkal

> * A csillaggal jelölt intonációkban háromszólamú szakasz található a záradékon kívül is. A jelöletlen intonációkban csak a Kísérszólam fejezetben tárgyalt kétszólamú párhuzamos eljárást alkalmaztam. Az 1.c előjáték orgonapontjáról szintén ott olvashatunk.

5.b

Musical score for 5.b, Sorismétlés, Zsoltárok...(3.) - Autentikus zár. (3.). The score is in G minor (two flats) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff begins with a whole rest, followed by a series of eighth and quarter notes. The bass staff starts with a quarter note, followed by eighth notes and quarter notes. The piece concludes with a final cadence.

ld.122.o.

6

Zsoltárok...(3.)

Musical score for 6, Zsoltárok...(3.). The score is in G minor (two flats) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff begins with a quarter note, followed by eighth notes and quarter notes. The bass staff starts with a whole rest, followed by quarter notes and eighth notes. The piece concludes with a final cadence.

ld.104.150.o.

8.a

Zsoltárok...(3.) - Autentikus zár. (3.)

Musical score for 8.a, Zsoltárok...(3.) - Autentikus zár. (3.). The score is in G minor (two flats) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff begins with a quarter note, followed by eighth notes and quarter notes. The bass staff starts with a quarter note, followed by eighth notes and quarter notes. The piece concludes with a final cadence.

8.b

Zsoltárok...(3.)

Musical score for 8.b, Zsoltárok...(3.). The score is in G minor (two flats) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff begins with a quarter note, followed by eighth notes and quarter notes. The bass staff starts with a quarter note, followed by eighth notes and quarter notes. The piece concludes with a final cadence.

8.c

Szekvencia a), Zsoltárok...(2.)

Musical score for 8.c, Szekvencia a), Zsoltárok...(2.). The score is in G minor (two flats) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff begins with a quarter note, followed by eighth notes and quarter notes. The bass staff starts with a quarter note, followed by eighth notes and quarter notes. The piece concludes with a final cadence.

ld.167.o.

12.a

Zsoltárok...(1.)

Musical score for 12.a, Zsoltárok...(1.). The score is in G minor (two flats) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff begins with a whole rest, followed by a series of eighth and quarter notes. The bass staff starts with a quarter note, followed by eighth notes and quarter notes. The piece concludes with a final cadence.

ld.122.150.182.183.o.

12.b

Új ének, Zsoltárok...6.5.

22.a

Zsoltárok...(3.)

ld.152.o.

22.b

Kezdőhangra, Rövid előjáték (7.)
Zsoltárok...(3.)

Zsoltárok...(3.) R 22

ld.152.o.

23.a

Zsoltárok...(3.)

23.b

Zsoltárok...(3.)

23.c

Zsoltárok...(2.)

Musical score for 23.c, Zsoltárok...(2.). The score is in G minor (one flat) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff begins with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5, and a dotted quarter note G5. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by a sequence of eighth notes: Bb3, C4, D4, E4, F4, G4, A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5, and a whole note G5.

24.a

Zsoltárok...(3.) - Autentikus zár. (2.)

Musical score for 24.a, Zsoltárok...(3.) - Autentikus zár. (2.). The score is in G minor (one flat) and 3/4 time. The treble staff has a quarter note G4, followed by eighth notes A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5, and a dotted quarter note G5. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by eighth notes: Bb3, C4, D4, E4, F4, G4, A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5, and a whole note G5.

ld.150.o.

24.b

Musical score for 24.b. The score is in G minor (one flat) and 3/4 time. The treble staff has a quarter note G4, followed by eighth notes A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5, and a dotted quarter note G5. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by eighth notes: Bb3, C4, D4, E4, F4, G4, A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5, and a whole note G5.

Szekvencia (6.), Autentikus záradékok (5.)

Musical score for Szekvencia (6.), Autentikus záradékok (5.). The score is in G minor (one flat) and 3/4 time. The treble staff has a quarter note G4, followed by eighth notes A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5, and a dotted quarter note G5. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by eighth notes: Bb3, C4, D4, E4, F4, G4, A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5, and a whole note G5.

ld.111.168.o.

28.a

Zsoltárok...(3.) - Autentikus zár. (2.)

Musical score for 28.a, Zsoltárok...(3.) - Autentikus zár. (2.). The score is in G minor (one flat) and 3/4 time. The treble staff has a quarter note G4, followed by eighth notes A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5, and a dotted quarter note G5. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by eighth notes: Bb3, C4, D4, E4, F4, G4, A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5, and a whole note G5.

28.b

Musical score for 28.b. The score is in G minor (one flat) and 3/4 time. The treble staff has a quarter note G4, followed by eighth notes A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5, and a dotted quarter note G5. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by eighth notes: Bb3, C4, D4, E4, F4, G4, A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5, and a whole note G5.

Szekvencia (5.), Autentikus záradékok (5.)

Musical score for Szekvencia (5.), Autentikus záradékok (5.). The score is in G minor (one flat) and 3/4 time. The treble staff has a quarter note G4, followed by eighth notes A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5, and a dotted quarter note G5. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by eighth notes: Bb3, C4, D4, E4, F4, G4, A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5, and a whole note G5.

ld.167.o.

30.a

Sorismétlés

ld.121.o.

30.b

Zsoltárok...(4.)

ld.150.o.

31.a

Fríg záradékok (3.)

ld.151.o.

31.b

Fríg záradékok (1.)

ld.157.o.

35.a

Sorismétlés

ld.121.o.

35.b

Zsoltárok...(4.)

Musical score for 35.b, Zsoltárok...(4.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff begins with a whole rest, followed by a series of eighth and quarter notes. The bass staff also begins with a whole rest, followed by a series of quarter notes. The piece concludes with a double bar line and a repeat sign.

ld.152.o.

36=68

38.a

Zsoltárok...(1.)

Musical score for 38.a, Zsoltárok...(1.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff begins with a quarter note, followed by a series of eighth and quarter notes. The bass staff begins with a whole rest, followed by a series of quarter notes. The piece concludes with a double bar line and a repeat sign.

38.b

Musical score for 38.b, Zsoltárok...(1.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff begins with a quarter note, followed by a series of eighth and quarter notes. The bass staff begins with a whole rest, followed by a series of quarter notes. The piece concludes with a double bar line and a repeat sign.

Szekvencia (7.), Zsoltárok...(3.)

Musical score for Szekvencia (7.), Zsoltárok...(3.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff begins with a quarter note, followed by a series of eighth and quarter notes. The bass staff begins with a whole rest, followed by a series of quarter notes. The piece concludes with a double bar line and a repeat sign.

ld.169.o.

38.c

Musical score for 38.c, Zsoltárok...(1.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff begins with a quarter note, followed by a series of eighth and quarter notes. The bass staff begins with a whole rest, followed by a series of quarter notes. The piece concludes with a double bar line and a repeat sign.

Szekvencia (7.), Zsoltárok...6.5

Musical score for Szekvencia (7.), Zsoltárok...6.5. The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff begins with a quarter note, followed by a series of eighth and quarter notes. The bass staff begins with a whole rest, followed by a series of quarter notes. The piece concludes with a double bar line and a repeat sign.

ld.169.o.

38.d

Szekvencia (7.), Zsoltárok...6.5

ld.110.o.

42

Zsoltárok...6.5

ld.127.153.o.

R 42

Rövid előjáték (7.) R 42 / 2

ua.

ld.181.o.

47.a

Zsoltárok...(4.)

ld.109.150.o.

*47.b

*47.c Orgonapont

51.a Fríg záradék (2.)

ld.120.o.

(51.a/2) Fríg záradék (2.)

(51.b) *Vallet 51.zs. után* Fríg záradékok / Érdekesség...

ld.157.o.

62=24 64=5

*65 Kezdőhangra vezetés (4.)

68.a Zsoltárok...(4.)

68.b

Skálámenet (1.)

Musical score for 68.b, Skálámenet (1.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble clef starts with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. The bass clef staff provides a rhythmic accompaniment with eighth notes G2, A2, B2, C3, D3, E3, F3, G3. The piece concludes with a double bar line and a repeat sign.

ld.174.o.

84.a a 48-as ÉK ritmusával

Zsoltárok...(3.)

Musical score for 84.a, Zsoltárok...(3.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble clef starts with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. The bass clef staff provides a rhythmic accompaniment with eighth notes G2, A2, B2, C3, D3, E3, F3, G3. The piece concludes with a double bar line and a repeat sign.

69=51 71=31 72=65 76=30

84.b az Új ÉK ritmusával

Musical score for 84.b, az Új ÉK ritmusával. The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble clef starts with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. The bass clef staff provides a rhythmic accompaniment with eighth notes G2, A2, B2, C3, D3, E3, F3, G3. The piece concludes with a double bar line and a repeat sign.

Szekvencia a), Zsoltárok...(4.)

Musical score for Szekvencia a), Zsoltárok...(4.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble clef starts with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. The bass clef staff provides a rhythmic accompaniment with eighth notes G2, A2, B2, C3, D3, E3, F3, G3. The piece concludes with a double bar line and a repeat sign.

Ó Jézus, mi üdvösségünk 437 (362)
Ismét egyik esztendeje 280 (432)

90.a

Zsoltárok...(3.)

Musical score for 90.a, Zsoltárok...(3.). The score is in G minor (two sharps) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble clef starts with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. The bass clef staff provides a rhythmic accompaniment with eighth notes G2, A2, B2, C3, D3, E3, F3, G3. The piece concludes with a double bar line and a repeat sign.

ld.125.150.o.

*90.b a Codáig a középső szólam nélkül is játszható

Szekvencia (5.), Zsoltárok...6.5

ld.153.o.

95=24

100.a

Fríg záradékok (3)

ld.156.o.

100.b

Fríg záradékok (3)

ld.156.o.

(100.c)

Fríg záradékok / Érdekesség...

ld.157.o.

105.a

Plagális záradékok (1.)

ld.101.104.118.o.

105.b

Autentikus záradékok (6.)

Musical score for 105.b, Autentikus záradékok (6.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and quarter notes, while the bass staff provides a harmonic accompaniment with quarter and eighth notes. The piece concludes with a final cadence.

ld.104.o.

105.c

Musical score for 105.c. The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff features a melodic line with eighth and quarter notes, and the bass staff provides a harmonic accompaniment with quarter and eighth notes. The piece concludes with a final cadence.

Skálamenet (2.)

Musical score for Skálamenet (2.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and quarter notes, and the bass staff provides a harmonic accompaniment with quarter and eighth notes. The piece concludes with a final cadence.

ld.102.

107.a

Zsoltárok...6.5

Musical score for 107.a, Zsoltárok...6.5. The score is in F major (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and quarter notes, and the bass staff provides a harmonic accompaniment with quarter and eighth notes. The piece concludes with a final cadence.

*107.b

Sorismétlés

Musical score for *107.b, Sorismétlés. The score is in F major (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and quarter notes, and the bass staff provides a harmonic accompaniment with quarter and eighth notes. The piece concludes with a final cadence.

ld.122.o.

109=28 111=24

122.a

Kezdőhangra vezetés (3.)

Musical score for 122.a, Kezdőhangra vezetés (3.). The score is in F major (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and quarter notes, and the bass staff provides a harmonic accompaniment with quarter and eighth notes. The piece concludes with a final cadence.

122.b

Zsoltárok...(5.)

Musical score for 122.b, Zsoltárok...(5.). The score is in G major and 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, C5, and D5. The bass staff provides a simple accompaniment with quarter notes G2, B1, D2, and E2.

ld. 112. o.

131=100

134

Zsoltárok...6.5

Musical score for 134, Zsoltárok...6.5. The score is in G major and 4/4 time. The treble staff features a melody of quarter notes G4, A4, B4, C5, and D5. The bass staff has a simple accompaniment with quarter notes G2, B1, D2, and E2.

ld.153.o.

139=30

140

Plagális záradékok (1.)

Musical score for 140, Plagális záradékok (1.). The score is in G major and 4/4 time. The treble staff has a melody of quarter notes G4, A4, B4, C5, and D5. The bass staff has a simple accompaniment with quarter notes G2, B1, D2, and E2.

142=100

150.a

Plagális záradékok (4.)

Musical score for 150.a, Plagális záradékok (4.). The score is in G major and 4/4 time. The treble staff has a melody of quarter notes G4, A4, B4, C5, and D5. The bass staff has a simple accompaniment with quarter notes G2, B1, D2, and E2.

150.b

Zsoltárok...6.5.és plagális Coda

Musical score for 150.b, Zsoltárok...6.5.és plagális Coda. The score is in G major and 4/4 time. The treble staff has a melody of quarter notes G4, A4, B4, C5, and D5. The bass staff has a simple accompaniment with quarter notes G2, B1, D2, and E2.

150.c

Skálamenet (1)

Musical score for 150.c, Skálamenet (1). The score is in G major and 4/4 time. The treble staff has a melody of quarter notes G4, A4, B4, C5, and D5. The bass staff has a simple accompaniment with quarter notes G2, B1, D2, and E2.

152.a (210)

Plagális záradékok (3.)

152.b (210)

Plagális záradékok (5.)

119.o.

152.c (210)

Kísérőszólam / orgonapont, Skálamenet (10.)

ld.111.o.

*152.d (210)

Kísérőszólam / orgonapont, Skálamenet (10.)

átveszi a bal kéz

159 (296) a Korálkönyv a/ letétje elé (GZ)

Kezdőhangra vezetés (7.)

ld.133.o.

165 (225)

Kezdőhangra vezetés (1.)

ld.133.o.

167.a (208)

Plagális záradékok (3.)

ld.133.o.

167.b (208)

Autentikus záradékok (5.)

Musical score for 167.b (208), Autentikus záradékok (5.). The score is in G minor (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff begins with a series of chords, followed by a melodic line with a long note. The bass staff has rests for the first few measures, then enters with a bass line. The piece concludes with a final chord.

ld.109.o.

*167.c (208)

Autentikus záradékok (6.)

Musical score for *167.c (208), Autentikus záradékok (6.). The score is in G minor (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff features a melodic line with eighth notes and a long note. The bass staff has a bass line with eighth notes and a long note. The piece concludes with a final chord.

ld.103.134.o.

167.d (208)

Musical score for 167.d (208). The score is in G minor (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff features a series of chords and a melodic line. The bass staff has a bass line with eighth notes. The piece concludes with a final chord.

Autentikus záradékok (8.)

Musical score for Autentikus záradékok (8.). The score is in G minor (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff features a melodic line with eighth notes and a long note. The bass staff has a bass line with eighth notes. The piece concludes with a final chord.

ld.109.135.o.

171.a (313)

Plagális záradékok (4.)

Musical score for 171.a (313), Plagális záradékok (4.). The score is in G minor (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff features a melodic line with eighth notes and a long note. The bass staff has a bass line with eighth notes. The piece concludes with a final chord.

ld.119.o.

171.b (313)

Zsoltárok...6.5. és plagális Coda (4.)

Musical score for 171.b (313), Zsoltárok...6.5. és plagális Coda (4.). The score is in G minor (one flat) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff features a melodic line with eighth notes and a long note. The bass staff has a bass line with eighth notes. The piece concludes with a final chord.

172.a (266)

Skálamenetek (6.)

Musical score for 172.a (266) Skálamenetek (6.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of five measures. The right hand plays a melodic line with eighth and quarter notes, while the left hand provides a bass line with quarter and eighth notes. The piece concludes with a final chord.

ld.174.o.

172.b (266)

Autentikus záradékok (9.)

Musical score for 172.b (266) Autentikus záradékok (9.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of five measures. The right hand plays a melodic line with quarter and eighth notes, while the left hand provides a bass line with quarter and eighth notes. The piece concludes with a final chord.

ld.112.o.

R 172 (266)

Plagális záradékok (5.) 185.a (501)

Musical score for R 172 (266) Plagális záradékok (5.) 185.a (501). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of five measures. The right hand plays a melodic line with quarter and eighth notes, while the left hand provides a bass line with quarter and eighth notes. The piece concludes with a final chord.

ld.180.o.

Himnuszok, gregorián eredetű énekek

Musical score for Himnuszok, gregorián eredetű énekek. The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of five measures. The right hand plays a melodic line with quarter and eighth notes, while the left hand provides a bass line with quarter and eighth notes. The piece concludes with a final chord.

ld.127.175.176.o.

185.b (501)

Himnuszok...

Musical score for 185.b (501) Himnuszok... The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of five measures. The right hand plays a melodic line with quarter and eighth notes, while the left hand provides a bass line with quarter and eighth notes. The piece concludes with a final chord.

*185.c (501)

az énekidézetet a záradékiig játszhatjuk kíséret nélkül

Plagális záradékok (1.b)

Musical score for *185.c (501) Plagális záradékok (1.b). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of five measures. The right hand plays a melodic line with quarter and eighth notes, while the left hand provides a bass line with quarter and eighth notes. The piece concludes with a final chord.

196.a (281)

Régi magyar énekek (9.)

Musical score for 196.a (281). The piece is in a minor key (one flat) and 4/4 time. The right hand features a melody with a long note in the third measure, while the left hand provides a steady accompaniment of eighth notes.

196.b (281)

Régi magyar énekek (9.)

Musical score for 196.b (281). The piece is in a minor key (two flats) and 4/4 time. The right hand has a more active melody with eighth notes, and the left hand has a similar accompaniment.

ld.112.112.167.o.

205.a (163)

Plagális záradékok (1.)

Musical score for 205.a (163). The piece is in a minor key (two flats) and 4/4 time. The right hand melody is simple, and the left hand has a steady accompaniment.

205.b (163)

Kezdőhangra (3.), Autentikus záradékok (6.)

Musical score for 205.b (163). The piece is in a minor key (two flats) and 4/4 time. The right hand melody is more complex, and the left hand has a steady accompaniment.

ld.111.131.162.o.

206.a (475)

Orgonapont, Régi magyar énekek (2.)

Musical score for 206.a (475). The piece is in a minor key (three flats) and 4/4 time. The right hand features a melody with many beamed eighth notes, and the left hand has a steady accompaniment.

206.b (475)

Régi magyar énekek (6.)

Musical score for 206.b (475). The piece is in a minor key (three flats) and 4/4 time. The right hand has a melody with many beamed eighth notes, and the left hand has a steady accompaniment.

210 (476)

Autentikus záradékok (2.)

Musical score for exercise 210 (476), Autentikus záradékok (2.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5, then a half note B4-A4, and finally a quarter note G4. The bass staff has a whole rest for the first two measures, then a quarter note G3, followed by quarter notes F3, E3, and D3, and finally a quarter note C3.

ld.127.o.

217 (186)

Kezdőhangra (4.)

Musical score for exercise 217 (186), Kezdőhangra (4.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff starts with a whole rest for the first three measures, then a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5, then a half note B4-A4, and finally a quarter note G4. The bass staff has a whole rest for the first two measures, then a quarter note G3, followed by quarter notes F3, E3, and D3, and finally a quarter note C3.

ld.161.o.

220.a (462)

Fríg záradékok (2.)

Musical score for exercise 220.a (462), Fríg záradékok (2.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5, then a half note B4-A4, and finally a quarter note G4. The bass staff has a whole rest for the first two measures, then a quarter note G3, followed by quarter notes F3, E3, and D3, and finally a quarter note C3.

220.b (462)

Fríg záradékok (1.)

Musical score for exercise 220.b (462), Fríg záradékok (1.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5, then a half note B4-A4, and finally a quarter note G4. The bass staff has a whole rest for the first two measures, then a quarter note G3, followed by quarter notes F3, E3, and D3, and finally a quarter note C3.

ld.120.o.

225.a (222)

Plagális záradékok (1.)

Musical score for exercise 225.a (222), Plagális záradékok (1.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5, then a half note B4-A4, and finally a quarter note G4. The bass staff has a whole rest for the first two measures, then a quarter note G3, followed by quarter notes F3, E3, and D3, and finally a quarter note C3.

ld.(113).118.144.o.

225.b (222)

Régi magyar énekek (1.)

Musical score for exercise 225.b (222), Régi magyar énekek (1.). The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5, then a half note B4-A4, and finally a quarter note G4. The bass staff has a whole rest for the first two measures, then a quarter note G3, followed by quarter notes F3, E3, and D3, and finally a quarter note C3.

ld.115.142.144.o.

225.c (222)

Régi magyar énekek (7.)

Musical score for 225.c (222). The piece is in a minor key (one flat) and 4/4 time. The right hand features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a simple harmonic accompaniment with quarter and eighth notes.

226.a (204)

Régi magyar énekek (2.)

Musical score for 226.a (204). The piece is in a minor key (two flats) and 4/4 time. The right hand has a melodic line with eighth notes and a dotted quarter note. The left hand has a bass line with quarter and eighth notes.

226.b (204)

Régi magyar énekek (7.)

Musical score for 226.b (204). The piece is in a minor key (two flats) and 4/4 time. The right hand has a melodic line with eighth notes and a dotted quarter note. The left hand has a bass line with quarter and eighth notes.

229.a (291)

Plagális záradékok (2.)

Musical score for 229.a (291). The piece is in a minor key (one flat) and 4/4 time. The right hand has a melodic line with eighth notes and a dotted quarter note. The left hand has a bass line with quarter and eighth notes.

ld.110.o.

229.b (291)

Bemutató másikkal

Musical score for 229.b (291). The piece is in a minor key (one flat) and 4/4 time. The right hand has a melodic line with eighth notes and a dotted quarter note. The left hand has a bass line with quarter and eighth notes.

ld.178.o.

233 (585: diézissel)
kíséret nélkül is játszható

Himnuszok...

Musical score for 233 (585: diézissel). The piece is in a minor key (one flat) and 4/4 time. The right hand has a melodic line with eighth notes and a dotted quarter note. The left hand has a bass line with quarter and eighth notes.

ld.176.o.

234.a (548)

Plagális záradékok (1.)

Musical score for 234.a (548). The piece is in B-flat major (one flat) and 4/4 time. The right hand features a melodic line with eighth and quarter notes, while the left hand provides a simple harmonic accompaniment. The piece concludes with a plagal cadence.

ld.118.o.

234.b (548)

Orgonapont

Musical score for 234.b (548). The piece is in B-flat major (one flat) and 4/4 time. It begins with a piano (*p*) dynamic. The right hand has a melodic line with a long phrase, and the left hand has a bass line with a long phrase. The piece ends with a double bar line and a key signature change to B-flat major.

ld.184.o.

235 (230)

Régi magyar énekek (9.)

Musical score for 235 (230). The piece is in B-flat major (one flat) and 4/4 time. The right hand features a melodic line with eighth and quarter notes, and the left hand has a bass line with eighth and quarter notes. The piece concludes with a plagal cadence.

236.a (184)

Régi magyar énekek (1.)

Musical score for 236.a (184). The piece is in D major (two sharps) and 4/4 time. The right hand features a melodic line with eighth and quarter notes, and the left hand has a bass line with eighth and quarter notes. The piece concludes with a plagal cadence.

ld.126.o.

236.b (184)

Régi magyar énekek (1.) és plagális Coda

Musical score for 236.b (184). The piece is in D major (two sharps) and 4/4 time. The right hand features a melodic line with eighth and quarter notes, and the left hand has a bass line with eighth and quarter notes. The piece concludes with a plagal cadence.

238-237

Kezdőhangra vezetés (2.)

240.a (154)

Plagális záradékok (1.)

ld.118.143.161.o.

240.b (154)

Régi magyar énekek (1.)

ld.145.o.

240.c (154)

Régi magyar énekek (6.)

241.a (561)

Plagális záradékok (1.)

Musical score for 241.a (561). The piece is in G major (one sharp) and 4/4 time. The right hand features a melodic line with eighth and quarter notes, while the left hand provides a simple harmonic accompaniment with chords and single notes.

*241.b (561)

Régi magyar énekek (4.)

Musical score for *241.b (561). The piece is in G major (one sharp) and 4/4 time. It features a more complex melodic line in the right hand with many beamed eighth notes, and a rhythmic accompaniment in the left hand.

242 (566)

Régi magyar énekek (7.)

Musical score for 242 (566). The piece is in G major (one sharp) and 4/4 time. The right hand has a melodic line with eighth notes, and the left hand has a simple accompaniment. A sharp sign (#) is placed above the final measure of the right hand.

252

Régi magyar énekek (8.)

Musical score for 252. The piece is in B-flat major (two flats) and 4/4 time. The right hand has a simple melodic line, and the left hand has a rhythmic accompaniment.

254.a (157)

Régi magyar énekek (9.)

R 254 (157)

Rövid előjáték (2.)

Musical score for 254.a (157). The piece is in B-flat major (two flats) and 4/4 time. It consists of two parts: a main section and a short prelude. The right hand has a melodic line with eighth notes, and the left hand has a simple accompaniment.

ld.126.o.

254.b (157)

Bemutató másikkal

Musical score for 254.b (157). The piece is in B-flat major (two flats) and 4/4 time. It features a melodic line in the right hand and a rhythmic accompaniment in the left hand.

ld.178.o.

254.c (157)

Régi magyar énekek (1.)

Musical score for 254.c (157). The score is in G minor (one flat) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the bass staff provides a harmonic accompaniment with quarter and eighth notes. The piece concludes with a double bar line and repeat signs.

ld.110.o.

*254.d (157)

Régi magyar énekek (1.)

Musical score for *254.d (157). The score is in G minor (one flat) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the bass staff provides a harmonic accompaniment with quarter and eighth notes. The piece concludes with a double bar line and repeat signs.

255.a (173)

Régi magyar énekek (1.)

Musical score for 255.a (173). The score is in G minor (one flat) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the bass staff provides a harmonic accompaniment with quarter and eighth notes. The piece concludes with a double bar line and repeat signs.

ld.100.111.o.

255.b (173)

Bemutatás másik sorral, Régi magyar énekek (1.)

Musical score for 255.b (173). The score is in G minor (one flat) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the bass staff provides a harmonic accompaniment with quarter and eighth notes. The piece concludes with a double bar line and repeat signs.

ld.178.o.

255.c (173)

Bemutatás másik sorral, Régi magyar énekek (3.)

Musical score for 255.c (173). The score is in G minor (one flat) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the bass staff provides a harmonic accompaniment with quarter and eighth notes. The piece concludes with a double bar line and repeat signs.

178.o.

256.a (165)

Régi magyar énekek (2.)

Musical score for 256.a (165). The score is in G minor (one flat) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the bass staff provides a harmonic accompaniment with quarter and eighth notes. The piece concludes with a double bar line and repeat signs.

260.b (153)

Régi magyar énekek (1.)

Musical score for 260.b (153). The piece is in G major (one sharp) and 3/4 time. It consists of five measures. The melody is in the treble clef, starting with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. The bass line is in the bass clef, starting with a whole note G3, followed by quarter notes A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4. The piece ends with a double bar line and repeat signs.

264.a (249)

Autentikus záradékok (10.)

Musical score for 264.a (249). The piece is in G major (one sharp) and 3/4 time. It consists of five measures. The melody is in the treble clef, starting with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. The bass line is in the bass clef, starting with a whole note G3, followed by quarter notes A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4. The piece ends with a double bar line and repeat signs.

264.b (249)

Musical score for 264.b (249). The piece is in G major (one sharp) and 3/4 time. It consists of five measures. The melody is in the treble clef, starting with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. The bass line is in the bass clef, starting with a whole note G3, followed by quarter notes A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4. The piece ends with a double bar line and repeat signs.

Skálamenet (9.), Autentikus záradékok (10.)

Musical score for Skálamenet (9.). The piece is in G major (one sharp) and 3/4 time. It consists of five measures. The melody is in the treble clef, starting with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. The bass line is in the bass clef, starting with a whole note G3, followed by quarter notes A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4. The piece ends with a double bar line and repeat signs.

ld.135.o.

264.c (249)

Musical score for 264.c (249). The piece is in G major (one sharp) and 3/4 time. It consists of five measures. The melody is in the treble clef, starting with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. The bass line is in the bass clef, starting with a whole note G3, followed by quarter notes A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4. The piece ends with a double bar line and repeat signs.

Musical score for Skálamenet (9.). The piece is in G major (one sharp) and 3/4 time. It consists of five measures. The melody is in the treble clef, starting with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. The bass line is in the bass clef, starting with a whole note G3, followed by quarter notes A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4. The piece ends with a double bar line and repeat signs.

Skálamenet (9.), Autentikus záradékok (10.)

Musical score for Skálamenet (9.). The piece is in G major (one sharp) and 3/4 time. It consists of five measures. The melody is in the treble clef, starting with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. The bass line is in the bass clef, starting with a whole note G3, followed by quarter notes A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4. The piece ends with a double bar line and repeat signs.

ld.135.174.o.

272.a (744)

Autentikus záradékok (5.)

Musical score for 272.a (744) in G major, featuring authentic cadences. The piece consists of 744 measures. The notation is in treble and bass clefs with a key signature of one flat (F major). The melody is primarily in the treble clef, while the bass clef provides harmonic support. The score concludes with a double bar line and repeat signs.

ld.110.132.133.o.

272.b (744)

Orgonapont

Musical score for 272.b (744) in G major, featuring an organ point. The piece consists of 744 measures. The notation is in treble and bass clefs with a key signature of one flat (F major). The organ point is a sustained chord in the bass clef, while the treble clef contains the melodic line. The score concludes with a double bar line and repeat signs.

ld.184.o.

273.a (170)

Fríg záradékok (1.)

Musical score for 273.a (170) in G major, featuring Phrygian cadences. The piece consists of 170 measures. The notation is in treble and bass clefs with a key signature of one flat (F major). The melody is in the treble clef, and the bass clef provides harmonic support. The score concludes with a double bar line and repeat signs.

ld.120.o.

273.b (170)

Fríg záradékok (1.)

Musical score for 273.b (170) in G major, featuring Phrygian cadences. The piece consists of 170 measures. The notation is in treble and bass clefs with a key signature of one flat (F major). The melody is in the treble clef, and the bass clef provides harmonic support. The score concludes with a double bar line and repeat signs.

ld.111.o.

273.c (170)

Fríg záradékok (1.)

Musical score for 273.c (170) in G major, featuring Phrygian cadences. The piece consists of 170 measures. The notation is in treble and bass clefs with a key signature of one flat (F major). The melody is in the treble clef, and the bass clef provides harmonic support. The score concludes with a double bar line and repeat signs.

ld.110.156.o.

274 (741)

Kezdőhangra vezetés (3.)

Musical score for 274 (741) in G major, featuring a leading tone introduction. The piece consists of 741 measures. The notation is in treble and bass clefs with a key signature of one flat (F major). The score begins with a leading tone introduction in the treble clef, while the bass clef provides harmonic support. The score concludes with a double bar line and repeat signs.

ld.101.103.o.

275 (601)

Kezdőhangra vezetés (3.)

Musical score for 275 (601), titled "Kezdőhangra vezetés (3.)". The score is in G minor (three flats) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff begins with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, Bb4, and C5. The bass staff has a whole rest in the first measure, then a quarter note G3, followed by eighth notes F3, E3, and D3. The piece concludes with a double bar line and repeat signs.

ld.162.o.

276.a (718)

Autentikus záradékok (5.)

Musical score for 276.a (718), titled "Autentikus záradékok (5.)". The score is in G minor (three flats) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff begins with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, Bb4, and C5. The bass staff has a whole rest in the first measure, then a quarter note G3, followed by eighth notes F3, E3, and D3. The piece concludes with a double bar line and repeat signs.

ld.133.o.

276.b (718)

Orgonapont

Musical score for 276.b (718), titled "Orgonapont". The score is in G minor (three flats) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff begins with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, Bb4, and C5. The bass staff has a whole rest in the first measure, then a quarter note G3, followed by eighth notes F3, E3, and D3. The piece concludes with a double bar line and repeat signs.

ld.108.184.o.

277 (768)

Autentikus záradékok (8.)

Musical score for 277 (768), titled "Autentikus záradékok (8.)". The score is in G minor (three flats) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff begins with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, Bb4, and C5. The bass staff has a whole rest in the first measure, then a quarter note G3, followed by eighth notes F3, E3, and D3. The piece concludes with a double bar line and repeat signs.

ld.133.o.

278.a (196)

Régi magyar énekek (10.)

Musical score for 278.a (196), titled "Régi magyar énekek (10.)". The score is in G minor (three flats) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff begins with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, Bb4, and C5. The bass staff has a whole rest in the first measure, then a quarter note G3, followed by eighth notes F3, E3, and D3. The piece concludes with a double bar line and repeat signs.

ld.112.o.

*278.b (196)

Régi magyar énekek (10.)

Musical score for *278.b (196), titled "Régi magyar énekek (10.)". The score is in G minor (three flats) and 3/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff begins with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, Bb4, and C5. The bass staff has a whole rest in the first measure, then a quarter note G3, followed by eighth notes F3, E3, and D3. The piece concludes with a double bar line and repeat signs.

R 278 (196)

Rövid előjátékok (3.)

ld.180.o.

282.a (434) az új ÉK ritmusával

Kezdőhangra vezetés (6.)

az új ÉK ritmusával

*282.b (434) a Korálkönyv b/ letétje elé (PÁ)

Kezdőhangra vezetünk (7.)

ld.110.162.o.

286.a (444)

Régi magyar énekek (1.)

ld.110.119.145.o.

286.b (444)

Szekvencia (6.), Régi magyar énekek (7.)

ld.168.o.

294.a (449)

Autentikus záradékok (2.)

294.b (449)

Kezdőhangra vezetés (4.)

Musical score for 294.b (449) in B-flat major, 4/4 time. The piece is titled 'Kezdőhangra vezetés (4.)'. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The melody in the treble staff begins with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, Bb4, and C5. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by a quarter note G3, and then a series of quarter notes: A3, Bb3, C4, D4, E4, F4, G4. The piece concludes with a whole note chord of G4-Bb4-D5 in the treble and a whole note chord of G3-Bb3-D4 in the bass.

ld.161.o.

294.c (449)

Skálamenet (2.)

Musical score for 294.c (449) in B-flat major, 4/4 time. The piece is titled 'Skálamenet (2.)'. It consists of two staves. The treble staff begins with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, Bb4, and C5. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by a quarter note G3, and then a series of quarter notes: A3, Bb3, C4, D4, E4, F4, G4. The piece concludes with a whole note chord of G4-Bb4-D5 in the treble and a whole note chord of G3-Bb3-D4 in the bass.

294.d (449)

Skálamenet (3.)

Musical score for 294.d (449) in B-flat major, 4/4 time. The piece is titled 'Skálamenet (3.)'. It consists of two staves. The treble staff begins with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, Bb4, and C5. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by a quarter note G3, and then a series of quarter notes: A3, Bb3, C4, D4, E4, F4, G4. The piece concludes with a whole note chord of G4-Bb4-D5 in the treble and a whole note chord of G3-Bb3-D4 in the bass.

296.a (445)

Zsoltárok... (4.)

Musical score for 296.a (445) in D major, 4/4 time. The piece is titled 'Zsoltárok... (4.)'. It consists of two staves. The treble staff begins with a quarter note D4, followed by quarter notes E4, F#4, and G4. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by a quarter note D3, and then a series of quarter notes: E3, F#3, G3, A3, B3, C#4, D4. The piece concludes with a whole note chord of D4-F#4-A4 in the treble and a whole note chord of D3-F#3-A3 in the bass.

ld.150.o.

296.b (445)

lehet negyeddel kezdeni: a 48-as ritmushoz alkalmazkodva

Musical score for 296.b (445) in D major, 4/4 time. The piece is titled 'lehet negyeddel kezdeni: a 48-as ritmushoz alkalmazkodva'. It consists of two staves. The treble staff begins with a quarter note D4, followed by quarter notes E4, F#4, and G4. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by a quarter note D3, and then a series of quarter notes: E3, F#3, G3, A3, B3, C#4, D4. The piece concludes with a whole note chord of D4-F#4-A4 in the treble and a whole note chord of D3-F#3-A3 in the bass.

Autentikus záradékok (4.)

Musical score for 'Autentikus záradékok (4.)' in D major, 4/4 time. It consists of two staves. The treble staff begins with a quarter note D4, followed by quarter notes E4, F#4, and G4. The bass staff has a whole rest in the first measure, followed by a quarter note D3, and then a series of quarter notes: E3, F#3, G3, A3, B3, C#4, D4. The piece concludes with a whole note chord of D4-F#4-A4 in the treble and a whole note chord of D3-F#3-A3 in the bass.

298.a (228) felütése a 21-es énekeskönyv szerint

Autentikus záradékok (8.)

Musical score for 298.a (228) in B-flat major, 4/4 time. The piece consists of eight measures. The right hand plays a melodic line with eighth and quarter notes, while the left hand provides a simple harmonic accompaniment with quarter and eighth notes.

298.b (228)

Autentikus záradékok (8.)

Musical score for 298.b (228) in B-flat major, 4/4 time. The piece consists of eight measures. The right hand features a more complex melodic line with some grace notes and slurs, while the left hand has a steady accompaniment.

ld.134.o.

299 (823)

Kezdőhangra vezetés (2.)

Musical score for 299 (823) in B-flat major, 4/4 time. The piece consists of eight measures. The right hand plays a melodic line with eighth notes and slurs, while the left hand has a simple accompaniment with quarter notes.

302 (374) kíséret nélkül is játszható

Himnuszok...

Musical score for 302 (374) in B-flat major, 4/4 time. The piece consists of eight measures. The right hand plays a series of chords, while the left hand has a simple accompaniment with quarter notes.

ld.175.o.

312.a (390)

Musical score for 312.a (390) in B-flat major, 4/4 time. The piece consists of eight measures. The right hand plays a melodic line with eighth notes and slurs, while the left hand has a simple accompaniment with quarter notes.

Autentikus záradékok (6.)

Musical score for 312.a (390) continuation in B-flat major, 4/4 time. The piece consists of six measures. The right hand plays a melodic line with eighth notes and slurs, while the left hand has a simple accompaniment with quarter notes.

ld.110.110.o.

312.b (390)

Szekvencia (1.), Autentikus záradékok (6.)

ld.167.o.

*312.c (390)

Autentikus záradékok (6.)

312.d (390)

Autentikus záradékok (1.)

313 (410)

Autentikus záradékok (5.)

ld.111.134.o.

*316 (406)

Kezdőhangra vezetés (3.), Autentikus záradékok (1.)

Musical score for *316 (406), featuring a treble and bass clef. The piece is titled "Kezdőhangra vezetés (3.), Autentikus záradékok (1.)". It consists of two staves with various notes and rests.

ld.113.162.o.

*326.a (419) a záradékig a középső szólam nélkül is játszható

Musical score for *326.a (419), featuring a treble and bass clef. The piece is titled "a záradékig a középső szólam nélkül is játszható". It consists of two staves with various notes and rests.

Autentikus záradékok (1.)

Musical score for Autentikus záradékok (1.), featuring a treble and bass clef. It consists of two staves with various notes and rests.

326.b (419)

Autentikus záradékok (1.)

Musical score for 326.b (419), featuring a treble and bass clef. The piece is titled "Autentikus záradékok (1.)". It consists of two staves with various notes and rests.

ld.109.111.o.

337 (491)Plagális zár. (1.) **R 337-491** Rövid előjáték (7.)

Musical score for 337 (491), featuring a treble and bass clef. The piece is titled "Plagális zár. (1.) R 337-491 Rövid előjáték (7.)". It consists of two staves with various notes and rests.

ld.110.114.o.

ld.181.o.

344 (486)

Himnuszok...

Musical score for 344 (486), featuring a treble and bass clef. The piece is titled "Himnuszok...". It consists of two staves with various notes and rests.

ld.175.o.

345 (711)Bemutató másikkal **R 345** (711)

Rövid előjáték (4.)

Musical score for 345 (711), featuring a treble and bass clef. The piece is titled "Bemutató másikkal R 345 (711) Rövid előjáték (4.)". It consists of two staves with various notes and rests.

ld.179.o.

ld.181.o.

*346 (456)

Kezdőhangra vezetés (3.), Régi magyar énekek (1.)

Musical score for *346 (456). The piece is in G major (one sharp) and 3/4 time. It features a treble and bass clef. The melody in the treble clef starts with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, and C5, then a quarter note B4, eighth notes A4 and G4, and a quarter note F#4. The bass line consists of quarter notes G2, A2, and B2. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

ld.162.o.

353 (507) az Új ÉK ritmusával

Régi magyar énekek (13.)

Musical score for 353 (507). The piece is in B-flat major (two flats) and 3/4 time. The treble clef contains a melody of quarter notes Bb4, C5, D5, E5, F5, G5, and A5. The bass line has a whole rest in the first two measures, followed by quarter notes Bb2, C3, and D3. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

ld.142.o.

367.a (624)

Plagális.záradékok (1.)

Musical score for 367.a (624). The piece is in G major (one sharp) and 3/4 time. The treble clef features a melody of quarter notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, and F#4. The bass line has whole rests in the first two measures, followed by quarter notes G2, A2, and B2. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

ld.115.118.181.o.

367.b (624)

Szekvenciák (6.), Autentikus záradékok (10.)

Musical score for 367.b (624). The piece is in G major (one sharp) and 3/4 time. The treble clef contains a melody of quarter notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, and F#4. The bass line has whole rests in the first two measures, followed by quarter notes G2, A2, and B2. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

ld.134.168.o.

369 (545)

Plagális záradékok (2.)

Musical score for 369 (545). The piece is in B-flat major (two flats) and 3/4 time. The treble clef features a melody of quarter notes Bb4, C5, D5, E5, F5, G5, and A5. The bass line has a whole rest in the first measure, followed by quarter notes Bb2, C3, and D3. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

ld.118.o.

*370.a (541)

Régi magyar énekek (5.)

Musical score for *370.a (541). The piece is in B-flat major (two flats) and 3/4 time. The treble clef contains a melody of quarter notes Bb4, C5, D5, E5, F5, G5, and A5. The bass line has a whole rest in the first measure, followed by quarter notes Bb2, C3, and D3. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

*370.b (541)

Régi magyar énekek (6.)

Musical score for *370.b (541). The piece is in a key with two flats (B-flat and E-flat) and a common time signature. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody is primarily in the treble staff, featuring eighth and quarter notes with some rests. The bass staff provides a simple accompaniment with quarter and eighth notes.

372.a (231)

Régi magyar énekek (6.)

Musical score for 372.a (231). The piece is in a key with three flats (B-flat, E-flat, and A-flat) and a common time signature. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody is in the treble staff, featuring eighth and quarter notes. The bass staff has a simple accompaniment with quarter notes.

372.b (231)

Musical score for 372.b (231). The piece is in a key with three flats (B-flat, E-flat, and A-flat) and a common time signature. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody is in the treble staff, featuring eighth and quarter notes. The bass staff has a simple accompaniment with quarter notes.

Régi magyar énekek (6.)

Musical score for Régi magyar énekek (6.). The piece is in a key with three flats (B-flat, E-flat, and A-flat) and a common time signature. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody is in the treble staff, featuring eighth and quarter notes. The bass staff has a simple accompaniment with quarter notes.

378.a (221)

Fríg záradékok (1.)

Musical score for 378.a (221). The piece is in a key with two flats (B-flat and E-flat) and a common time signature. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody is in the treble staff, featuring eighth and quarter notes. The bass staff has a simple accompaniment with quarter notes.

ld.112.156.o.

378.b (221)

Fríg záradékok (1.)

Musical score for 378.b (221). The piece is in a key with two flats (B-flat and E-flat) and a common time signature. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody is in the treble staff, featuring eighth and quarter notes. The bass staff has a simple accompaniment with quarter notes.

379 (234)

Kezdőhangra vezetés (5.)

(átveszi a jobb)

388.a (386)

Zsoltárok és korai korálok / dúr és mixolíd (2.)

388.b (386)

Zsoltárok és korai korálok (5.)

391 (247)

198. "Ti keresztyének, dicsérjétek Istent!"

Skálamenet (7.), Zsoltárok és korai korálok (4.)

ld.174.o.

392.a (590)

Kezdőhangra vezetés (1.)

ld.161.o.

392.b (590)

Orgonapont

Musical score for 392.b (590), titled "Orgonapont". The score is in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff begins with a quarter note G4, followed by a series of eighth notes: A4, B4, C5, B4, A4, G4. The bass staff provides a simple accompaniment with quarter notes: G2, B1, D2, E2, F2, G2. The piece concludes with a double bar line and a key signature change to G major.

394 (769)

Autentikus záradékok (2.)

Musical score for 394 (769), titled "Autentikus záradékok (2.)". The score is in G major (one sharp) and 2/4 time. The treble staff starts with a quarter note G4, followed by eighth notes: A4, B4, C5, B4, A4, G4. The bass staff has a simple accompaniment with quarter notes: G2, B1, D2, E2, F2, G2. The piece ends with a double bar line and a key signature change to G major.

397.a (832)

Autentikus záradékok (5.)

Musical score for 397.a (832), titled "Autentikus záradékok (5.)". The score is in F major (one flat) and 2/4 time. The treble staff begins with a quarter note F4, followed by eighth notes: G4, A4, B4, A4, G4, F4. The bass staff has a simple accompaniment with quarter notes: F2, A1, C2, D2, E2, F2. The piece concludes with a double bar line and a key signature change to F major.

ld.103.104.133.o.

397.b (832)

Autentikus záradékok (9.)

Musical score for 397.b (832), titled "Autentikus záradékok (9.)". The score is in F major (one flat) and 2/4 time. The treble staff starts with a quarter note F4, followed by eighth notes: G4, A4, B4, A4, G4, F4. The bass staff has a simple accompaniment with quarter notes: F2, A1, C2, D2, E2, F2. The piece ends with a double bar line and a key signature change to F major.

*422 (772)

Autentikus záradékok (6.)

Musical score for *422 (772), titled "Autentikus záradékok (6.)". The score is in F major (one flat) and 2/4 time. The treble staff begins with a quarter note F4, followed by eighth notes: G4, A4, B4, A4, G4, F4. The bass staff has a simple accompaniment with quarter notes: F2, A1, C2, D2, E2, F2. The piece concludes with a double bar line and a key signature change to F major.

ld.131.o.

434 (290)

Autentikus záradékok (2.)

Musical score for 434 (290), titled "Autentikus záradékok (2.)". The score is in F major (one flat) and 2/4 time. The treble staff starts with a quarter note F4, followed by eighth notes: G4, A4, B4, A4, G4, F4. The bass staff has a simple accompaniment with quarter notes: F2, A1, C2, D2, E2, F2. The piece ends with a double bar line and a key signature change to F major.

ld.127.o.

436.a (352)

Skálamenet (5.)

Musical score for 436.a (352) Skálamenet (5.). The score is in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, and D5. The bass staff provides a simple accompaniment with quarter notes G2, B1, and D2.

ld.174.o.

436.b (352)

Skálamenet (5.)

Musical score for 436.b (352) Skálamenet (5.). The score is in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, and D5. The bass staff provides a simple accompaniment with quarter notes G2, B1, and D2.

436.c (352)

Skálamenet (2.)

Musical score for 436.c (352) Skálamenet (2.). The score is in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, and D5. The bass staff provides a simple accompaniment with quarter notes G2, B1, and D2. There are fingerings indicated: 4 and 2 in the treble staff, and 4 and 2 in the bass staff.

450.a (192)

Régi magyar énekek (13.)

Musical score for 450.a (192) Régi magyar énekek (13.). The score is in F major (one flat) and 2/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note F4, followed by quarter notes G4, A4, B4, C5, and D5. The bass staff provides a simple accompaniment with quarter notes F2, A1, and C2.

450.b (192)

Régi magyar énekek (13.)

Musical score for 450.b (192) Régi magyar énekek (13.). The score is in F major (one flat) and 2/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note F4, followed by quarter notes G4, A4, B4, C5, and D5. The bass staff provides a simple accompaniment with quarter notes F2, A1, and C2.

455.a (822)

Plagális záradékok (1.)

Musical score for 455.a (822) Plagális záradékok (1.). The score is in F major (one flat) and 2/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff starts with a quarter note F4, followed by quarter notes G4, A4, B4, C5, and D5. The bass staff provides a simple accompaniment with quarter notes F2, A1, and C2.

ld.114.o.

455.b (822)

Autentikus záradékok (5.)

Musical score for 455.b (822). It consists of two staves, treble and bass clef, in a key signature of one flat (B-flat). The melody is primarily in the treble clef, starting with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, C5, and a dotted quarter note D5. The bass clef provides a simple accompaniment with quarter notes G3, F3, E3, and D3. The piece concludes with a final cadence in the treble clef.

R 457 (722) (hosszabb az Int. Gy-ben)

Rövid előjáték (1.)

Musical score for R 457 (722). It consists of two staves, treble and bass clef, in a key signature of one flat. The treble clef has a melody starting with a quarter note G4, followed by dotted quarter notes A4, B4, and a quarter note C5. The bass clef has a simple accompaniment with quarter notes G3, F3, E3, and D3. The piece ends with a double bar line and a key signature change to two flats.

ld.180.o.

458 (757) a 21-es ÉK ritmusával

Kezdőhangra vezetés (2.)

Musical score for 458 (757). It consists of two staves, treble and bass clef, in a key signature of one flat. The treble clef has a melody starting with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, and a dotted quarter note C5. The bass clef has a simple accompaniment with quarter notes G3, F3, E3, and D3. The piece concludes with a final cadence in the treble clef.

R 458 (757)

Rövid előjáték (2.)

R 459 (758)

Rövid előjáték (2.)

Musical score for R 458 (757) and R 459 (758). It consists of two staves, treble and bass clef, in a key signature of one flat. The treble clef has a melody starting with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, and a dotted quarter note C5. The bass clef has a simple accompaniment with quarter notes G3, F3, E3, and D3. The piece concludes with a double bar line and a key signature change to two flats.

ld.180.o.

ld.180.180.181.o.

459 (758)

Autentikus záradékok (1.)

Musical score for 459 (758). It consists of two staves, treble and bass clef, in a key signature of two flats. The treble clef has a melody starting with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, and a dotted quarter note C5. The bass clef has a simple accompaniment with quarter notes G3, F3, E3, and D3. The piece concludes with a final cadence in the treble clef.

460 (713)

Autentikus záradékok (10.)

Musical score for 460 (713). It consists of two staves, treble and bass clef, in a key signature of one sharp (F-sharp). The treble clef has a melody starting with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, and a dotted quarter note C5. The bass clef has a simple accompaniment with quarter notes G3, F3, E3, and D3. The piece concludes with a final cadence in the treble clef.

ld.131.o.

R 460 (713)

Rövid előjáték (1.)

ld.131.180.o.

462.a (774)

Autentikus záradékok (5.)

ld.131.132.o.

462.b (774)

Autentikus záradékok (6.)

465 (723)

Bemutató másikkal, Autentikus záradékok (5.)

ld.178.o.

R 465 (723)

Rövid előjáték (1.)

ld.180.o.

471.a (831)

Bemutató másikkal, Plagális záradékok (1.)

Musical score for 471.a (831). The piece is in G major and 4/4 time. The right hand plays a melody of quarter notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The left hand has a whole rest in the first two measures, then enters in the third measure with a bass line of quarter notes: G2, A2, B2, C3, B2, A2, G2. The piece concludes with a plagal cadence in the fourth measure.

ld.178.o.

471.b (831)

Musical score for 471.b (831). The piece is in G major and 4/4 time. The right hand plays a melody of quarter notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The left hand plays a bass line of quarter notes: G2, A2, B2, C3, B2, A2, G2. The piece concludes with a plagal cadence in the fourth measure.

Kezdőhangra vezetés (4.)

Musical score for 471.b (831). The piece is in G major and 4/4 time. The right hand plays a melody of quarter notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The left hand plays a bass line of quarter notes: G2, A2, B2, C3, B2, A2, G2. The piece concludes with a plagal cadence in the fourth measure.

485 (658)

Fríg záradékok (1.)

Musical score for 485 (658). The piece is in F major and 4/4 time. The right hand plays a melody of quarter notes: F4, G4, A4, B4, A4, G4, F4. The left hand has a whole rest in the first two measures, then enters in the third measure with a bass line of quarter notes: F2, G2, A2, B2, A2, G2, F2. The piece concludes with a Phrygian cadence in the fourth measure.

*487 (662)

Régi magyar énekek (9.)

Musical score for *487 (662). The piece is in F major and 4/4 time. The right hand plays a melody of quarter notes: F4, G4, A4, B4, A4, G4, F4. The left hand has a whole rest in the first two measures, then enters in the third measure with a bass line of quarter notes: F2, G2, A2, B2, A2, G2, F2. The piece concludes with a Phrygian cadence in the fourth measure.

488 (667)

Plagális záradékok (5.)

Musical score for 488 (667). The piece is in G major and 4/4 time. The right hand plays a melody of quarter notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The left hand has a whole rest in the first two measures, then enters in the third measure with a bass line of quarter notes: G2, A2, B2, C3, B2, A2, G2. The piece concludes with a plagal cadence in the fourth measure.

ld.119.o.

500.a (681) kíséret nélkül is játszható

Himnuszok...

Musical score for 500.a (681) in G major, 4/4 time. The piece is marked 'kíséret nélkül is játszható' (can be played without accompaniment). It features a simple melody in the right hand and a simple accompaniment in the left hand. The score ends with a fermata over the final note.

ld.175.o.

500.b (681)

Régi magyar énekek (6.)

Musical score for 500.b (681) in G major, 4/4 time. The piece is marked 'Régi magyar énekek (6.)'. It features a simple melody in the right hand and a simple accompaniment in the left hand. The score ends with a fermata over the final note.

501 (284) kíséret nélkül is játszható: végig az ének

Himnuszok...

Musical score for 501 (284) in G major, 4/4 time. The piece is marked 'kíséret nélkül is játszható: végig az ének' (can be played without accompaniment: throughout the song). It features a simple melody in the right hand and a simple accompaniment in the left hand. The score ends with a fermata over the final note.

ld.176.177.o.

PLAGÁLIS UTÓJÁTÉKOK

d/m Ne intézzük el
ilyen egyszerűen!

Nincs mindig szükség utójátékra,
sokszor elég csak fokozatosan lassítani az utolsó két ütemet!

Musical score for Plagal cadences example 1 in G major, 4/4 time. The piece is marked 'd/m'. It features a simple melody in the right hand and a simple accompaniment in the left hand. The score ends with a fermata over the final note.

negyedekkel
jelentéktelen

a feleknek
súlyuk van

(b)

Musical score for Plagal cadences example 2 in G major, 4/4 time. The piece is marked 'GZ'. It features a simple melody in the right hand and a simple accompaniment in the left hand. The score ends with a fermata over the final note.

pedállal C

Musical score for Plagal cadences example 3 in G major, 4/4 time. The piece is marked '(#)'. It features a simple melody in the right hand and a simple accompaniment in the left hand. The score ends with a fermata over the final note.

First system of musical notation. Treble clef, key signature of one sharp (F#). The right hand plays a melody with a slur over the first two measures. The left hand plays a bass line. Chord symbols (C#) are placed above the first and last notes of the first and second measures.

Second system of musical notation. Treble clef, key signature of one sharp (F#). The right hand plays a melody with a slur over the first two measures. The left hand plays a bass line. Chord symbols # and d/ are placed above the first and second measures respectively.

3/4-ben ütemenként

Third system of musical notation. Treble clef, key signature of one sharp (F#). The right hand plays a melody with a slur over the first two measures. The left hand plays a bass line. Chord symbols (C#) are placed above the first and last notes of the first and second measures.

Fourth system of musical notation. Treble clef, key signature of one sharp (F#). The right hand plays a melody with a slur over the first two measures. The left hand plays a bass line. Chord symbol d/ is placed above the first measure.

3/4

Fifth system of musical notation. Treble clef, key signature of one sharp (F#). The right hand plays a melody with a slur over the first two measures. The left hand plays a bass line. Chord symbol d/ is placed above the first measure.

Sixth system of musical notation. Treble clef, key signature of one sharp (F#). The right hand plays a melody with a slur over the first two measures. The left hand plays a bass line. Chord symbols d/m and (#) are placed above the first and second measures respectively.

II.rész

Hogyan készítek magam intonációt?

1. fejezet

Lépésről lépésre

A Korálkönyv az intonáció leggyakoribb kiindulópontja. Kéznel van. Egyszerű belőle idézni, leginkább a kezdősort, vagy az első és az utolsó sort.

Azonban mi arra teszünk kísérletet, hogy önálló előjátékot készítsünk.

A legegyszerűbb eljáráshoz két nélkülözhetetlen elemre van szükségünk: énekidézetre és egy záradékra.

A.* 1.1. AZ ÉNEK FELIDÉZÉSE VAGY BEMUTATÁSA

Legtöbbször mi is **az ének első sorával** tesszük. Többnyire elég kíséret nélkül, unisono játszani, hiszen így hangról-hangra (hangközről-hangközre) nyomon követhető a dallam.

Csak ne felejtjük el magunkban tisztázni, milyen tempót várunk a gyülekezettől, különben felgyorsítja játékunkat az egyszerű előadásmód!

1.2. A ZÁRADÉK

Az előjáték másik szükséges eleme. Vele kerekítjük le az idézett sort, úgy, ahogy beszédünkben is a hanglejtés jelzi, ha nincs több mondanivalónk.

A záradékkal segítjük a gyülekezetet az együttes belépésben. Kiszámíthatóan haladunk a záróhang felé, és hagyunk időt a levegővételre. Rövid intonációink záradékaival ütem egyre törekszünk megérkezni, csak alkalmanként a 4/4-es ütem 3. negyedére.

A záradékok g finálison találhatóak. Fontos, hogy dúrban is, mollban is képesek legyünk őket játszani, és ebben könnyebbség - reményeink szerint - a g moll 2 b-je, szemben a c finális 3 b-s molljával.

Kis ízelítő a fejezetek záradékaiból:

Záradékok a záróhang alatt - 3. fejezet

Plagális záradékok 3.2.

Fríg záradékok 3.3.

A **mi-ré-dó / lá** sorokban **dó-ti-lá** rövid zárómotívum az egyes fejezetekben:

Autentikus záradékok - 4. fejezet

Egyszerű autentikus záradékok 4.1.

Záradékok a barokk és a későbbi korok énekeihez 4.3.

Régi magyar énekek záradékai - 5. fejezet

* **A:** ami feltétlenül szükséges; később: ami a legtöbb esetben alkalmazható - egyben könnyebb is

B: több figyelmet igényel

Zsoltárok és korai korálok - 6. fejezet

Vezetőhang nélkül a hasonló korálletétek elé:

Régi magyar énekek (6.), (7.), (8.) záradékcsoport:

Himnuszok és gregorián eredetű énekek: előjátékuk lehet végig unisono, de ld. a 11. fejezetet.

Valamint külön fejezet foglalkozik az ének **kezdőhangján** (tercén, kvintjén, a záróhang felső oktávján) történő lezárással, és a záradékhoz vezető **skálamenetekkel, szekvenciákkal**.

1.3. A ZÁRADÉK KIVÁLASZTÁSA

Általánosan használhatók a plagális záradékok a záróhang alatt, valamint az egyszerű autentikus záradékok. (3.2. Plagális záradékok; 4.1 és 2. Egyszerű autentikus záradékok, alkalmazásuk)

Irányt mutathat az ének eredete, kora: középkori ének, magyar ének, zsoltár, újabb kori ének.

Ebben segítség lehet az ének forrás-meghatározása. Az énekeskönyv kottasora fölött találjuk.

De az évszám az ének első kiadásának időpontját jelzi, lehet, hogy a dallam maga sokkal korábbi.

És a 19. sz-tól születtek tudatosan régies énekek is, ilyenkor a stílusra érdemes figyelni.

Keresésünk során

találhatunk az ének zárómotívumával megegyező záradékot, annak augmentált formáját, vagy variánsát.

Kezdődhet záradék bemutatott sorunk folytatásának, vagy az ének utolsó sorának kezdőhangjain.

Érdemes ezeket a lehetőségeket kihasználni.

Tovább vezethet az ének egyéb jellegzetessége: skálamenetet tartalmaz, gazdagon figurált a dallam, ünnepi, vagy felhívó-mozgósító jellegű, esetleg sötét jelzőkkel terhelt a bűnbánó szöveg.

És ha nem az alaphangon kezdődik, fellapozhatjuk a Kezdőhangra vezetünk - c. 8. fejezetet is.

Példák: az egyes fejezetekre a >>> jel utal, (1.):a fejezeten belül a záradékcsoport száma
Minden énekhez több záradék illeszthető, rajtunk múlik, hogy melyiket alkalmazzuk.

"Krisztusom, kívüléd nincs kihez járulnom" 204

1. sor

alaphangja lá

kezdőhangja lá, az intonációt lá-val fogom lezárni: a záróhang, vagy a kezdőhang lá-ján

zárómotívuma: dó-mi-dó-ti lá lá

>>> Autentikus z./ Egyszerű autentikus záradékok (2.)

>>> Régi magyar énekek (2.)

"Ki Istenének áttad mindent" 741

alaphangja lá
kezdőhangja mi: az intonációt lezárhatom lá-val, vagy (alsó) mi-vel
az ének két felének zárómotívuma: l-szi-l
ismétlőjeles hosszú sor: rövidíthető
"súlyos gondok"

>>> Autentikus záradékok (10.)

>>> Kezdőhangra vezetés (2.)

"Adjátok hálát az Istennek" 105

A zsoltárok metrikai alapegysége új énekeskönyvünkben a fél. A Példatárban ehhez igazodom, de az egyes fejezetekben a könnyebb áttekinthetőség és összehasonlítás érdekében negyed a mérőegység, mérőütés.

alaphangja dó
kezdőhangja dó
skálamenetek a zsoltárban, zárósorában is
hálaadó, ünnepi: az intonáció záradéka is lehet "emelkedett": záródhat a felső dó-n

>>> Záradék a záróhang alatt - 3.2 Plagális záradékok (1.)

Funkciója és tartalma szerint ünnepi, hálaadó ének:

>>> Autentikus záradékok (6.)

A musical score for piano, consisting of two staves (treble and bass clef). The music is in a common time signature. The first staff has a whole rest in the first measure, followed by a half note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The second staff has a whole rest in the first measure, followed by a half note G3, a quarter note F3, and a quarter note E3. The piece ends with a double bar line and a repeat sign.

2.

Eredete szerint:

>>> Zsoltárok és korai korálok (4.)

A musical score for piano, consisting of two staves (treble and bass clef). The music is in a common time signature. The first staff has a whole rest in the first measure, followed by a half note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The second staff has a whole rest in the first measure, followed by a half note G3, a quarter note F3, and a quarter note E3. The piece ends with a double bar line and a repeat sign.

3.

Zenei anyaga szerint: skálameneteket tartalmaz. Ha az Intonáció Gyűjtemény előjátékai nehezek lennének, készíthetünk egyszerűbbet:

>>> Skálamenet a záradékhoz (2.)

A musical score for piano, consisting of two staves (treble and bass clef). The music is in a common time signature. The first staff has a whole rest in the first measure, followed by a half note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The second staff has a whole rest in the first measure, followed by a half note G3, a quarter note F3, and a quarter note E3. The piece ends with a double bar line and a repeat sign.

4.

Coda erősíti az előző intonáció ünnepi jellegét, ehhez járulunk hozzá a kísérszólammal is:

A musical score for piano, consisting of two staves (treble and bass clef). The music is in a common time signature. The first staff has a whole rest in the first measure, followed by a half note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The second staff has a whole rest in the first measure, followed by a half note G3, a quarter note F3, and a quarter note E3. The piece ends with a double bar line and a repeat sign.

5.

A musical score for piano, consisting of two staves (treble and bass clef). The music is in a common time signature. The first staff has a whole rest in the first measure, followed by a half note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The second staff has a whole rest in the first measure, followed by a half note G3, a quarter note F3, and a quarter note E3. The piece ends with a double bar line and a repeat sign.

Sok záradék található a fejezetek elején. De ne riasszon ez meg! A legegyszerűbbek, a legtöbb ének esetében használhatók az Egyszerű autentikus záradékok (4.1 és 2) címszó alatt megtalálhatók.

A 8. fejezetig a záradékokat csoportosítottam. Vagy hasonlóképpen kigyűjtöttem őket, vagy csillaggal, ha már előfordultak, vagy **a**, ajánlott jellel jeleztem a könnyebbeket és könnyebben alkalmazhatókat.

Alkalmazásuk tekintetében az A vagy B besorolás is tájékoztat.

Az így kiemelt záradékokat érdemes megtanulni, transzponálva begyakorolni a váratlan helyzetek számára.

De ha van idő előjátékodat leírni, kedves vállalkozó kedvű szolgatársam, ismerkedj a többivel is! Játszd le őket és keresd ki a Példatárból az utalás szerint az intonációkat is, hogy lásd és halld, hogyan illeszkednek egy-egy éneksorhoz!

Sokszor egészen kis különbségen múlik, hogy melyiket találd alkalmasnak a választott ének lezárására. Érdemes belülről fülelni, aztán mérlegelni, próbálkozni.

1.4. A ZÁRADÉK ILLESZTÉSE, RÁVEZETÉS

A kiválasztott fejezet záradékai között minden bizonnyal lesz megfelelő, ha az ének záróhangjára és a dallam folytatására figyelünk.

- 1.4.1. **Az összeillesztésről** a fejezetek majd' mindegyikében lehet olvasni, és példákon szemlélni is őket. A záradékok többsége az ütem kezdetén indul, csak arra kell ügyelni, hogy őrizzék meg ezt a helyüket. A súlytalan ütemrészen kezdődő záradékok illesztésében szintén a példák nyújtanak majd segítséget.

Legtöbbször változtatás nélkül alkalmazhatjuk a záradékokat, de végrehajthatunk rajtuk **apró módosításokat** is:

- > Elhagyhatjuk a belső szólamot: pl. 758 - *Az utalások ettől kezdve a Példatár A-ra vonatkoznak.*
- > Ha túl sötétnek találjuk a záradékot a transzponálás után, feljebb hozhatjuk a basszust egy oktávval, bár lehet, hogy így a közbülső szólam(ok)nak nem marad hely: ld. 6.
- > A felső szólamot az ének dallamához igazíthatjuk, csak kerüljük a kvint- és oktávparhuzamot!

>> a súlytalan helyeken változtatás:

Záradék: Autentikus záradékok (5.)

alkalmazása: "Ó, Sion, ébredj" 832.a

>> a záradék nyitó I. fokának szopránjában több változás:

ld. még a 128. o. záradékai között R 711, 772 és intonációjuk

Záradék: Autentikus záradékok (10)

alkalmazás: "Áldjad, én lelkem" 249. b.c

vagy:.

- > a felső vagy az alsó szólam ritmusát összevonhatjuk, vagy bonthatjuk: mi-mi helyett mi-i és fordítva
- > elhagyhatunk egy-egy átmenőhangot
- > vagy éppen beiktathatunk átmenőhangot, váltóhangot:

Záradék: Autentikus záradékok (6.)

alkalmazása: "Jöjj, mondjunk hálaszót" 208.c

> a záróakkordot 4-3-as késleltetéssel egészíthetjük ki:

Záradék: Autentikus záradékok (5.)

a záró I. fok 4-3 (-2-3)-as késleltetéssel:

> indokolt esetben az

V. fokot V7-mé alakíthatjuk át:

832.a. A beugró 7 is segít lendületes tempóban indulni
(az ének kezdőlépését augmentálva hallottuk):

Ilyen indok lehet még: határozottabbnak, teltebbnek stb. halljuk a befejezést.

De mielőtt "ráállna a kezünk", hallgassuk meg figyelemmel a csak V. fokot ajánló záradékot!

1.4.2. rávezetés

A 105. zsoltár fenti példáiban /1.2./ találkoztunk olyan bevezető hangokkal is, amelyek a záradék gördülékeny indításához járultak hozzá. Nevezzük el ezeket a záradékra vezető hangokat rávezetésnek!

Az alábbi rávezető hangok a bemutatott sor záróhangja és az alaphang közti kvint távolságot kötik össze átmenőhangokkal, ezután pedig, folytatva a skálamenetet,

- Plagális záradékok (1.) -

az alaphangot kötik össze a záradékkal:

Mi is áthidalhatunk hasonló módon kisebb távolságokat.

Leggyakrabban a dallam szólamába illesztjük a rávezetést,

vagy vele együtt az alsó szólam elé is,
többnyire ellentétes irányban:

Ezeknek a lépéseknek a megtételével már teljes értékű előjátékot kaptunk.

De léphetünk tovább is:

B. 1.5. ÁTVEZETÉS

A rávezetésnél hosszabb szakasz a bemutatás és a záradék között. A mi előjátékaink terjedelmére nézve ez 1-2 ütemet jelent. Legtöbbször kíséretet kap. Többnyire az ABC forma középső eleme, máskor a záradékhoz (ld. 388), néha a bemutatáshoz kapcsolódik (a sor rövid megtoldásával: 22.a, I Gy 34).

Lehet : szabad bővítmeny, pl. 31.a,b; 388

további idézet, pl. a második, vagy utolsó sor, esetleg egyéb idézet, utalás: 222.c, 154.c, 228 (ld. 47.o.)

szekvencia: pl. 208.c, 84, 624.b

skálamenet: pl. 150.c; 249.b,c, 449.c,d

Az átvezetésről bővebben az Autentikus záradékok fejezetben olvashatunk, és adandó alkalommal mindig rámutatunk.

Az Átvezetés szakasz és az azt követők a **B** besorolásba tartoznak, nem jelölöm fejezetenként.

UTOLSÓ LÉPÉSKÉNT

elláthatjuk kísérettel az előjátékot. Erről szól a 2. fejezet: A kíséreszólam.

A és B

1.6. EGY KIS ELMÉLET

Amire szükség lesz

Idézzük fel magunknak, amit a hangközökről tanultunk!

Ismételjük át a hangsorok jellemző tulajdonságait!

A későbbiekben találkozni fogunk dúrral és mixoliddal, lá sorokkal: mollal és dórral, valamint fríggel.

Ezen kívül:

1.5.1. A hangsor lépcsői:

az alaphangról indulunk:

fok: a megnevezett lépcsőre épített hármashangzat:

terc + terc

The musical notation shows a scale starting on C (1) and going up to G (7). Below the scale, chords are shown for the I, IV, and V degrees. The I degree chord is C major (C-E-G), the IV degree is F major (F-A-C), and the V degree is G major (G-B-D). The notes are labeled with their degree numbers: 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., (1.), I.fok, IV.fok, V.fok.

a fok jelölése római számmal történik arab számmal > általánosan hangközt jelölünk, > a fokszám mellett egy szólamnak a basszustól mért távolságát (nem jelöljük a tercet és a kvintet, csak az ezektől való eltérést)

1.5.2. hangzat vagy akkord: egyidejűleg megszólaló, összetartozó, tercépítkezésű hangok,

a szóösszetételekben egyiket v. másikat használjuk: pl. hármashangzat, kvártszekszt-akkord

hármashangzat, típusai:

négy szólamban:

fordításai:

The musical notation shows three types of triads: a major triad (C-E-G), a minor triad (C-Eb-G), and a diminished/augmented triad (C-Eb-G#). Below each triad, its parts are listed: 'tisztá 5', 'nagy 3', 'alap' for the major; 't5', 'kis 3', 'alap' for the minor; 'sz5', 'k3', 'alap' for the diminished; and 'b5', 'n3', 'alap' for the augmented. The text also describes them as 'alaphelyzetű akkord:*' and 'szeksztakkord: a terc a basszusban'.

jelölése: (C dúr) I

I6

6
I4

legtöbbször
alapkettőzött**

legtöbbször
kvintkettőzött

négyszólamú hangzat: hármashangzat + terc

Típusait az alaphang képező dúr, moll és szűkített hármashangzat, valamint a szeptim (nagy, kis, vagy szűkített 7) alapján határozzuk meg.

Nekünk ezek közül

a **domináns szeptimakkordot** kell ismernünk, használnunk:

fordításai:

The musical notation shows a dominant seventh chord (C-E-G-Bb) and its inversions. The text describes it as 'dúr hármás + k7 (szó-ti-ré-fá / mi-szi-ti-ré) a terc (vezetőhang) - szeptimhang diszsonanciáját oldani kell'. The inversions are described as 'oldása: a szeptimhangot lefelé, a vezetőhangot fölfelé léptetjük***' and 'kvintszekszt-, terckvart-, szekund-akkord'.

6
jelölése (C dúr) V5

4
V3

V2

* Mivel nem feladatunk négyszólamú szerkesztés, csak a kész záradékok lehetőleg értő használata, nem tárgyaljuk az alaphelyzetű akkordok terc-, vagy kvinthelyzetét. Példáink alaphelyzetű akkordjai oktávhelyzetben állnak: a legmagasabb szólamban is az alaphang található (= az alaphang oktávja). De: ld. csoportosítás pl. 4.1.

** Kettőzés: négyszólamú szerkesztésben a hármashangzat valamelyik hangját kétszer kell felírni. Leggyakoribb az alap, majd a kvint kettőzése. A vezetőhangot, szeptimhangot és az alterált hangokat nem kettőzhetjük!

*** Bach nyomán a vezetőhang a zárlatban V7 után leléphet a kvintre: ti-dó helyett ti-szó / szi-lá helyett szi-mi

1.5.3. **Funkciók:**

tonika (T): a hangsor alaphangja, nyugvópontja

tonikai hármashangzat: az alaphangra épülő dúr v. moll hármashangzat, I.fok

tonikai funkciója van még a VI. foknak: gyengébb tonika, álzárlatot képezhet

d/m (c mollban 3 b-t képzeljünk a sor elejére, és az alábbiakban az írott h, - vagyis mollban bé- elé feloldójelet)

I. fok, teljes: lehet hiányos: VI. fok

kvinthiányos,
terchiányos

álzárlat: a várt I. fok helyett VI,
a basszusban dó helyett lá (mollban lá helyett fá)
Ld. 4.fej. 8: 410

domináns (D): - a zenei folyamatok előmozdítója

- főhangja a tonika felső kvintje és a vezetőhang
- közbülső sor / formai egység gyakran záródik dominánson
- félzárlatot képezhet: a zárlat I. fok helyett V. fokon áll meg: ld. 379.b, 449.b
- domináns funkciója van még a VII. foknak

és a zárlati I kvártszeksztnek, amelyet követ az V. fok

(ez az összetartozó két akkord értelmezhető az V. fok 6-5-ös és 4-3-as késleltetésének)

domináns hármashangzat, négyeshangzat: VII. fok, szinte kizárólag
V. fok   V7   késleltetett V. fok: szekszt fordításban:

átmenő 7

V8 - 7 - (I)   V4 - 5 - 3   VII6 - I

vagyis I kvártszekszt - V   ld. 38.a

szubdomináns (S): - "alsó domináns", ellensúly, színgazdagságot visz a zenei folyamatba

- főhangja a tonika alsó kvintje
- szubdomináns hangzatok:
IV. fok és az öt legalább olyan gyakorisággal helyettesítő II6
- szubdomináns funkciója van még az alaphelyzetű II. foknak

IV. fok   II6   II. fok

amiért a II6 a IV. fokot helyettesítheti:
basszusa ugyanaz,
terckettőzése megerősíti
a S főhangját,
de hajlékonyabb dallamvezetést tesz lehetővé

IV - V - I   II6 - V - I   II - V - I

Feladat: gyakorold a főfokok felismerését (I, IV, V,) hangszeres kották és a Korálkönyv záradékaiban!

Üsd le hangszeren először ezeket, majd az I4/6-V-öt 3# és 3b-ig dúrban és mollban is!

1.5.4. **Az akkordok alaphang-kapcsolatának két iránya:** ereszkedő és emelkedő. Mindkét irányban beszélünk fölépésről, amikor kvinttávolságra lépnek az akkordok, és terc, valamint szeptimlépésről.

Mi a fölépésekkel foglalkozunk.

Ereszkedő: autentikus irány

autentikus fölépés: aut. zárlat: gyakrabban: összetett aut.z. két aut. fölépéssel:

kvintlépéssel lefelé = kvártttal föl

V - I (I) - V - I I - IV és V⁶/₄ - V⁵/₃ - I

T - S D - T

Emelkedő: plagális irány

plagális fölépés: plagális zárlat

kvintlépéssel fölfelé = kvártttal le

IV - I (I) - IV - I

Feladat:
Játszd le a zárlatokat minél több hangnemben, dúrban és mollban is!

Plagális Codák: - autentikus lezárás után nyomatékosítják a záradékot:

- a tonalitást erősítik a felső kvint (D) után az alsó kvinttel (S): 281.a, 42, 249.a
- kiszélesíthetik a záradékot (magnövelve a záradék-szakasz hosszát): 774.a
- segítséget nyújthatnak a belépéshez: - megerősítik az ütem egyet: 105.c
- és a tempót: 42
- a régi magyar énekek esetében szerepükről ld. az 5. fejezetben 5.3

Coda a két alaphang között: ha az alaphang alá lép, súlyosabb, vagy sötétebb:

774.a.b; 12.b 822, 38.d, 90.b

1.5.5. **Dallami figurációk:** idegen hangok beiktatásával dallamosabb meneteket hoznak létre a szólamokban, és élénkítik a ritmust.

Fajtái: 1. átmenőhang, 2. váltóhang, 3. késleltetés, 4. előlegezés, 5. orgonapont

1. 2.

Átmenőhangok: az akkordhangokat lépészerűen, a súlytalan ütemrészekben kötik össze.

Váltóhangok: - az akkordhangok felső vagy alsó szomszédos hangjai,

- az akkordhangról indulnak és oda térnek vissza,
- a felső általában diatonikus, az alsó kromatikus vh.
- általában súlytalan ütemrészekre esnek,
- de el is maradhat a kiindulás, ilyenkor súlyos váltóhangról beszélünk: pl. 103. o. 208.c

3.

kiindulás
(kvinthiányos V7 -mel)

IV V7 I I4 - 3 7 8
I4 - 3

Késleltetés: egy, vagy több szólam az előző akkordból átkötte nem lép egyidejűleg az új akkordra, hanem abban súlyos helyen disszonanciaként hangzik, és csak késve oldódik súlytalanabb helyen.

(a basszustól kvárt, kvártról tercre: négy-hármas késleltetés ld. előző oldal Összetett aut. zárlat V6-5 és 4-3)

4. 5.

514 718.b

Előlegezés: hangsúlyos ütemrészben levő hangnak a megelőző, súlytalan ütemrészben való megszólalása, disszonáns hang

Orgonapont: legtöbbször a basszusban kitartott hang, fölötté a többi szólam kisebb értékekben és a harmóniát változtatva mozog. Kezdször és befejezéskor a fölötté szóló harmóniához tartozónak kell lennie.

Olvasmány:

Előfordul még a továbbiakban:

dó-tá-lá-szó-fá dallamfordulat az I. fejezet (3.) mintazáradékában, ld. a példát illetve szó-szi-lá basszuslépés a Példatár 266.b záradékában, és fá-fi-szó a 832.b -ben.

Ezek magyarázata:

Mellékdomináns: alterált (módosított) akkord: hármashangzat nagy terccel (ha k3-e van, felemeljük) vagy az V7 mintájára szeptimakkord n3-cel és k7-mel (utóbbihoz leszállítunk)

Szoros, V(7)-I-szerű ("szó-ti-ré-fá --- dó-mi szó") kapcsolatot hoz létre a hangsor más fokai között.

Pl. dúrban: I7^b-IV dó-mi-szó-tá --- fá-lá-dó: a szubdomináns, III³#7-VI: mi-szi-ti-ré --- lá-dó-mi: a VI. fok, vagyis a párhuzamos moll kiemelésére.

Oldásuk az V7-nek megfelelően történik: az alkalmi vezetőhangot fölfelé, a szeptimhangot lefelé vezetjük.

Váltódomináns: mellékdomináns a II.fokon, az alaphangnem V. fokát, dominánsát hangsúlyozza:

II³#-V, II³#7-V: ré-fi-lá vagy ré-fi-lá-dó --- szó-ti-ré

Példa mellékdominánusra:

Plagális záradékok (3.)

4 szólamban:

vagyis:

dó tá lá-szó-fá C dúr I bI2 *IV6; mint F dúr V V2 I6:

A disszonanciát a szekstakkord *(IV6) oldja, így hangsúly helyeződik vele a IV fokra, a szubdominánusra. Ez történik a fent említett esetekben is, mint disszonancia-oldás, V7 disszonanciája és oldása, csak máshova helyezve, más fordítással.

2. fejezet

A kísérőszólam

Mikor van szükségünk rá?

A kétrészes intonációk nem igényelnek kíséretet a záradékig.

Próbáld meg lejátszani a Példatár előjátékait csak unisono bemutatással! Pl. 8.a.b, 30.b. Kiderül, hogy így is használhatók, az alsó szólam csak felöltözteti őket. (Keress hasonló példákat!)

Még rávezető hangok nélkül is odailleszthetjük a záradékot az 1. sor után, legfeljebb kicsit darabos lesz előjátékunk: pl. 6 és 449.a. rávezetés nélkül és a leírt formában.

De előfordul, hogy a minimális hangzásnál és terjedelemnél többet szeretnénk. Szívesen idéznénk akár a következő szakaszt is az énekből, és ünnepi istentiszteleten hosszabb és teltebb hangzású intonációt játszánánk.

Ehhez egyetlen kísérőszólam már hozzásegíthet. Ld. az előbb felsoroltakat, valamint 222. c, 231.b, ill. 249. b. és c.

Ez a szólam legegyszerűbben párhuzamos mozgással követheti a dallamot. A folyamatos párhuzamosság egyhangúságát pedig az ellenmozgás és az önálló ritmus töri meg.

2.1. MILYEN TÁVOLSÁGBAN KÖVESSE A KÍSÉRŐSZÓLAM A DALLAMOT?

Oktávpárhuzammal rövid unisono szakaszokat erősíthetünk meg. Ld. 391.

Kvint- és kvártpárhuzamhoz a himnuszok intonációjában fordulunk, ld. a Himnuszok... fejezetben. Találkozunk vele egy-egy lépés erejéig régies záradékokban is.

A párhuzamos követés lehetőségei közül általánosan a tercparhuzamot alkalmazzuk, esetenként fordításával, a szeksztpárhuzammal váltakozva.

2.1.1. Tercparhuzam vagy decima, jelölése 3 ill. 10.

Hosszú szakaszok kíséretére alkalmas, akár a záradékig:

208.b; decimával és későbbi indítással 744

Kísérhetünk vele hangról-hangra,

mozgalmas dallamokat pedig nagyobb ritmusértékekkel követhetünk:

208.d

419.b

A kürtmenetben a tercparhuzamot két hangköz szakítja meg:

a dó alatt a mi szekszttel, és a ré alatt a szó kvinttel:

47.a

2.3.2. terccel:

Musical score for the 'terccel' section. It consists of two staves (treble and bass clef) with a grand staff bracket. The music is in 3/4 time. The first staff has a treble clef and the second a bass clef. The key signature has one flat (B-flat). The score is divided into three measures by vertical dashed lines. The first measure is labeled '419.b' and contains a triplet of eighth notes in the bass staff. The second measure is labeled '24' and contains a whole note in the bass staff. The third measure is labeled '169.a.b' and contains a whole note in the bass staff. The number '10' is written above the first and third measures.

szekszttel:

Musical score for the 'szekszttel' section. It consists of two staves (treble and bass clef) with a grand staff bracket. The music is in 3/4 time. The first staff has a treble clef and the second a bass clef. The key signature has one flat (B-flat). The score is divided into two measures by a vertical dashed line. The first measure is labeled '173.a.b' and contains a whole note in the bass staff. The second measure is labeled '163.b' and contains a whole note in the bass staff. The number '6' is written above the first and second measures.

ritkábban kvinttel:

Musical score for the 'ritkábban kvinttel' section. It consists of two staves (treble and bass clef) with a grand staff bracket. The music is in 5/8 time. The first staff has a treble clef and the second a bass clef. The key signature has one flat (B-flat). The score is divided into two measures by a vertical dashed line. The first measure is labeled '170.b' and contains a whole note in the bass staff. The second measure is empty.

2.3.3. Orgonapont a tercpárhuzam megtámasztására:
az előjáték kezdetén:

Musical score for the 'Orgonapont' section. It consists of two staves (treble and bass clef) with a grand staff bracket. The music is in 4/4 time. The first staff has a treble clef and the second a bass clef. The key signature has two sharps (F# and C#). The score is divided into two measures by a vertical dashed line. The first measure is labeled '410, ld. még 208.c' and contains a whole note in the bass staff. The second measure is empty.

a záradék *nyitó I. fokának alapja, vagy kvintje szólal meg előbb, a kíséret szintén tercpárhuzam

Musical score for the 'záradék' section. It consists of two staves (treble and bass clef) with a grand staff bracket. The music is in 4/4 time. The first staff has a treble clef and the second a bass clef. The key signature has two sharps (F# and C#). The score is divided into four measures by vertical dashed lines. The first measure is labeled '*I6' and contains a whole note in the bass staff. The second measure is labeled '1.c' and contains a whole note in the bass staff. The third measure is labeled '*I6' and contains a whole note in the bass staff. The fourth measure is labeled '210.c' and contains a whole note in the bass staff. The number '5' is written above the first and third measures. The words 'I.fok alapja' and 'záradék' are written above the first and second measures, and 'I.fok kvintje' and 'záradék' are written above the third and fourth measures.

2.4. A KÍSÉRŐSZÓLAM CSATLAKOZÁSA A ZÁRADÉKHOZ

Legtöbbször a záradék basszusához tart.

Olykor a középső szólamhoz csatlakozik - párhuzamos kíséret után: párh. terc 208.b, szeksztt 290 után
- ha önállóbb a kísérszólam: 249.c, 624.b.

2.5. ÖNÁLLÓBB LESZ A KÍSÉRŐSZÓLAM,

> ha az együttmozdulás helyett saját ritmusa van: például szinkópát alkalmaz, ritmust ismételi, vagy felel a felső szólam ritmusára: 249.c, 230, 373.b

> ha a párhuzamos követés előtt az ének kezdetét ismétli:

kánonszerű belépés:

ld. még 622

Az 1. sor után az alsó szólamban is szünet következik, mintha folytatná a kánont, de ezután tercparhuzammal követi a felső szólamot. 281.b

imitáló belépés a teljes kezdő motívummal:

<.....>

196.a

a motívum kezdetével:

csak a kezdőlépés:

<.....>

122.b

<.....>

221.a

kis változtatások az imitáló motívumon:

ld. még 622

negyed értékű kvárt helyett
marad az oktáv távolság

266.b

a pontos ismétlést (nónát)
felülírja a párhuzam

281.b

2.6. KIS SZEMLÉLTETÉS

2.6.1 Önálló ritmus, ellenmozgás, imitáló sorkezdés

222 kiindulás: sorismétlés az alsó szólamban (Sorismétlés: 3.4.B)

önállósodó ritmus a kíséző felső szólamban

és imitáló sorkezdés a teljes sor megisméltése helyett az alsóban:

megisméltjük a nyújtott ritmust

a megváltozott szólamot a felső még párhuzamosan követi

végül ellenmozgás alkalmazásával két önálló szólamot kaptunk:

(előjátékként ne ezt játszd, a Példatárból válassz!)

2.6.2 Kísérszólam az átvezetés alá, majd az 1. sor alá is

406 kiindulás: unisono 1. sor + záradék:

1. sor + átvezetés + záradék:

az elejétől kísérszólammal:

még egy szólammal ld. a Példatárban

3. fejezet

Záradék a záróhang alatt

A legegyszerűbb megoldással találkozunk ebben a fejezetben: az unisono 1.sor után a kitartott záróhang alá illesztjük a záradékot.

Ez először plagális kadencia dúrban, mollban és dór hangnemben.

Frígben szintén plagális fölépés a záróhang alatt, illetve a dallam zárófordulata mi-i-ré-mi, mialatt a basszus szekundlépésekkel ereszkedik le az alaphangra.

Végül ún. sorismétlés: a dúr (mixolid) záróhang alatt terckísérettel ismétlődik meg a (zsoltár)dallam.

3.1. AZ ÉNEK 1. SORÁNAK ZÁRÓHANGJA ÉS AZ ALAPHANG

Az intonációk az alaphangon záródnak.*

3.1.1. Sok ének 1. sorának záróhangja is **megegyezik** az alaphanggal, ilyenkor minden gond nélkül követhető a fenti eljárás.

a) 153. énekünk Sztárai Mihály zsoltárdicsérete, tegyünk ezzel próbát!

Szaggatott vonalakkal tagolták számunkra az éneket, fogjuk fel őket ütemvonalaknak!

Ezek szerint az 1. sor két 4/4-es ütemből és egy 6/4-esből áll, amit így tudunk felírni:

Lá sor, tehát a mintapéldák (-záradékok) elé két bét képzelünk. Így a kiindulópontunk a Plagális záradékok között

d/m ré-fá-lá = c-esz-g lesz, transzponáljuk dé=lá-ra:
g-bé-d-t kaptunk

Ezek után kereshetjük a záradékunkat.

Például vegyünk az (1.e)-t

a lá sorok számára ajánlott végződés, terc nélkül: vagy a (2.a)-t:

b) Ha a főhangsúly előtt ér véget a sor:

> átkötjük a záróhangot, és a záradék kezdődik ütem egyen:

felütéses ének, a záradék is felütést kapott

* kivétel: ld. a 8. fejezetet: A kezdőhangra vezetünk

> vagy kiszélesíthetjük az éneksor végét:

222

Ha az ének kezdetét nem tudjuk ütembe helyezni, ütembeosztás nélkül idézhetjük.

Ld. számos zsoltár, néhány korai korál és magyar ének esetében: pl. 5b, 8, 163, 386.b, 545, 624.a. stb.

Azonban a záradék, és ha van, a záradékra vezetés is már ütemezetten történik.

3.1.2. Az alaphangon kívül gyakran **máshol végződik az első sor.**

Hogyan érhetjük el ilyen esetben mihamarabb az alaphangot?

> Érdemes először a zárómotívumot, vagy a zárósort szemügyre venni:

A 168-as ének 1. sora:

A sor zárómotívumát elhagyjuk és helyébe az ének zárómotívumát illesztjük:

Ezután az első példánkhoz hasonlóan egységes ütembe helyezzük a kapott sort, és kiválasztjuk a záradékot. Ld. még: 561.a és 182 (autentikus záradékkal).

(Két bé az előjegyzése, mégsem takaríthatjuk meg a transzponálást.

Az ének c-re végződik, hangneme c dór. Mivel a dór lá sor fi-vel, ezért c a lá, nem g!)

Az alábbi példában az ének utolsó sorából alakítottunk ütemet, ennek a közbeiktatásával hidaljuk át az 1. sor záróhangja és az alaphang közti távolságot:

624.a

> Az alaphang eléréséhez igénybe vehetünk még átmenőhangokat, ld. 105.a,

rokon motívumot, ld. 154,

vagy közvetlenül rálépünk az alaphangra:

- mivel szekund a távolság:140,

- mivel az ének következő sora az alaphangon kezdődik: pl. 150.a

Feladat: figyeld meg minél több ének kezdősorát: hol helyezkedik el a záróhang az ütemen belül, és mi a távolsága az alaphangtól!

Vezesd többféle módon ütem egyre és az alaphangra, ha máshol végződik!

3.2. PLAGÁLIS ZÁRADÉKOK A ZÁRÓHANG ALATT

Önálló záradékként leginkább korai és régies, valamint felhívó tartalmú énekek lezárására alkalmazzuk őket, ld. az alább következő példákat.

Coda-szerű kiegészítői lehetnek autentikus záradékoknak: ld. Példatár 150.a. záradék, b-ben Coda. Dór, vagy moll magyar énekek Codájaként pedig alkalmasak a vezetóhang nélküli, szó-t tartalmazó záradékok helyettesítésére, ld. a köv. fejezetben.

Egyszerűbb záradékok a)

(1.) párhuzamos (egyirányú) mozgással

d/m /m d/m változhat a ritmus:

(a) 154.a

(b) 831.a

(c) Új ének 74. zs./1. nyolcadokkal 105.a. 222.a

változhat a dallam is:

DL 151 (261) záradék

(d) 548.a felütéssel, tág fekvésben 822

(e) 624.140.491. 561.462 fríg

(f) Illeszd a 249. ének fél sora után!

(2.) egy mozgó szólammal, szintén variálható - próbáld változtatni ritmusát, dallamát!

/m DL 318 (403)

(a) 545

(b)

b) a fentiek egy kicsit másképp:

lassúbb basszussal:

kettőzzük az alaphangot:

163.a

501.c

291.a

További záradékok

(3.) **ellenmozgással, dúrban tá-val** (itt olvashatsz róla: 1. fej. 1.6. Olvsmány, a példa is!)

DL 166 (201) Coda rövid autent. zárlati lépés után

210.b

szólamcserével
a kezdőhangra vezet:

Illeszd a záradékot a következő énekek teljes 1. sora,
majd fél sora után: Melyik éneknél válik be leginkább?

168.a

"Jézusom, ki árva lelkem"
"Ne hagyj elesnem..." végig fi-vel

d/ megnövelt értékkel és kis változással:

aprózott értékkel és az alsó szólamok cseréjével:

208.a

Illeszd a
"Jer, Krisztus népe, nagy vígan" kezdetű
ének - 228 - fél sorához!

(4.) **ellenmozgással hosszú skálamenet**

d/ NCs után 468 (630) Coda

150.a.b, 313.a

313.b

(5.) **a záróhang az alaphangról fellépked a tercig:** ünnepélyes, emelkedett

d/

266

667

210.b

Példák a záradékok alkalmazására - az intonációkat lásd a Példatárban!

"Ó, én két szemeim" (1.a)

154.a

- a záradék kevés mozgása lehetőséget ad a kezdőhang felidézésére

- hangismétlés az énekben, a záradékra vezető motívumban és a záradékban

(A dór énekek harmonizálásakor, pl. a Korálkönyvben, a zárlatban kis szekesttel találkozunk: fi helyett fá-val. Ebben az előjátékban az á és ás között a záradékra vezető motívum közvetít: nincs benne egyik hang sem.)

"Jer, kérjük Isten áldott Szentlelkét" (1.d)

548.a

"Adjatok hálát az Istennek" (1.c)

105.a

a záradék az 1. sor negyedeihez nyugodt lépegetéssel csatlakozik

örömteli a szöveg: a kvinten záródó 1. sor után a rávezetés átmenőhangjainak nyolcadmozgása egészen a záróakkordig tart

"Nagy hálát adjunk az Atya Istennek" (1.c)

222.a

"Emeljük Jézushoz szemünk" (1.e)

624.a

ebben a két előjátékban a záradék ritmusa az előző ütemét ismétli
Ld. még 140: a kezdősor szokatlan ritmusát ismétli a záradék

"Jövel, Szentlélek Úr Isten"

545

kétféle csatlakozás: (2.a) °

a záradék az ének skálamenetét folytatja lassuló ritmusban

kísérőszólamhoz csatlakozik: 291.a

"Ó, mely boldog ember az", "Karácsony ... E húsvét ... E pünkösöd ünnepében" (3.a)

210.a

ünnepi ének, a teltebb hangzás érdekében a bal kézben is ott a kitartott alaphang

444.a (3.b)

dór, végig fi-vel, a záradék a szólamcserével rávezet a kezdőhangra

313 (4.a)

Skálamenet az énekben is. Közvetlenül ráléphetünk az alaphangra, mivel az egyben a 2. sor kezdőhangja is.

"Szent vagy, szent vagy, szent vagy" (5.b)

667

a mély fekvés miatt vagy oktávketőzéssel élünk,
- ld. (hallgasd) f-ről: 210.b, R 266 g-ról -

vagy egy oktávval följebb, a bal kéz unisono sora után lép be a záradékkal a jobb

Feladat: Keress ütembeosztás nélküli énekeket az énekeskönyvben!

A sorok páros vagy páratlan lüktetésűek? Megváltozik-e soron belül a hangsúlyrend?

Páros, vagy páratlan ütemű záradékot válasszunk inkább előjátékuk szerkesztéséhez?

Hasonlítsd ehhez össze a Példatár 624.a. és b. előjátéka záradékának ütembeosztását!

Mi indokolja a választást?

3.3. FRÍG ZÁRADÉKOK A ZÁRÓHANG ALATT
a záróhang "mi"

(1.) **Egyszerű záradékok:** ld. még a 7. fejezetet

Musical notation for exercise (1) in 4/4 and 3/4 time signatures. The piece is in B-flat major. The first system is in 4/4 time, and the second system is in 3/4 time. The notation shows a simple cadence with a final chord on 'mi'.

(2.) DL 141

Musical notation for exercise (2) in 6/8 and 4/4 time signatures. The piece is in B-flat major. The first system is in 6/8 time, and the second system is in 4/4 time. The notation shows a more complex cadence with a final chord on 'mi'.

először így gyakorold, majd:

(3.) DL 218 (-)

Musical notation for exercise (3) in 4/4 time signature. The piece is in B-flat major. The notation shows a complex cadence with a final chord on 'mi'.

először így gyakorold, majd:

A záradékok alkalmazása:

az 1. sor záróhangja az alaphang:
462

Musical notation for the application of the cadence in 4/4 time signature. The piece is in B-flat major. The notation shows a sequence of notes leading to a final chord on 'mi'.

51

Musical notation for the application of the cadence in 21/4 and 5/4 time signatures. The piece is in B-flat major. The notation shows a sequence of notes leading to a final chord on 'mi'.

a sor záróhangjáról leereszkedünk az alaphangra:

170

Musical notation for the application of the cadence in 5/8, 3/8, 6/8, and 4/4 time signatures. The piece is in B-flat major. The notation shows a sequence of notes leading to a final chord on 'mi'. The word "zárómotívum" is written below the notes.

3.4. SORISMÉTLÉS

Könnyen alkalmazható megoldás egyes mixolíd és dúr zsolatórok esetében. A jobb kéz kezd és tercelve ismétli meg a sort a bal. (Aminek a felső szólamát, ha szükséges, jobbal játszuk.)
Sokszor külön záradékra sincs szükségünk, legfeljebb a sorvéget változtatjuk meg a lezárás érdekében.
Ld. Intonáció Gyűjtemény 121 HP

A. Dúr és mixolíd zsolatórok:

35 a dallam fölött a terc: változtatás a lezárás érdekében

megtámaszthatjuk a szinkópát:

30 a dallam alatt a terc:

az alaphang felé
törekszik az alsó szólam

vagy szólamcserével:

Alaphangra lépés, lépegetés és rövid záradék:

15

egyetlen plagális lépés,
kis változtatás az érdekében

21

rövid autentikus záradék és Coda
(a kezdőhangra vezetünk)

B. Dór zsoltárok:

12

° változtatás a diszsonancia elkerülése érdekében:

szólamcsere: terc helyett szekst, és elmarad a kitartott hang:

á helyett f: kvárt távolság helyett szekst

Egységnyi záradékkal AAB forma:

5

rávezetéssel és a nyitó kvint helyett kvárt lépéssel:

a záradék a saját zárósora, -motívuma

vagy AAvB

A zárómotívum is ismételhető: AABB(v)

107 csupán az alaphang helyett tiszta kvintet tartunk - kicsit mozgatunk

4. fejezet

Autentikus záradékok

Az autentikus kadenciák évszázadok jól bevált zárófordulatai (autentikus: hiteles), csak alkalmazásuk módjában van koronként és stílusonként kis különbség. Így mi is beépítjük majd a magyar énekek jellegzetes zárómotívumaiba, és zsolttárok előjátékait is le fogjuk zárni a T-(S)-D-T kadenciális lépéssorral.

Fejezetünk záradékait két részre osztottuk:

Egyszerű autentikus záradékok: benne olyan rövid, többségében (T)-D-T típusú kadenciákat adok kézbe, melyeket énekeskönyvünk szinte valamennyi énekénél alkalmazhatunk (a fríg és mixolíd dallamok kivételével). További záradékok: ezek főképp a barokk és a későbbi korok énekeihez járulnak.

A példák között először a korábbi formával foglalkozunk: 1. sor + záradék, majd kitágítjuk a kört a kérdés - felelettel, hármas tagolású formával (itt kezdődik a B nehézségi fok), végigkövetett énekkel.

Emellett a kísérszólam alkalmazására is rámutatunk.

A záradékok csoportosítása a zárómotívumok kezdőhangja szerint történik, ill. külön a 3/4: (4.) és (10.)

4.1. EGYSZERŰ AUTENTIKUS ZÁRADÉKOK

Általánosan alkalmazhatók a legújabb énekekig bezárólag. Három záradék egészíti ki a sort, ezekkel a vezetőhang nélküli letétek elé készíthetünk előjátékot. Előszörre a vastag záróvonallal jelölteket ajánlom.

(1.) *m-r-d / d-t-l*

° szeptimhang nélkül is

419.b.(a) még egy szólam 406

774.a

758

5.a

/m, dór vezetőhang nélkül

(2.) *d-t-d / l-szi-l* Ezek a záradékok a záróhang alá is illeszthetők, ha az 1. sor (fél sor) az alaphangra érkezik.

769

290

/m, dór vezetőhang nélkül

1.3 / 204.

(3.) szó-ról / mi-ről

5.b, 166.d   8.a, 184.a

/m, dór vezetőhang nélkül

d.

(4.) 3/4-es záradékok: változtatás nélkül alkalmazhatók 6/4-es ütembeosztás esetén is, felütéssel a d. végződésével

a.   b.   c.

ha felütéses az ének, elmarad a késleltetés:

c.   d.   d.

Gyakorlat a záradékok transzponálása és memorizálása érdekében: a záradékok első akkordja:

Először azonos nevű dúrban, mollban: itt csak az I. fok tercében lesz különbség, az V. fok ugyanaz, különbség majd a záradékok folytatásában lesz, ezért kövesd szolmizálva a játékod!

C dúr I.fok   c moll

* 3 szólamban a szó gyakran hiányzik

* 3 szólamban a mi gyakran hiányzik

Párhuzamos hangnemekben:

G dúr I.fok   e moll

Feladat: gyakorold 4# 4b-ig! (A 48-as ÉK- ben és Korálkönyvben találunk 4b-s énekeket: 206, 210, 276.)

4.2. AZ EGYSZERŰ AUTENTIKUS ZÁRADÉKOK ALKALMAZÁSA

Hogyha hamar megtalálod az I. fokot és az I4/6-V-öt, egykettőre jártasságot szerzel az énekek kezdő-sorának lezárásában. Ezekben az előjátékokban sok lesz az ismétlődés, túlságosan is egyszerűnek tűnhetnek, de nem fogsz zavarba jönni a váratlan helyzetekben.

(Egyszerű fríg záradék az előző fejezetben: 3.4, mixolíd a következőben található: 5.1.5)

Az előző fejezetben először el kellett érniünk a sorvéggel az alaphangot.

Ezek a záradékok szabadon csatlakoztathatók az első sor után, csak az előjáték záróhangja egyezzen meg az ének alaphangjával.

A záradékokat hozzáillesztjük az 1. sorhoz:

173 (1.b)

175 (4.) Ebben az énekből az 1. sor záróhangja *szi*, ami után kínálkozik a folytatás:
szi-ről lá-ra lépünk

De rávezetéssel

összeköthetjük a sorvéget
távolabbi záradékkal is:

Ez a megoldás jobban felhívja
magára a figyelmet:

így választhatjuk a *dó*-val kezdődő záradékokat.

A felütéses énekekben a rávezetés egyben **felütés** is.

178 (4.a) Itt váltóhanggal kerültük el a hangismétlést:

A záradék basszusa változatlanul ütem egyen indul.

Az ének felütése miatt a zárütem lett rövidebb, ezért abból elmarad a 4-3-as késleltetés.

De a felütéses ének záradékát is kezdhethetjük ütem egyen;
 valamint a **felső oktávon** kezdődő énekek záradékát egy oktávval magasabban játszhatjuk,
 405 így megkapjuk a kezdőhangot:

Feladat: Játssz le többször a fenti példákat, majd próbáld ki a többi záradékkal is őket;
 rávezetés nélkül, azután próbálkozhatsz többféle rávezetéssel / felütéssel is!

Magyar énekekben

záradék változtatás nélkül:
 184 (3.b)

de könnyen megmozdíthatjuk a ritmust
 az ének ritmikájára utalva:

> lá sorokban:
 pl. a (3.a)-ból:

megmozdíthatjuk a dallamot is:
 (3.b)-ből (1.b)-ből:

> dúrban a ritmust és a basszus dallamát:

157.a

> 6/8-ban: énekeskönyvünkben sok éneket találunk ezzel az ütemezéssel
 174 záradék dó-ról: mi-ről:

Illessz először változatlan záradékokat magyar énekek 1. sorához, majd próbáld módosítani őket!
 Ezután nézd meg a következő fejezet záradékait is!

Zsoltárok:

A záradék lehet változtatás nélkül:

90 (1.a), (3.a)

vagy:

42 (1.e)

de meg is bonthatjuk
a kitartott hangot:

a (2.a) záradékban is:

még tovább:

28.a

24.a

Himnuszok, gregorián eredetű énekek, magyar énekek vezetőhang nélkül:

(1.g), (2.f), (3.d)

501

vagy:

Autentikus záradékok a záróhang alatt:

290 egész sor után:

476 fél sor után:

4.3. További záradékok:

ZÁRADÉKOK TÖBB FIGURÁCIÓVAL, ÖSSZETETT AUTENTIKUS ZÁRADÉKOK

d/m felütéses énekek esetében elmarad a záradék utolsó üteméből a késleltetés

(5.) m-r-d/d-t-l

514 744, 208.b

718.a 822.b DL 395 (821)
Codával
8

24 28 723

a dallamhoz igazítva R711: álzárlattal ld. 410
ld. 103.o.

a dallamhoz igazítva 832.a DL 164 (202)

(6.) d-t-d / l-szi-l

a dallamhoz igazítva 772 és 134.o. 388 774.b 390.b
figurációkkal 208.c

Musical score for system 1, featuring two staves (treble and bass clef) in G major. The music consists of six measures. The first three measures are marked with a sharp sign (#) above the treble staff. The first measure has a sharp sign above the bass staff. The piece concludes with a double bar line. The measure numbers 601 and 390.c are printed below the staves.

Musical score for system 2, featuring two staves in G major. The first measure is marked with a sharp sign (#) above the treble staff. The second measure is marked with a sharp sign (#) above the treble staff and a slash with a flat sign (/m) above the bass staff. The piece concludes with a double bar line. The measure numbers 105.b, 449.a, and 390.a are printed below the staves. The text "kis ritm. vált. 48-as 312.b" is written below the first measure.

Musical score for system 3, featuring two staves in B-flat major. The music consists of four measures. The piece concludes with a double bar line. The measure number 163.b is printed below the staves.

Musical score for system 4, featuring two staves in B-flat major. The music consists of eight measures. The first four measures are marked with "DL 343 (494)" above the treble staff. The last four measures are marked with "DL 329 (412)" above the treble staff. The piece concludes with a double bar line.

(7.) alulról

Musical score for system 5, featuring two staves in G major. The music consists of eight measures. The first measure is marked with a sharp sign (#) above the treble staff and a sharp sign (#) above the bass staff. The piece concludes with a double bar line. The measure numbers 228.a and 228.b are printed below the staves.

(8.) magasabbról: ld. még Skálamenetek a záradékhöz

Musical score for system 6, featuring two staves in G major, 4/4 time. The music consists of eight measures. The first measure is marked with a sharp sign (#) above the treble staff. The piece concludes with a double bar line. The measure number 388 is printed below the staves.

Musical score for 208.d, featuring a treble and bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The piece is marked with a 'd/' (Dorian mode) and consists of two systems of two staves each. The first system contains four measures, and the second system contains two measures.

208.d

Musical score for 445.b and 768, featuring a treble and bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The piece consists of two systems of two staves each. The first system contains four measures, and the second system contains four measures.

445.b

768

(9.) váltódomináns, mellékdomináns (ld. 1.5. Egy kis elmélet)

(mellékdomináns az előző fejezetben: plagális záradék dúrban tá-va (3.a); még Ptár 823)

Musical score for a dallamhoz igazítva 832.b and 266.b, featuring a treble and bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The piece consists of two systems of two staves each. The first system contains four measures, and the second system contains four measures.

a dallamhoz igazítva 832.b

266.b

(10.) 3/4-es záradékok: ld. még Egyszerű autentikus z. (4.) felütés esetén elmarad a záróakkord 4-3-as késleltetése

Musical score for 175; 2/4-es szekvencia után 624.b, featuring a treble and bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The piece consists of two systems of two staves each. The first system contains four measures, and the second system contains four measures.

175;

2/4-es szekvencia után 624.b

a dallamhoz (és 9/4-hez) igazítva 249.a.b (és c)

Musical score for 568, featuring a treble and bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The piece consists of two systems of two staves each. The first system contains four measures, and the second system contains four measures.

568

Musical score for 178, featuring a treble and bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a 6/4 time signature. The piece is marked with a 'd/' (Dorian mode) and consists of two systems of two staves each. The first system contains four measures, and the second system contains four measures.

178

A záradékok alkalmazása:

4.4. ELSŐ SOR + ZÁRADÉK

- illesztéssel, rávezetéssel. Ha közös zárómotívummal, akkor gyakran augmentált ritmusértékkel: pl. 228. Csatlakoztathatók a záradékok unisono bemutatáshoz, ld. 175, de terc- vagy szeksztpárhuzammal többnyire bekapcsolódik a kísérszólam:

178 > rövid párhuzamos kísérettel:

163.b a jobb kéz rávezetését párhuzamosan kíséri a bal - ugyancsak rávezető hangokkal:

> közös hangról indul: 476, 769

4.5. KÉRDÉS - FELELET

Az ének első két sora önmagában kérdés - felelet: AAv

772

Intonációja a Példatárban.

A következő énekekben nyitva maradt az első sor, mintha kérdés lenne:

713

774

Adhatunk rá feleletet:

713 a záradék kiszélesítését a záróhang hosszának növelésével a 4-3-as késleltetés biztosítja:

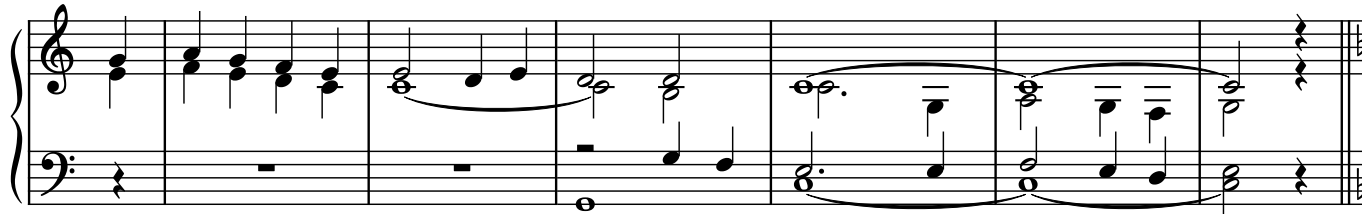
Célszerű a felelet-szakaszt megkülönböztetni:

- a kérdés végig unisono, ld. még 175
- vagy a bal kéz indítása után a feleletben veszi át a jobb kéz a vezetést: 173.a, 772

Ez a 4/4-es ének a kérdés és felelet teljes idézésével túl hosszú lenne előjátéknak:

774 ezért csak a feleletből lett az intonáció. Codával szélesítettük ki a záradékot:

(Kísérőszólam: tercparhuzam elejétől a záradékig, a záradék középső szólamához csatlakozik.)

4.6. AZ ISMÉTLŐJELES SOROK

a kérdés-felelethez hasonlóan összetartoznak, sorpárt alkotnak. Többnyire az alaphangon záródnak. (Bár kivétel pl. az előbbi 774, 390, 412...)

744 Akár át is alakíthatnánk őket kérdés - feleletté:

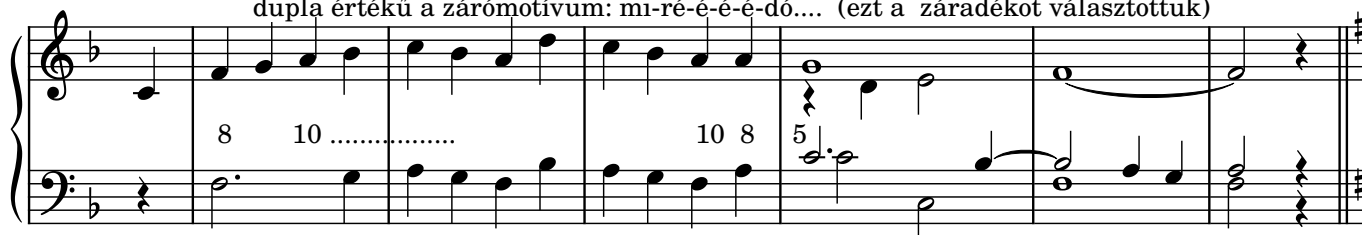

Ha teljes sort idézünk, akkor nem az ismétlésre lép be a gyülekezet, mert felkészületlenül érhetné, gyors levegővételre lenne szükség:

hanem szintén biztonságos lezárás után.

Példánkban most nincs Coda, helyette a sorvéget szélesítettük ki: ld. még 42 és 208.b
dupla értékű a zárómotívum: mi-ré-é-é-dó... (ezt a záradékot választottuk)

(Kísérőszólam: a közös hangból, oktávból decima-párhuzam, ellenmozgással kapcsolódik a záradékhoz.)

Próbáld másik záradékot illeszteni ehhez az éneksorhoz az (1.) és az (5.) záradékcsoportból!

Megváltoztathatod a záradék felütését, alkalmazhatsz Codát.

Unisono bemutatással próbálkozz, ha beválik egy záradék, utána jöjjön a kísérőszólam 3-cel, vagy 10-val!

4.7. RÖVIDEBB IDÉZET

Az ismétlődő kezdősorok legtöbbször világosan két részre tagolódnak:

718 208

A teljes sor idézése mellett további lehetőségek:

4.7.1 a sor első felét követi a záradék:

744 /2./

(Lehet a változatlan (1.a) záradék is, de akkor terc legyen a kísérszólam.)

225

(Kísérszólam: a terc felülről kísér.)

718.a

a sor augmentált vége a záradék: megtorpan a ritmus,

ld. még 228.b

a basszus nyolcadmozgásával kapcsolódik a záradék a dallamhoz

4.7.2 a kezdőmotívumra rövidül az idézet:

768

832.a

az ének jellegzetes kezdőlépése, majd a záradék a zárósorból idéz:

4.8. HÁROMRÉSZES ELŐJÁTÉKOK: ÁTVEZETÉS a bemutatás és a záradék között

Az átvezetés lehet pl.

> további idézet az énekből: a 2. sorból ld. Régi magyar énekek 5.4,5.
itt a domináns zárlat az ismétlőjel utáni szakaszból:

228.b

208.c > rövid szekvencia pl. az 1. sor második feléből:

(Kísérőszólam az elejétől, tercelése alatt rövid orgonapont.)

388 > új anyag

a záradék az 1. sor 2. fele

a záradékhoz kapcsolódó átvezetéssel ld. a Példatárban

624.b > hármashangzat-szekvencia - ld. Szekvenciák

410 > vagy álzárlattal: bemutatás + záradék ° álzárlattal + záradék egész zárlattal ld. 390.a
itt a Coda kapott önálló szerepet

4.9. HOSSZABB ELŐJÁTÉKOK

4.9.1. Két rész nagyobb ütemszámmal: 4+4 ütem

208.d

(Kísérőszólam az 1. részben: orgonapont helyett)

249.b

az ismétlőjel utáni motívum

(Kísérőszólam: a motívumok összekapcsolása érdekében a terc felülről kísér)

itt végződne 3/4-ben - ||
hacsak nem szeretnék kiszélesíteni a záradék szakaszát

4.9.2. Többé-kevésbé végig is követhetjük az éneket:

249.c a jellegzetes motívumok között hol kihagyás, hol bővítés: Ld. még: 390.a: sorpárjai új 2. taggal

(Kísérőszólam: párhuzamos mozgás és ellenmozgás, skálamenetek párhuzamosan és ellentétes irányban, egyenletes negyedekkel szemben nyújtott ritmus és eltolt hangsúly, kitartott hanggal szemben oktávugrás)

Feladat: alakíts szekvenciát énekek 1. sorának végéből, 2. sora elejéből, jellemző dallamfordulatából!

5. fejezet

Régi magyar énekek

Ebben a fejezetben az autentikus kadenciával a 16. és 17. század magyar énekeinek gyakori zárómotívumai-
ban találkozunk.

Az előző fejezet egyszerű záradékai közül az első záradékcsoportból (m-r-d/d-t-l) a dúr énekek számára
találunk ideillőt.

Lá sorokban a kvintről, vagyis a mi-ről induló záradékokat tudjuk alkalmazni, mivel régi magyar énekeink
zárómotívumai legtöbbször mi-ről érkeznek lá-ra. Közvetlenül onnan indulnak, vagy dó-ról lépnek-lépegetnek
föl és ereszkednek le a záróhangra.

Fejezetünkben a zárómotívumokat fogjuk záradékként illeszteni az 1, vagy az 1. és 2. sorhoz.

Ahogy az előző fejezetben is, többségében vezetőhang, szi előzi meg a lá-t. De vezetőhang nélküli záradékokkal
is találkozunk. Akkor van szükségünk rájuk, amikor a korálletét basszusa fá-szó-lá-ra végződik, vagy a zárlatban
szi helyett szó szerepel.

Végül a 2. sor idézése kapcsán beszélünk a belső sorzárlatokról.

A záradékok sorrendje: lá sorok szi-vel, lá sorok szó-val, dúr, mixolíd.

Egyszerű záradékok: csillaggal jelöltek, ezek szerepeltek az Egyszerű autent. záradékok között; és az **a** jelűek
(a záradékcsoportok elején található)

5.1. Záradékok: többségük énekek zárómotívuma, melyek olykor a zárósor szerepét is betöltik.

Ha 4/4-es ütemben hangsúlytalan helyen végződnek, utolsó előtti hangjukat megduplázzuk: kiszélesítjük.

5.1.1. Lá sorok szi-vel:

(1.) *mi-ről*

The musical examples are arranged in four systems, each with a grand staff (treble and bass clef) and a 4/4 time signature. The notes are in a key with one flat (B-flat).

- System 1:** Shows three examples of cadences. The first is labeled '153.a' and has an 'a' in a circle below the first measure. The second is labeled '184' and has an asterisk below the first measure. The third is labeled '166.d' and has an asterisk below the first measure. Below the third example is the text 'kis vált. 166.c'.
- System 2:** Shows three examples. The first is labeled '222.b', the second '173.a.b', and the third '444.a'.
- System 3:** Shows two examples. The first is labeled '456'. The second is labeled '168.b.c' and has 'ABCs után' and '215 (238)' written above it. It features a change in time signature to 6/8 for the final two measures, marked with an asterisk.
- System 4:** Shows two examples. The first is labeled 'a dallamhoz igazítva 379.a' and the second 'ütemezés 286.b'.

(2.) dó-ról

Musical score for piece 231.b. It consists of two staves: a treble staff with a soprano clef and a bass staff with a bass clef. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 4/4. The piece is marked with a forte 'a' dynamic. The melody in the treble staff features eighth-note patterns and rests, while the bass staff provides a simple harmonic accompaniment with quarter notes and rests.

231.b

Musical score for pieces 204.a.b and 165.a. It consists of two staves: a treble staff with a soprano clef and a bass staff with a bass clef. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 4/4. The piece is marked with a forte 'a' dynamic. The melody in the treble staff features eighth-note patterns and rests, while the bass staff provides a simple harmonic accompaniment with quarter notes and rests.

204.a.b

165.a

Musical score for pieces 240.a and 172.a. It consists of two staves: a treble staff with a soprano clef and a bass staff with a bass clef. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The time signature changes from 3/4 to 6/8. The piece is marked with a forte 'a' dynamic. The melody in the treble staff features eighth-note patterns and rests, while the bass staff provides a simple harmonic accompaniment with quarter notes and rests.

240.a

172.a
4/4-ben 475.a

Musical score for piece 174. It consists of two staves: a treble staff with a soprano clef and a bass staff with a bass clef. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 6/8. The piece is marked with a forte 'a' dynamic. The melody in the treble staff features eighth-note patterns and rests, while the bass staff provides a simple harmonic accompaniment with quarter notes and rests.

174

(3.) lá-szi-lá (lá-szó-lá-szi-lá)

Musical score for pieces 173.c and 182.b. It consists of two staves: a treble staff with a soprano clef and a bass staff with a bass clef. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 4/4. The piece is marked with a forte 'a' dynamic. The melody in the treble staff features eighth-note patterns and rests, while the bass staff provides a simple harmonic accompaniment with quarter notes and rests.

173.c

182.b; kis vált.182.a
kis vált.188

(4.) alulról

Musical score for pieces 435.a, 435.b, and 561.b. It consists of two staves: a treble staff with a soprano clef and a bass staff with a bass clef. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 4/4. The piece is marked with a forte 'a' dynamic. The melody in the treble staff features eighth-note patterns and rests, while the bass staff provides a simple harmonic accompaniment with quarter notes and rests.

435.a

435.b

561.b

Musical score for 169.a, featuring a piano accompaniment in G minor. The piece starts in 6/8 time and changes to 2/4 time. The melody is primarily in the right hand, with a supporting bass line in the left hand.

169.a

(5.) magasról

Musical score for 166.a, featuring a piano accompaniment in G minor. The piece starts in 4/4 time and changes to 2/4 time. The melody is primarily in the right hand, with a supporting bass line in the left hand.

166.a

Musical score for 541.a, featuring a piano accompaniment in G minor. The piece is in 2/4 time. The melody is primarily in the right hand, with a supporting bass line in the left hand.

541.a

Musical score for 193, featuring a piano accompaniment in G minor. The piece is in 4/4 time. The melody is primarily in the right hand, with a supporting bass line in the left hand.

193

5.1.2. Plagális Coda a szó-lá-ra végződő korálletétek elé
a vezetőhangot tartalmazó autentikus záradék után:

Musical score for 184.b and 174, 188, featuring a piano accompaniment in G minor. The piece is in 4/4 time. The melody is primarily in the right hand, with a supporting bass line in the left hand.

184.b

174, 188

Musical score for 182.b, featuring a piano accompaniment in G minor. The piece is in 4/4 time. The melody is primarily in the right hand, with a supporting bass line in the left hand.

182.b

5.1.3. Lá sorok szó-val

(6.) a basszusban (mi-) fá-szó-lá zárólépés

DL 318 (403)

JB 369 (545)

231.c 154.c 231.a

Codával

681.b 166.b 541.b

kis vált. 475.b

517.a Szekvencia (6) 444

HP 380 (581)

172.b 169.b

(7.) az V. fok kis terccel az V-I kadenciális lépésben:

az altban lá-szi-lá helyett lá-szó-fá-mi, vagy a szopránban lá-szó-lá

222.c 240.b 165.b

566 204.b 444.b

Musical score for 'ütemezés 286.c'. It consists of two staves (treble and bass clef) in a 6/8 time signature. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The music features a melodic line in the treble clef and a supporting bass line in the bass clef, with various rhythmic patterns and rests.

ütemezés 286.c

(8.) *lá pentaton előjátékok lezárása, pentaton Coda*

(Coda-motívum és záradék: ld. a plagális Coda-motívum alkalmazását záradékként a 3. fejezetben)

Musical score for 'ütemezés 373.a'. It consists of two staves (treble and bass clef) in a 4/4 time signature. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The music features a melodic line in the treble clef and a supporting bass line in the bass clef, with various rhythmic patterns and rests.

Musical score for 'ütemezés 373.b'. It consists of two staves (treble and bass clef) in a 4/4 time signature. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The music features a melodic line in the treble clef and a supporting bass line in the bass clef, with various rhythmic patterns and rests.

ütemezés 373.a

373.b

Coda: szabadon variálható a pentaton hangsor hangjaiból:

Musical score for the Coda. It consists of two staves (treble and bass clef) in a 4/4 time signature. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The music features a melodic line in the treble clef and a supporting bass line in the bass clef, with various rhythmic patterns and rests.

5.1.4. **Dúr záradékok:**(9.) *mi-ré-dó*

Musical score for '157.a' and '281.a'. It consists of two staves (treble and bass clef) in a 4/4 time signature. The key signature has one sharp (F-sharp). The music features a melodic line in the treble clef and a supporting bass line in the bass clef, with various rhythmic patterns and rests.

157.a

281.a

Musical score for '157.c; 230' and '281.b'. It consists of two staves (treble and bass clef) in a 4/4 time signature. The key signature has one sharp (F-sharp). The music features a melodic line in the treble clef and a supporting bass line in the bass clef, with various rhythmic patterns and rests.

157.c; 230

281.b

MJ 235 (230)

662

Detailed description: This is a piano accompaniment score for a piece identified as MJ 235 (230). It is written in G major and 4/4 time. The score consists of two staves, treble and bass clef. The melody is primarily in the treble clef, featuring a mix of quarter and eighth notes with some rests. The bass clef provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines. The piece concludes with a double bar line and a final chord.

(10.) fá-ról

GZ 209 (241)

196.a.b

Detailed description: This is a piano accompaniment score for a piece identified as GZ 209 (241). It is written in G major and 4/4 time. The score consists of two staves, treble and bass clef. The melody is primarily in the treble clef, featuring a mix of quarter and eighth notes with some rests. The bass clef provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines. The piece concludes with a double bar line and a final chord.

(11.) szó-ról

DL után 172 (266)

emlékeztető
Codával

Detailed description: This is a piano accompaniment score for a piece identified as DL után 172 (266). It is written in G major and 4/4 time. The score consists of two staves, treble and bass clef. The melody is primarily in the treble clef, featuring a mix of quarter and eighth notes with some rests. The bass clef provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines. The piece concludes with a double bar line and a final chord. The text 'emlékeztető Codával' is written in the right margin.

(12.) magasról

211.c.d

176

Detailed description: This is a piano accompaniment score for a piece identified as (12.) magasról. It is written in G major and 4/4 time. The score consists of two staves, treble and bass clef. The melody is primarily in the treble clef, featuring a mix of quarter and eighth notes with some rests. The bass clef provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines. The piece concludes with a double bar line and a final chord.

5.1.5.. Mixolíd záradékok:

(13.)

507

192.a

Detailed description: This is a piano accompaniment score for a piece identified as (13.) Mixolíd záradék. It is written in G major and 4/4 time. The score consists of two staves, treble and bass clef. The melody is primarily in the treble clef, featuring a mix of quarter and eighth notes with some rests. The bass clef provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines. The piece concludes with a double bar line and a final chord.

DL Kétszólamú Korálkönyv 353 (507)
-számozott basszussal-

192.b

Detailed description: This is a piano accompaniment score for a piece identified as DL Kétszólamú Korálkönyv 353 (507). It is written in G major and 4/4 time. The score consists of two staves, treble and bass clef. The melody is primarily in the treble clef, featuring a mix of quarter and eighth notes with some rests. The bass clef provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines. The piece concludes with a double bar line and a final chord.

A záradékok alkalmazása:**5.2. AZ ELSŐ SOR ZÁRADÉKKAL ÉS AZ ELSŐ SOR UTÁN ZÁRADÉK**

5.2.1. Az első sor záradékkal

Illesszük unisono kezdéssel a sor zárómotívuma helyébe a vele megegyező (v. kibővített) záradékot!

> Az 1. sor az alaphangon végződik:

222 (az összehasonlítás érdekében transzponáltuk)

Helyezz záradékot a 153. 165. és a 475. ének 1. sorának zárómotívuma helyébe!

5.2.2. Az első sor után záradék

Most járjunk el úgy, ahogy a legtöbb esetben, vagyis a teljes 1. sor idézése után következzen a záradék!

Látjuk, kétszer érkezünk az alaphangra,

és közel van egymáshoz a kétszeri megérkezés: (ehhez ld. 5.4. 166)

Ezt a sor végének kis módosításával küszöbölhetjük ki, elodázzuk az alaphangra lépést, meghagyjuk a záradéknak:

Próbálg másikkal motívummal záradékot illeszteni az 1. sor után! Továbbra se lépj kétszer az alaphangra!

> Másik hangon végződik az 1. sor, ilyenkor egyszerűen hozzáillesztjük a záradékot, saját zárómotívumával, vagy másikkal:

507

5.3. LÁ SOR SZI-VEL, VAGY SZÓ-VAL? Melyiket válasszuk?

A reformáció énekepertoárja, amely igen gyorsan elkészült, (az 1570 körüli énekeskönyvek úgyszólván már minden fontos darabját tartalmazzák), több forrásból merített. Középkori liturgikus és korai népdalok (kanciók) fordításai (ld. 261.501), asszimilált külföldi énekek (406) és a magyar népzene régi rétegei (168.173.184.462) alakították az ízig-vérig magyar egyházi énekek stílusát, melyben a formálódó újstílusú népdalaink egyes jegyeire is ráismerhetünk.

Az ekkor kialakult új énekstílus többfunkciós: ugyanazt a dallamot lehet használni világi históriás énekekre és templomi dicséretre, ünnepi énekekre, verses zsoltárparafrazisra, ha a versforma megengedi.

A több irányból érkezett zenei anyag magyarozza, hogy régi magyar énekeink harmonizálása lehet modális, vezetőhang nélküli és vezetőhangos is. És bár az új korálkönyvben találkozhatunk a korábbihoz képest új színekkel, akkordfűzésekkel is, azért a zárlatok a fenti két csoportba sorolhatók.

Így mi alkalmazkodhatunk hozzájuk.

korálletét szi-vel:
165 BM - D.ÚjRKK

szó-val:
48-as 225 GyB és PÁ -RKK (transzponáltuk), 222 GZs -D.ÚjRKK

a 21-es ÉK jelenlegi (gyarapodó) korálkönyve: Digitális Új Református Korálkönyv (D.ÚjRKK)
a 48-as ÉK korálkönyve: Református Korálkönyv (RKK)

165 (256) "Irgalmazz, Úr Isten" kezdetű énekünk a RKK- ben kétféle harmonizálással és zárattal szerepel, az új DKK-ben BM (fent) és SzB zárata szi-vel, utóbbi még kétféleképpen szó-val is zár

222 (225) "Nagy hálát adjunk" k. énekünk az eddigi letétekben vezetőhang nélkül záródik, GZs-nál is

Feladat: keress a korálkönyvekben magyar énekeket! Tartalmazza-e utolsó zárlatuk a vezetőhangot?

Többféleképpen alkalmazkodhatunk a kísérőkorálokhoz:

> ha a záróütem V. fokában ott a vezetőhang (keresztrel, vagy feloldójellel), az első záradékcsoportból keresünk záradékot (lá sorok szi-vel)

> ha a korálletét záradékában szó-val találkozunk, három megoldás közül választhatunk:

1. **plagális záradékkal** látjuk el intonációnkat, ami egyformán alkalmas mind a két típusú korálletét bevezetésére - intonációk plagális z-kal: 3.2-ben ld. a magyar példákat

2. **plagális Codát** illesztünk az autentikus záradék után:: 182.b, 184.b, 188

3. a **"lá sorok szóval"** záradékcsoportból választunk

Előjáték plagális záradéka és a korálletétek záratai:

154, 48-as 240-es ének

szi-vel BM

szó-val GyB

Előjáték autentikus záradékkal és plagális emlékeztető Codával mindkét típusú letét elé: SzB D.ÚjRKK

165

A különböző záradékok összehasonlítása:

222

plagális záradék:

autentikus záradék:

Two musical staves showing a comparison of cadences. The first part shows a plagal cadence (plagális záradék) with a bass line starting on G2 and moving to F2, and a treble line starting on G4 and moving to F4. The second part shows an authentic cadence (autentikus záradék) with a bass line starting on G2 and moving to G2, and a treble line starting on G4 and moving to G4. Both are in G minor, 4/4 time.

autentikus záradék plagális Codával:

V. fok kis terccel (7.):

a másik modális záradék (6.):

Two musical staves showing three different cadences. The first is an authentic plagal cadence with a codetta (autentikus záradék plagális Codával). The second is a fifth degree minor triad (V. fok kis terccel (7.)). The third is another modal cadence (a másik modális záradék (6.)). All are in G minor, 4/4 time.

5.4. ÁTVEZETÉS

Az átvezetés > a 2. sor kezdete

166.d az ének sorszerkezete AABC

az átvezetés a B sor kezdete

záradék

Two musical staves showing a transition from A to B and a cadence. The first part shows the transition from A to B. The second part shows the cadence. The key signature changes from G minor to G major. The time signature is 6/4.

az átvezetés elválasztja egymástól a kétszeri megérkezést az alaphangra

281.b > szekvencia a 2. sorból

a 2. sor első motívuma

záradék

Two musical staves showing a sequence from the second line, the first motif, and a cadence. The key signature is G major. The time signature is 6/4.

231.b

a 2. sor motívuma végéből a rövid szekv.

záradék

Two musical staves showing a motif from the second line, a short sequence, and a cadence. The key signature is G major. The time signature is 4/4.

közös hanggal indul a 2. sor

154.c > "mozaik - sor"

a 2. és 3. sor motívumaiból

záradék

Two musical staves showing a 'mosaic line' from the second and third lines, and a cadence. The key signature is G minor. The time signature is 4/4.

5.5. AZ 1. ÉS 2. SOR UTÁN A ZÁRADÉK, sorzáró kadenciák

5.5.1. **Az 1. sor után a teljes 2. sor,** majd a záradék következik - saját zárómotívumával, vagy másikkal

444.a

1. + 2. sor + záradék: pl. 222.c; 240.b; 168.b.c; 230; 157.c; 163.a

5.5.2. **Más szerkezetű előjátékok:**

- > első és teljes utolsó sor: 286.a.b; utolsó + 1. sor: 194
- > a teljes ének másik zárómotívummal: 566, 475.b

5.5.3. **A belső sorzárlatokról** példákon keresztül:

Zárjunk le minden sort kadenciával:

Mi jelzi, hogy nem végleges a leállás az 1. és a 2. sor végén? / Mitől végleges az előjáték végén?

- **nem vagyunk még alaphangnemben** - megérkeztünk az alaphangnembe,
- az első két sor zárómotívuma **hangsúlytalan ütemrészen** - hangsúlyos ütemrészen áll meg: egyen,
- **fejeződik be: négyen** - máskor hangsúlyos lehet a három is,
- az időleges tonikát **negyed értékű V. fok** előzi meg - fél értékű az V.fok (domináns), ami oktávugrással még nyomatékosabb lehet

154.b

- a kvinthangnemben D-T zárlat található fél értékű, oktávugrással erősített dominánssal (I6/4-V) **de a záróhangról ellép a kísérszólam**
- /az alaphangnemben ez a kadencia kiegészítve, nyomatékosabban: összetett aut. zár. szubdominánssal, hosszan kitartott I. fok

a fenti intonáció sorvégeit szemlélve:

- **az 1. sor végén nem találkozik a dallam záróhangjával a kísérszólam**
- a 2. sor **záróhangját szekund távolságból** éri el
- /egyedül az előjáték végén található záradék alaphelyzetű és fél értékű V. fokkal

A végső záradékot készen kapjuk. Nekünk az a feladatunk, hogy belső sorzárlataink a választott záradék-nál kevésbé nyomatékosak legyenek. Ennek érdekében válasszunk a fenti lehetőségek közül!

Feladat: mit mondhatunk el az 5.5.1. szakaszban felsorolt énekek sorzárlatairól?

6. fejezet

Zsoltárok és korai korálok

Ebben a fejezetben újdonság a sok szinkópa, valamint az V-I mellett a VII(6)-I kapcsolat. Találkozunk persze a megszokott ritmikával és akkordfűzéssel is, ezeknek a záradékoknak azonban a dallamvezetése lehet más, mint a begyakorolt korábbiak, mivel a zsoltárok zárómotívumaira utal.

Az előjátékok formája többnyire ismét igen egyszerű: 1. sor + záradék.

A 1. sort nem tudjuk minden esetben olyan könnyen ütembe helyezni, mint a magyar énekek kezdősorát, és nincs már eleve ütembe írva, mint ahogy az újabb kori énekek esetében találtuk. Ezért legtöbbször ütembehelyezés nélkül idézzük, és ütembe szedve csatlakozik hozzá a záradék.

A zsoltárok három részes formájának szerkesztéséhez segítséget nyújtanak a szekvenciák és a skálamenetek. Róluk a megfelelő fejezetekben olvashatunk. (9. és 10. fejezet)

Előfordul még egy megoldás: a zsoltár sorát-sorait végig követi a kísérőszólam, amelynek része a sor végén a kadenciális lépéssor. A záradék kiszélesítése helyett Coda szerepel.

Részletesebben a részek illesztését, két példát szabad átvezetésre és ezt az utóbbi eljárást találjuk fejezetünkben a záradékok után.

Egyszerű záradékok: a csillaggal jelöltek az Egyszerű aut. záradékok közül és az **a:** ajánlott záradékok

6.1. Záradékok

6.1.1. lá sorok:

(1.) párhuzamosan lefelé tartó szólamok

DL 369 (545)

(2.) egymás felé tartó szólamok:

(3.) előtérben a harmónia - autentikus záradékok

4/4-re bővül a D értékének növelésével:

Musical score for system 1, labeled 'a'. It consists of a grand staff with a treble clef and a bass clef. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The time signature is 3/4. The score is divided into two measures by a double bar line. The first measure is in 3/4 time, and the second measure is in 4/4 time. The notation includes various note values, rests, and accidentals. The measure numbers 22 and 38.b are indicated below the staff.

Musical score for system 2. It consists of a grand staff with a treble clef and a bass clef. The key signature has two flats. The time signature is 4/4. The score is divided into three measures by double bar lines. The first and second measures are marked with an asterisk (*). The measure numbers 5.b, 8.a, and R 22 are indicated below the staff.

Musical score for system 3, labeled 'KB után 5'. It consists of a grand staff with a treble clef and a bass clef. The key signature has two flats. The time signature is 4/4. The score is divided into three measures by double bar lines. The measure number 90.a is indicated below the staff.

Musical score for system 4. It consists of a grand staff with a treble clef and a bass clef. The key signature has two flats. The time signature is 3/4. The score is divided into three measures by double bar lines. The measure number 8.b is indicated below the staff.

Musical score for system 5, labeled 'Pach 340 (490)'. It consists of a grand staff with a treble clef and a bass clef. The key signature has two flats. The time signature is 4/4. The score is divided into three measures by double bar lines. The measure number 6 is indicated below the first measure, and 23.a is indicated below the last measure.

Musical score for system 6, labeled 'plagális záradék:'. It consists of a grand staff with a treble clef and a bass clef. The key signature has two flats. The time signature is 4/4. The score is divided into three measures by double bar lines. The measure number 23.b is indicated below the last measure. The label 'GZ 24' is written above the staff.

6.1.2. Dúr (ion) és mixolíd: a mixolíd diézishangja miatt a záradékok mindkét hangnemben alkalmazhatók

(4.) párhuzamosan lefelé tartó szólamok:

445.a 47.a

247 84 szó-ra, a kezdőhangra 122.a
a szólamok egymás után 405

DL 136 DL 117
hosszabban: mixolíd
Codával

3/4-ben és középső szólammal 30.b

dúrban, más indítással:

622 35.b

GZ 19

68

Lépésről l. 105/3

(5.) előtérben a harmónia:

DL 158 (262)

180.a.b

1.a, 386.a

This musical score is for DL 158 (262) in G major, 4/4 time. It consists of two systems. The first system has two measures, and the second system has two measures. The right hand (treble clef) features a melody with eighth and quarter notes, while the left hand (bass clef) provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines. The piece concludes with a double bar line.

1.c

Példatár B. 84.a

This musical score is in G major, 4/4 time, with a 3/4 section. It consists of two systems. The first system has two measures, and the second system has two measures. The right hand (treble clef) features a melody with eighth and quarter notes, while the left hand (bass clef) provides a harmonic accompaniment. The piece concludes with a double bar line.

KB után 3

122.b

This musical score is in G major, 3/4 time, with a 4/4 section. It consists of two systems. The first system has two measures, and the second system has two measures. The right hand (treble clef) features a melody with eighth and quarter notes, while the left hand (bass clef) provides a harmonic accompaniment. The piece concludes with a double bar line.

KB után 1

1.b

This musical score is in G major, 4/4 time. It consists of two systems. The first system has two measures, and the second system has two measures. The right hand (treble clef) features a melody with eighth and quarter notes, while the left hand (bass clef) provides a harmonic accompaniment. The piece concludes with a double bar line.

NCs után 1

This musical score is in G major, 4/4 time. It consists of two systems. The first system has two measures, and the second system has two measures. The right hand (treble clef) features a melody with eighth and quarter notes, while the left hand (bass clef) provides a harmonic accompaniment. The piece concludes with a double bar line.

6.2. A ZÁRADÉK ILLESZTÉSE

leggyakrabban hozzáillesztéssel:

90.a

30.b

ld. még: 5.b, 8.a. stb.

"... eleitől fog - va" (3.) unisono idézet után

... "Uram, tégedet" (4.) kísérorészolammal

ritkábban > közös hanggal:

24.a

12.a

"Az Úr bír ez egész föld- del" (3.) a sor záróhangja

"Szabadíts meg és tarts" (4.) a 2. motívum kezdőhangja

> rávezetéssel:

6.a

összeköti a sor záróhangját a záradékkal

445.a

elindítja a záradékot, súlytalan

"Uram, te nagy ha- ra-god- ban"

"Szép, tündöklő haj- nal-csil-lag" (4.)

47.a

súlyt kapott:

ör - vendezették ... (4.)

> közös hanggal és rávezetéssel:

záradék transzponálás után: (5.)

alkalmazása: 1.b

ld. még 622

"hítlének ta - ná- (-csán)"

6.3. ÁTVEZETÉS

6.3.1. átvezetés szabad bővítménnyel

180.a kiindulás: 1. sor + záradék:

a sor félzárlattal végződik, mi lezártuk egész zárlattal

c. 1. sor

+ átvezetés az ut. sorból, kibővített ütemmel + záradék

31 1. sor

záradék

.....
Fríg záradékok (3.)

átvezetés: magasabbról kezd a záradékhoz hasonló skálamenetet,
majd vissza fog lépni a záradékra

majd szintén visszalép

31.a

6.3.2. átvezetés szekvenciával a Szekvenciák fejezetben: 8.c, 24, 28, 38.c, még a Példatárban: 38.b és d, 84, 90.b.

6.3.3. átvezetés skálamenettel a Skálamenet a záradékhoz fejezetben: 68.b, 150.c, még a Példatárban: 105.c.

6.4. TOVÁBBI IDÉZET

ld. még Új ének

35.b 1.sor

- 2. sor: egy időben indul
az 1. sor záróhangjával- a záradék kezdőlépése megegyezik
a 3. sor kezdőhangjaival (más a ritmus)

22 1. sor

utolsó előtti sor

kétféle csatlakozással:

22.b

imitációszerű indítással:

tömörített sor

22.a

az 1. sor megtoldásával:

még rövidebb sor

záradék

rávezetés a
kísérőszólamra

6.5. IDÉZET KÍSÉRŐSZÓLAMMAL ÉS kiszélesített záradék helyett **CODÁVAL**
(a kadenciális lépéssor is a kísérőszólam része, fölötté az idézet szól)

42 hosszú, ismétlődő 1. sor, a teljes második felét szélesítettük ki,
ezután a Coda ritmusa vezet vissza a kezdő tempóra-ritmusra:

Musical score for exercise 42. It consists of two staves (treble and bass clef) with a key signature of one flat. The piece starts in 7/4 time, then changes to 6/4. The first section is a long, repeating first line. The second section is a full second line, which is then extended. The piece concludes with a Coda section, marked with a double bar line and a 'Coda' symbol, returning to the initial 7/4 time signature.

134 1. sor utolsó sor, szinkópával

Musical score for exercise 134. It consists of two staves (treble and bass clef) with a key signature of one flat. The piece starts in 6/4 time, then changes to 4/4. The first section is the first line. The second section is the last line, which is syncopated. The piece concludes with a Coda section, marked with a double bar line and a 'Coda' symbol, returning to the initial 6/4 time signature.

Szekvencia után emlékeztető Coda helyett idézhetjük az utolsó sort. ld. még 38.c és d
90.b A rövid hangok szakaszát egyszerűsítettük, a záróhang felé tartunk:

Musical score for exercise 90.b. It consists of two staves (treble and bass clef) with a key signature of one flat. The piece starts in 6/4 time, then changes to 4/4. The first section is the first line. The second section is the last line, which is simplified. The piece concludes with a Coda section, marked with a double bar line and a 'Coda' symbol, returning to the initial 6/4 time signature.

Feladat: próbáljuk ki a mintazáradékokat többféle ritmusban: szinkópa nélkül és máshova helyezett szinkópával, ill. próbáljuk ellátni szinkópával mindegyiket!
Próbáljunk a záradékok elé indításul rövid rávezetésekkel illeszteni!

7. fejezet

Fríg záradékok

Zsoltárok és magyar énekek találhatók ebben a fejezetben.

Ide tartoznak a fríg korálok is: 186, 493, 48-as 218, záradékok az alábbiakban mintául szolgál.

A záradék legtöbbször közvetlenül csatlakozik az 1. sorhoz vagy fél sorhoz. Átvezetésre két példát találunk. A fejezet végén néhány korai megoldással találkozhatunk.

Egyszerű fríg záradékok: 3.3. Fríg záradékok a záróhang alatt (120. o.), * jellel az alábbi záradékok között

7.1. Záradékok

(1.) plagális fölépéssel °:

GZ 51 GZ 341 (493)

658, 234 462.b

DL 141

170.a.b 170.c

szólamcserével:

221.a 221.b

Pachelbel után

31.b

(2.) szekundlépésekkel a záróhangra: mi-ré-mi

fá-mi

DL 218

51

DL 217 (186)

(3.) szekundlépésekkel a záróhangra: fá-mi

ré-mi

szólamcserével:

100.a

100.b

31.a

434.a

(4.) fríg záradék a XVI. sz.-ból

alkalmazásával az utolsó akkord V-I fordulattal vezet a ré-re, a kezdőhangra és a kísézőkorálra:
(példáit ld. a következő fejezetben)

ld. Goudimel zsoltárok, Vallet

296

434.b

az intonáció
záróhangja
és akkordja

a Korálkönyv
letétjének
kezdőhangja
és akkordja

7.2. A ZÁRADÉK ILLESZTÉSE

658 > hozzáillesztéssel követi az 1. sort:

221.a > közös hanggal kapcsolódik:

100.a

100.b

"Örvendjetek!"

a szólamcseré (szélső szólamok) és a megmozdított ritmus a szöveghez igazodik:

7.3. ÁTVEZETÉS

170.c 1. sor

a 2. sor 1. üteme + 2 ütem szekvencia

záradék

31.b 1. sor 2 ü. átvezetés: 1 ü. + a záradék bevezető üteme:

záradék 31.a: 1 ütem átvezetéssel: ld. Zsoltárok...6.3.

7.4. ÉRDEKESÉG, EGY KIS SZÍN
a ReZem Vallet kötete alapján

Záradékok N. Vallet (1583-1642): 51.sz. Vallet: u.az

Intonációk:
51.b Vallet 51.sz. után

100.c a 48-as ÉK hangnemében, az új énekeskönyv h frígjében túl mély

8. fejezet

A kezdőhangra vezetünk

Jóllehet, hasznosak az alábbi záradékok, de leginkább a mi előjátékainkat teszik változatosabbá. Tapasztalatom szerint a legtöbb belépéshez elég a biztonságos hangnem- és ütemsúlyérzet. Bizonytalansággal mindössze az 5. lépcsőn induló dór (pl. 168), ré kezdetű fríg (pl. 658), valamint a felső oktávonkezdődő (pl. 601) énekek esetében találkoztam. A példák szerkezete: bemutatás + záradék.

8.1. Egyszerűbb, kigyűjtött záradékok (* jelet kaptak a További záradékok csoportban):

a kvintén induló dór énekek kezdőhangjára:

fríg énekek ré kezdőhangjára

GZ 51

Plagális zár. (3.b)168.a

ld. a példák között 154

Fríg záradékok (1.) 658

kvintre:

65, 186

449.b

További záradékok:

8.2 Tercce:

(1.) d/

NCs 164 (202)

225

590.a.b

/m

4 KB után

R 22

8.3 Kvintre

(2.) a dallam magasabbról ereszkedve megáll a kezdőhangon:

d/ 81 RA 3/4-ben:

757

74 GZ után

823

/m DL 210 (476)

449.b

/dór

237

(3.) a kezdőhangon (marad):

4/4-ben:

741

d/ vagy:

3/4-ben 122.a

(4.) a kvintig fellépet:

DL 299 (823)

DL 310 (381)

65, 186 449

rövid előkészítéssel, vagy előkészítés nélkül:

168.a 47.c 831.b

8.4 Oktávra (felső dó / lá)

(5.) fent marad: ld. a példákat és IGy 459 (758) NCs fellépet:

DL 275 (601)

NCs 226 (204)

8.5 Frig énekek ré kezdőhangjára:

(6.) a záradék ré-ről indul:

GZ 51

658, 234 434.a

(7.) fríg záradék a XVI. sz-ból: alkalmazásával az utolsó akkord V-I fordulattal vezet a ré-re:

296   434.b   az intonáció záró-   a Korálkönyv
hangja, akkordja   letéjtjének kezdőhangja
és akkordja

8.6. A ZÁRADÉK ILLESZTÉSE

Kvintre:

> hozzáillesztéssel:
154

Illeszd ezt a záradékot a 444. és a 168 (6/8-os) ének 1. sora után!

449.b   ez a záradék az alaphangról lépeget fölfelé, hozzáilleszthetjük tehát
az alaphangon végződő sorhoz:

ha a sor másik hangon végződik, levezetjük a dallamot az alaphangra:
itt kvint a távolság: közel az alaphang: ld. 65

186

> közös hanggal:
590   a sor felénél:

A felső oktávon induló énekek esetében fellépegethetünk a kezdőhangra, ld. 8.4,

de a bemutatás után kezdődhet fönt is a záradék akár hozzáillesztéssel, rávezetéssel, vagy átvezetéssel:

601 > hozzáillesztéssel, visszaléphetünk a kezdőhangra:

kísérőszólammal és másik záradékkal ld. a Példatárban

163 > rávezetéssel:

kísérőszólammal ld. a Példatárban

406 > átvezetéssel: ld. még a 113. oldalon

kísérőszólammal ld. a Példatárban

456 > a felső régióban maradunk, jöllehet, nem a kezdőhangon állunk meg:

kísérőszólammal ld. a Példatárban

A fríg énekek ré kezdőhangjára irányítunk, bár nem azon állunk meg:

434.a > a záradék is ré-ről indul:

a záradék alsó szólama nélkül tisztán hallható a ré

434.b > V-I fordulattal:

296

9. fejezet

Szekvencia

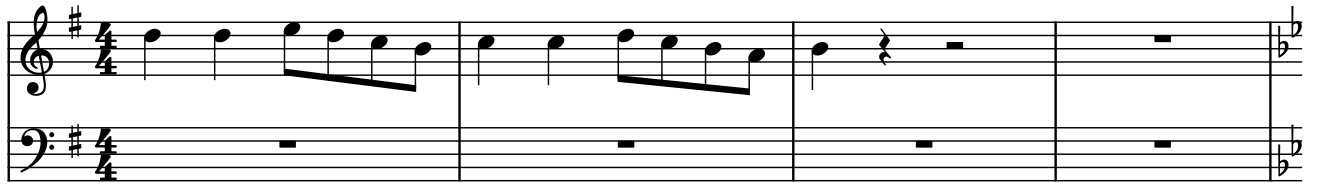
Az átvezetés gyakori anyaga. A mi egyszerű intonációinkban közvetlenül a záradék követi (pl. I.Gy. 50 DL). A hangsor bármelyik hangján elkezdhetjük és befejezhetjük.

A rövid előjátékokban két láncszemnél többet nemigen találunk. Ezután azonnal a záradék következik, vagy a következő láncszem kezdőhangja kapcsolódik a záradékhoz, illetve a rávezetéshez.

Ha hármashangzat-szekvenciát alkalmazunk, az előjáték végén célszerű az emlékeztetés vagy Codával, vagy az utolsó sorral, mivel a másfajta zenei anyag elvonhatja a figyelmet az ének kezdetéről.

9.1. SZEKVENCIA

a) a dallam egy motívuma lépked szekundonként, többnyire lefelé: fölfelé: ld. 514, 237

szekvencia az 1. sor végéből:

szekvencia a 2. sor kezdetéből:

Alkalmazásához a lentebb következő példákon kívül az Autentikus záradékok 4.8. szakaszában a 208.c. nyújt segítséget, valamint az Intonáció Gyűjt. fenti előjátékai.

b) **hármashangzat szekvencia:** - a harmónia alapja kvintenként lefelé ereszkedik, a dallam szekundot lép
- leggyakoribb alakja a szekszt fordításról alapra, főképp a barokk stílusban:

bezárult a kör: #

az akkord alapja:
g c fis h e a d g c fis h e a d g

I6 IV VII6 III VI6 II stb.

így lép ki a sz-ból:
DL 34.136, NCS 65

A szekvenciában a szeksztakkordokat a választott indításnak megfelelően egységesen kell kettőzni, ezért kettőzhetjük a vezetőhangot a VII6-ben. A vezetőhangot máskor soha nem kettőzzük!

9.2. SZEKVENCIÁK KÜLÖNBÖZŐ FIGURÁCIÓKKAL
nem mindegyik szeksztról lép alapra; egyes szekvenciák végén záradék

(1.) különböző ütemekben, ritmusokban:

DL 34

2 láncszem, a 3. egyben a záradék   2 láncszem, a 3. egyben a záradék

záradék   eml. Codával

2 láncszem + kezdőhang   álzárattal 390.b

záradék

(2.) különböző ütemekben:

DL után 274 (741)

d/m

(3.)

DL 136

(4.)

(5.)

Musical notation for exercise (5) in 4/4 time, key of B-flat major. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff starts with a whole rest, followed by a sequence of notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The bass staff provides a harmonic accompaniment with notes: Bb3, C4, D4, E4, F4, G4, F4, E4, D4, C4, Bb3. The exercise is marked with a circled 'o' above the first measure.

2 lsz. + kezdőhang

28

Musical notation for exercise (5) in 4/4 time, key of B-flat major. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff starts with a whole rest, followed by a sequence of notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The bass staff provides a harmonic accompaniment with notes: Bb3, C4, D4, E4, F4, G4, F4, E4, D4, C4, Bb3. The exercise is marked with a circled 'o' above the first measure.

2 lsz. + kezdőhang

90

(6.) folyamatos skálamenet: dór - a hangsor 5. lépcsőjén indul és zár (a kezdőhangra vezet)

DL 50

Musical notation for exercise (6) in 4/4 time, key of B-flat major. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff starts with a circled 'o' above the first measure, followed by a sequence of notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The bass staff provides a harmonic accompaniment with notes: Bb3, C4, D4, E4, F4, G4, F4, E4, D4, C4, Bb3. The exercise is marked with a circled 'o' above the first measure and a circled '#' above the final measure. The word 'záradék' is written below the final measure.

2 lsz + kezdőhang

példák: dór, az 5. lépcsőn zár: 444
dór, alaphangon zár: 24
dúrban, alaphangon: 624

mollban az alaphangon zár

DL 314 (378)

Musical notation for exercise (6) in 4/4 time, key of B-flat major. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff starts with a circled 'o' above the first measure, followed by a sequence of notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The bass staff provides a harmonic accompaniment with notes: Bb3, C4, D4, E4, F4, G4, F4, E4, D4, C4, Bb3. The exercise is marked with a circled 'o' above the first measure and a circled '#' above the final measure. The word 'záradék' is written below the final measure.

2 lsz + 1 megkezdett

(7) szekvencia fölfelé:

Musical notation for exercise (7) in 4/4 time, key of D major. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff starts with a sequence of notes: D4, E4, F#4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4. The bass staff provides a harmonic accompaniment with notes: D3, E3, F#3, G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F#3, E3, D3. The exercise is marked with a circled 'o' above the first measure and a circled '#' above the final measure. The word 'záradék' is written below the final measure.

Musical notation for exercise (7) in 4/4 time, key of D major. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The melody in the treble staff starts with a sequence of notes: D4, E4, F#4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4. The bass staff provides a harmonic accompaniment with notes: D3, E3, F#3, G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F#3, E3, D3. The exercise is marked with a circled 'o' above the first measure and a circled '#' above the final measure. The word 'záradék' is written below the final measure.

38.d

38.b.c

9.3. A SZEKVENCIA BEILLESZTÉSE

indítása:

> a dallam folytatásaként pl. ismétléssel:

DL 274 (741)

a szekv. ismétlődő motívuma

> a bemutatás zárómotívuma
irányának megfordításával:

DL 34

> közös motívummal:

példa: 624-367

> közös hanggal:

a 2. sor kezdőhangja

NCs 65

kilépés a szekvenciából közös hanggal:

A szekvencia megkezdett lánczemeinek kezdőhangja indítja a záradékot, vagy a rávezetést.

o .....közös hang.....o

így folytatódna a szkv.,
helyette: záradék

(6.) szekvencia

dúrban:

624.b

2 láncszem

közös motívum

a szekvencia az átvezetés

záradék

lá sorokban: ha alaphangon végződik az előjáték, az alsó szólam indítja a szekvenciát:

24.b

bemutató: 1. + 2. sor

2 lsz. + kezdőhang

a szekvencia az átvezetés
(fél ütem lezárással)

záradék

Ha az 5. lépcsőn, az ének kezdőhangján fejezzük be az előjátékunkat, végig követhetjük Draskóczy L. szekvenciáját.

Az ő intonációjában az **ütemsúlyok** elhelyezése:

a szekv. kezdete egyen:

ugyanúgy a a rávezetés is;

a zár. 3-on indul és 3-ra érkezik

a szekv. kezdete egyen:

ugyanúgy a a rávezetés is;

a zár. 3-on indul és 3-ra érkezik

Ha mi ütem egyre szeretnénk érkezni,

kezdhetjük a szekvenciát fél ütemmel később, amit a bemutatás végének meghosszabbításával érünk el:
most a szekvencia és a rávezetés indul 3-on:

444

és így ütem egyre esik a záradék indulása és a záróhang:

vagy az egyen induló rávezetés a záradékunk kezdete lesz.

Ilyen záradékok a Régi magyar énekek fejezetből (az első hangot megváltoztattuk):

ld. a Példatárban 444.b

(7.) szekvencia

38.b zsolta-záradékkal:

2 láncszem + 1 megkezdett lsz.

az átvezetés szekvenciával kezdődik

záradék

38.c vagy az utolsó sorral és plagális Codával:

Ld. Zsoltárok...6.5

10. fejezet

Skálamenet a záradékhoz

Szintén az átvezetés anyaga. A bemutatott skálamenetek többségét záradékukkal együtt találjuk.

10.1. PÁRHUZAMOS SKÁLAMENETEK LEFELÉ

(1) folyamatos skálamenet, az alsó szólam indítja:

feljutás - skálamenet lefelé záradékkal

plagális Coda

DL 105

egyszerű skálamenet a fenti intonáció alapján,

a záradék háromra, a Coda egyre végződik:

az ütemszúlyt áthelyeztük, a záradék egyre végződik:

mollban:

68, 150.c

a feljutás egyszerűbben:

68

150.c

(2) skálamenet visszalépéssel

záradék Coda nélkül SK 345-711

352.c

folyamatos skálamenet az idézett intonáció alapján, megtartottuk a záradékot:

vagy terc:

449.c

dúrban, decimával, másik záradékkal:

105 Codával

(3) megállással a kvinten: a kezdőhangra vezet /m szekszttel:

(félzárlat)

vagy terccel:

449.d

(4.) röviden:

záradék skálamenettel:

Musical score for exercise (4). It consists of two systems of piano accompaniment. The first system shows a short scale in G major (one sharp) in 4/4 time. The second system shows the ending of the scale, marked 'záradék skálamenettel:'. The measure numbers 514 and 210.c are indicated below the staves.

(5.) indítása a 3. lépcsőről:

mollban:

Musical score for exercise (5). It shows two systems of piano accompaniment. The first system is labeled 'a.' and shows the start of a scale on the 3rd step in G major. The second system is labeled 'b.' and shows the continuation of the scale in a minor mode (mollban). The measure number 352.a is indicated below the staves.

Musical score for exercise (5) continuation. It shows two systems of piano accompaniment. The first system is labeled 'b.' and shows the continuation of the scale in a minor mode. The second system shows the ending of the scale. The measure number 352.a is indicated below the staves.

Musical score for exercise (6). It shows two systems of piano accompaniment. The first system shows a scale in G major. The second system shows the ending of the scale. The measure number 266.a is indicated below the staves.

10.2. EGYMÁS FELE TARTÓ SZÓLAMOK

ld. még: Plagális záradékok (4.)

(7.) > folyamatosan

> visszalépéssel

Musical score for exercise (7). It shows two systems of piano accompaniment. The first system shows a scale in G major with the instruction '> folyamatosan'. The second system shows the scale with the instruction '> visszalépéssel'. The word 'záradék' is written below the staves. The measure number 247 is indicated below the staves.

(8.) diminuálva is (felezett ritmusértékekkel)

461-760 JB

Musical score for exercise (8). It shows two systems of piano accompaniment. The first system shows a scale in G major with the instruction 'diminuálva is (felezett ritmusértékekkel)'. The second system shows the ending of the scale. The measure number 461-760 JB is indicated below the staves.

10.3. FELFELÉ TÖRŐ MOTÍVUMOK, SOROK

Isten dicsősége, hálaadás, ünnep

RA 105

DL 135

(9.) egyszerű skálamenet fölfelé: figurációval: a csúcsponttól visszaereszkedünk:

záradék

249.c

(10.) páros ütemben   visszaereszkedünk: vagy fent maradunk:

210.c és d.

a Coda szól a belépés magasságában
(transzponált példa)

a záradék is a csúcspont magasságában:

a Coda szól a belépés magasságában
(transzponált példa)

az ének   419.b
hangnemében

Ld. még 774.b; és: záradék a kezdőhangnál egy oktávval magasabban: 667, 105.b

10.4. A SKÁLAMENET ILLESZTÉSE AZ IDÉZET VÉGÉHEZ

352.a > hozzáillesztett skálamenet (5.c):

266.a > közös hanggal csatlakozik (6.):

68.b > a bemutatás kitartott záróhangja alatt indul (1.):

247 > figurációval kapcsolódnak össze (7.):

az ének hangjai

249.c az utolsó sor kezdőhangjai (9.):

11. fejezet

Himnuszok, gregorián eredetű énekek

Intonációjuk lehet kétsoros idézet: a második sorban a gregorián dallam némileg variált alakjával, hozzáadott záradék nélkül, akár kíséret - kíséreszólam nélkül is. Ld. Int. Gyak. 373 (543) DL
Ha egyenletes hangokat játszunk, figyeljünk a megformálásra: lendületes elindulás, kis lassítás a végén, belső tagolás. Enélkül kattog, mint a metronóm.

Ld. még Fekete A.-Mezei J. Orgonaintonációk készítése gregorián tételekhez /Egyházzenei füzetek I/20

A. 11.1. Unisono előjáték

486 a 2. sor kevés figurációval:

B. 11.2. Példák a tiszta kvint, kvárt kíséretre:

652 a 4. sor kis bővítéssel:

681.a a 2. sor után a 4. sor végződése:

374 4. sor:

A Példatár előjátékain kívül két másik változat húsvéti énekünk számára:

501 soronként lépő kísérettel, legmélyebb pontja az 5. lépcső, főképp a pentaton hangjaiból:

- 11.3. Beléptethetünk hol egy szeksztet, tercet, dúrhármast, megjelenhet a domináns, lehet ráfelelés, azért a tiszta kvint, vagy az orgonapont uralkodik, visszaulva az eredetre:

501 fél soronként lépegető kísérettel:

587

ld. még 681.b

Énekek kétféle kísérettel

48-as ÉK 233 vezetohang nélkül, tiszta kvintekkel:

2. sor eleje, más lezárás

585

vezetohanggal, szeksztpárhuzam az orgonapont fölött, T-D-T
hosszabban a 4. sorból

48-as ÉK 501 tiszta kvintekkel

kétsoros ének, végigidézzük:

284 orgonapont, tercpárhuzam, T-D-T:

Musical score for exercise 284, featuring an organ point (orgonapont) and a tertian parallelism (tercpárhuzam, T-D-T). The piece is in G major and 6/4 time. The right hand plays a melodic line with eighth notes, while the left hand provides a sustained bass line with a half note and a dotted half note.

498 tiszta kvintekkel:

Musical score for exercise 498, featuring pure quint intervals (tiszta kvintekkel). The piece is in B-flat major and 6/4 time. The right hand plays a melodic line with eighth notes, and the left hand provides a bass line with chords and intervals.

tercpárhuzam, T-S-T

2. fele az utolsó sorból

Musical score for exercise 2. fele az utolsó sorból, featuring tertian parallelism (tercpárhuzam, T-S-T). The piece is in B-flat major and 6/4 time. The right hand plays a melodic line with eighth notes, and the left hand provides a bass line with chords and intervals.

Empty musical staff for exercise 2. fele az utolsó sorból, showing the treble and bass clefs and a key signature of one flat.

Empty musical staff for exercise 2. fele az utolsó sorból, showing the treble and bass clefs and a key signature of one flat.

Empty musical staff for exercise 2. fele az utolsó sorból, showing the treble and bass clefs and a key signature of one flat.

12. fejezet

Bemutató másikkal

Jól ismert ének esetében alkalmazzuk, de ilyenkor is célszerű az ének kezdetére utalni.

157.b 4. sor 1. sor, lezártuk az alaphanggal

173.b 3.sor, kezdőlépése kvint helyett terc az 1. sor kezdőmotívuma

173.c a 2. sor kezdőmotívuma az 1. sor kezdete az éneksorok végződéséhez igazodó páros ütemben

291.b a 3. sor első fele a 4. sor kezdete (az 1. soré is)

723 a 2. és a 4. sor kezdete a teljes 1. sor

711 a 3. sort zártuk le előjátéknak

831.a 1. sor a második ütemétől, plagális záradékot kapott: felhívás

13. fejezet

Rövid előjáték

Ha már összeszokott a gyülekezet velünk és ismétlődnek az énekek, eldönthetjük, mikor nincs szükség hosszú bevezetésre.

Például az állandó énekek, az úrvacsoraosztás megszokott énekei, egy evangélizációs hét heti éneke előtt. Istentiszteleten a több részre osztott hosszú ének későbbi versszakait se indítjuk minden egyes alkalommal teljes intonációval.

A rövid előjáték szerepe jószerivel csak a hangadás és a tempó megadása. Nem is áll egyébből, mint az I-V-I, vagy I-IV-I zárlatból.

(1.) Zárlat az ének dallamát felidéző szopránnal:

Musical score for soprano and piano accompaniment, measures 713-758.1. The score is in 3/4 time, key of D major. It features a soprano line with a melodic phrase and a piano accompaniment with a bass line. The key signature changes to D major at measure 758.1.

Musical score for soprano and piano accompaniment, measures 722-723. The score is in 4/4 time, key of D major. It features a soprano line with a melodic phrase and a piano accompaniment with a bass line. The key signature changes to D major at measure 723.

(2.) Orgonapont:

Musical score for organ point, measures 758.2-757. The score is in 4/4 time, key of D major. It features a piano accompaniment with a bass line. The key signature changes to D major at measure 757.

(3.) Az éneksor kezdete alatt kadencia:

Musical score for cadence, measures 196-266. The score is in 2/4 time, key of D major. It features a piano accompaniment with a bass line. The key signature changes to D major at measure 266.

196 változatlan idézet: 266 kiszélesítéssel:

(4.) Az ének kezdete után kadencia:

624 711

Musical score for a cadence. It consists of two staves, treble and bass clef. The key signature has two sharps (F# and C#). The first part is in 3/4 time, starting at measure 624. The second part is in 4/4 time, starting at measure 711. The score ends with a double bar line and a key signature change to one sharp (F#).

(5.) Lezárt első sor:

758.3

Musical score for the first line of the song. It consists of two staves, treble and bass clef. The key signature has two sharps (F# and C#). The time signature is 4/4. The score ends with a double bar line and a key signature change to one sharp (F#).

(6.) Másik sor, jellegzetes motívum lezárása:

711

48-as ütembeosztással

Musical score for the second line of the song. It consists of two staves, treble and bass clef. The key signature has two sharps (F# and C#). The time signature is 2/4. The score ends with a double bar line and a key signature change to one sharp (F#). The text "48-as ütembeosztással" is written below the bass staff.

(7.) Az ének vége: megkezdett ének esetén a későbbi versszakok elé:

360 / 42 491

Musical score for the end of the song. It consists of two staves, treble and bass clef. The key signature has one flat (Bb). The time signature is 3/4. The score starts at measure 360 and ends at measure 491. The score ends with a double bar line and a key signature change to one sharp (F#).

14. fejezet

Új ének

Az újonnan tanult éneket felidézhetjük az istentiszteleten is az alábbi módokon.

Természetesen a hosszabb egyszólamú bevezetés nem helyettesíti az ének sorról sorra történő megtanítását, gyakorlását. Az énekkíséret pedig úgy támogathatja mindezt, hogy egy-egy versszak alatt a korálletét helyett csak a dallamot játszuk 2 oktáv távolságban: így hallható tisztán a gyülekezet éneklésével együtt. (Ilyenkor mi is könnyebben énekelhetünk a gyülekezettel, figyelve az énekelhető tempóra.)

Sorok váltott kézzel: Ne gyorsuljunk fel közben! Magunkban énekelve segíthetünk ezen. (+ mérőütés)
Záradékkal az utolsó sort látjuk el.
Négy soros énekek végig idézhetők. Hosszabb ének esetén 1,2. + z.sor, vagy zárómotívum.

12/1 Szabadíts meg...(..."sok a tökéletlen": talán ezért kevésbé kedvelt)

152. Istenem, lásd meg a sok hazugságot

The score is in 9/4 time. The right hand (treble clef) starts with a whole rest, followed by a series of eighth and quarter notes. The left hand (bass clef) plays a steady eighth-note accompaniment.

The score continues with a 7/4 measure, then a 4/4 measure, and ends with a double bar line and a key signature change to two sharps (F# and C#) in 8/4 time.

74/1 Miért vetsz...el

448 Dicsérlek téged, Üdvözítőmet utolsó sor

The score is in 8/4 time. It features a 6/4 measure and a 4/4 measure. The right hand has a melodic line with a long note in the 4/4 measure. The left hand provides a rhythmic accompaniment.

Unisono sorkezdetek a sorvégek rövid lezárásával,
12/2 a belső sorok záróhangját lehetőleg szekundról érje el a kísérszólam!

The score is in 9/4 time. It shows two measures of music. The right hand has a melodic line, and the left hand has a bass line. The second measure shows a close interval between the hands.

The score continues with a 11/4 measure and ends with a double bar line and a key signature change to one flat (Bb) in 8/4 time.

a dallamban a sorzáró hang az V. fok kvintje,
a bal kéz adja az alapját

74/2

A három kurta záradék után a végén hosszabb lezárás szükséges, itt emlékeztető Coda áll.

Nem idézzük végig az éneket:

12/3 csak két sort unisono sorkezdettel, majd az utolsó sor következik, kísérszólammal akár:

Az alábbi énekkel 21-es, új énekeskönyvünkben találkozunk valóban először. Megtanulása egyszerűbb lesz, mint egy zsoltáré, de érdemes **hosszabban idézni** belőle, hogy megkülönböztessük dallamvariánsától, az "Irgalmazz, Úr Isten" kezdetűtől:

166.d

3. sor kezdete, saját zárómotívuma

ismétlés bal kézzel

ismétlés nélkül a Példatárban

c. Vagy a kezdőmotívumot ismétljük (kis változtatással):

15. fejezet

Orgonapont

A jelzett előjátékok kis változtatásával illesztettem alulra az alaphangot.

ld. Példatár 548.a

1 ü. bővítés

ld. Pt. 744.a

változtatás

kvint hozzáadása

ld. Pt. 718.a

bővítés.....rövidebb záradék

ld. Pt. 405.a

változtatás

változtatás

változtatás: teljes I. fok

180.c az orgonapont közepén indul az I. fok kvintjeként, majd lent folytatódik, mint az V. fok alapja:

The first system of musical notation consists of two staves, treble and bass clef, with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 4/4. The treble staff begins with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, D5, E5, and F#5. The bass staff begins with a quarter rest, followed by quarter notes G3, F#3, E3, D3, C3, and B2. A slur connects the notes G4, A4, B4, C5, D5, E5, and F#5 across both staves. The system concludes with a 6/4 time signature change and a half note G4 in the treble staff, and a half note G3 in the bass staff.

The second system of musical notation continues the piece. The treble staff has quarter notes G4, A4, B4, C5, D5, E5, and F#5. The bass staff has a half note G3, followed by quarter notes F#3, E3, D3, C3, and B2. A slur connects the notes G4, A4, B4, C5, D5, E5, and F#5 across both staves. The system concludes with a double bar line, a repeat sign, and a final measure with a quarter rest in the treble staff and a quarter rest in the bass staff.

The third system of musical notation consists of two empty staves, treble and bass clef, with a key signature of one sharp (F#).

The fourth system of musical notation consists of two empty staves, treble and bass clef, with a key signature of one sharp (F#).

The fifth system of musical notation consists of two empty staves, treble and bass clef, with a key signature of one sharp (F#).

Rövid áttekintés

Részletek a fejezetekből és előjátékok a záradékokkal

1. LÉPÉSRŐL LÉPÉSRE

Ahhoz, hogy önálló előjátékot készítsünk, két nélkülözhetetlen elemre van szükségünk: énekidézetre és záradékra.

1.1. Az ének felidézése vagy bemutatása

Legtöbbször mi is **az ének első sorával** tesszük. Többnyire elég kíséret nélkül, unisono játszani, hiszen így hangról-hangra (hangközről-hangközre) nyomon követhető a dallam.

1.2. A záradék

Az előjáték másik szükséges eleme. Vele kerekítjük le az idézett sort és segítjük a gyülekezetet az együttes belépésben. Kiszámíthatóan haladunk a záróhang felé, és hagyunk időt a levegővételre. Mivel fontos, hogy dúrban és mollban is képesek legyünk a záradékokat játszani, ezért g finálisra helyeztem őket. Azonos nevű dúr és moll esetén könnyebb a 2 b-s mollt lejátszani, mint a 3 b-s c moll záradékot, ami a c finálisból következne.

Kis ízelítő a fejezetek záradékaiból:

Záradékok a záróhang alatt - 3. fejezet

Plagális záradékok 3.2.

Fríg záradékok 3.3.

The image shows two musical examples in 4/4 time. The first example, labeled 'Plagális záradékok 3.2.', is in G major and consists of two measures: the first measure has a half note G4 in the treble clef and a half note G2 in the bass clef; the second measure has a half note G4 in the treble clef and a half note G2 in the bass clef. The second example, labeled 'Fríg záradékok 3.3.', is in G minor and consists of two measures: the first measure has a half note G4 in the treble clef and a half note G2 in the bass clef; the second measure has a half note G4 in the treble clef and a half note G2 in the bass clef.

A mi-ré-dó / lá sorokban **dó-ti-lá** rövid zárómotívum az egyes fejezetekben:

Autentikus záradékok - 4. fejezet

Egyszerű autentikus záradékok 4.1.

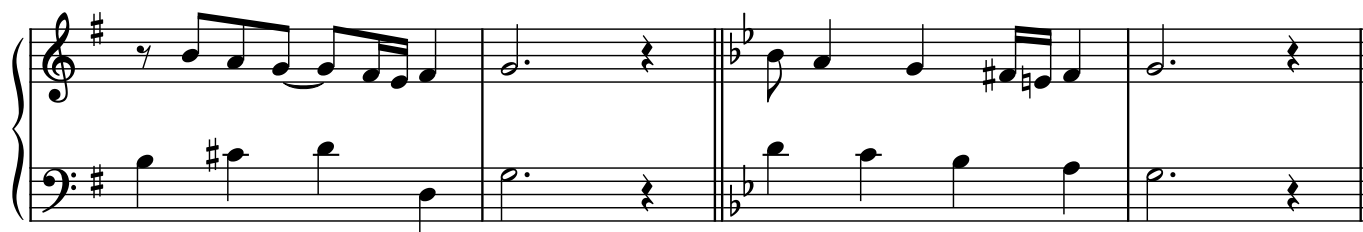
Záradékok a barokk és a későbbi korok énekeihez 4.3.

The image shows two musical examples in 4/4 time. The first example, labeled 'Egyszerű autentikus záradékok 4.1.', is in G major and consists of two measures: the first measure has a half note G4 in the treble clef and a half note G2 in the bass clef; the second measure has a half note G4 in the treble clef and a half note G2 in the bass clef. The second example, labeled 'Záradékok a barokk és a későbbi korok énekeihez 4.3.', is in G major and consists of two measures: the first measure has a half note G4 in the treble clef and a half note G2 in the bass clef; the second measure has a half note G4 in the treble clef and a half note G2 in the bass clef.

Régi magyar énekek záradékai - 5. fejezet

The image shows two musical examples in 4/4 time. The first example, labeled 'Régi magyar énekek záradékai - 5. fejezet', is in G major and consists of two measures: the first measure has a half note G4 in the treble clef and a half note G2 in the bass clef; the second measure has a half note G4 in the treble clef and a half note G2 in the bass clef. The second example, labeled 'Régi magyar énekek záradékai - 5. fejezet', is in G major and consists of two measures: the first measure has a half note G4 in the treble clef and a half note G2 in the bass clef; the second measure has a half note G4 in the treble clef and a half note G2 in the bass clef.

Zsoltárok és korai korálok - 6. fejezet

A zsoltárok metrikai alapegysége új énekeskönyvünkben a fél. A Példatár A-ban ehhez igazodom, de az egyes fejezetekben a könnyebb áttekinthetőség és összehasonlítás érdekében nyeged a mérőegység, mérőütés.

Vezetőhang nélkül: Régi magyar énekek (6.), (7.) záradékcsoport:

1.3. A záradék kiválasztása

Általánosan használhatók a plagális záradékok a záróhang alatt, valamint az egyszerű autentikus záradékok.

Írányt mutathat az ének eredete, kora: középkori ének, zsoltár, magyar ének, újabb kori ének. Ebben segíthet az énekeskönyv forrás-meghatározása.

Keresésünk során találhatunk kiválasztott énekünk zárómotívumával megegyező záradékot, annak augmentált formáját, vagy variánsát. Kezdődhet záradék bemutatott sorunk folytatásának, vagy az utolsó sornak a kezdőhangjain.

Tovább vezethetnek egyéb jellegzetességek: skálamenet, gazdagon figurált, vagy egyenletesen lépegető dallam. A szöveg hálaadó, ünnepi, vagy felhívó-mozgósító jellegű, esetleg sötét jelzőkkel terhelt.

És ha nem az alaphangon kezdődik az ének, fellapozhatjuk a Kezdőhangra vezetünk - c. 8. fejezetet is.

Sok záradék található a fejezetek elején. De ne riasszon ez meg! A legegyszerűbbek, a legtöbb ének esetében használhatók a már említett Egyszerű autentikus záradékok (4.1. és 2.) címszó alatt találhatóak, valamint még néhány a következő fejezetek elején: vagy hasonlóképpen kigyújtva, vagy **a**, ajánlott jellel.

Példák: *Jelmagyarázat:* >> : az egyes fejezetekre utal,
(1.): a fejezeten belül a záradékcsoport száma
Minden énekhez több záradék illeszthető, rajtunk múlik, hogy melyiket alkalmazzuk.

"Krisztusom, kívüled nincs kihez járulnom" 204

Az ének alaphangja és kezdőhangja lá, az intonációt is lá-val fogom lezárni:
a záróhang, vagy a kezdőhang lá-ján. Zárómotívuma: dó-mi-dó-ti lá lá.

"Adjatok hálát az Istennek" 105

>> Záradék a záróhang alatt 2. Plagális záradékok (1.)

Emelkedett a szöveg, felfelé ível a dallamvonal,
kedvelt az ének ünnepi istentiszteleteken:

>> Autentikus záradékok (6.)

Eredetére is utalhatunk:

>> Zsoltárok és korai korálok (4.)

Skálameneteket tartalmaz a zsoltár. Ha az Intonáció Gyűjt. előjátékai nehezek lennének, készíthetünk egyszerűbbet. Coda erősíti az intonáció ünnepi jellegét, ehhez járulunk hozzá a kísérszólammal is.

>> Skálamenet a záradékhoz (2.)

2. A KÍSÉRŐSZÓLAM

Ha a minimális hangzásnál és terjedelemnél többet szeretnénk, jó szolgálatot tesz már egyetlen kísérszólam is.

Ez a szólam legegyszerűbben párhuzamos mozgással követheti a dallamot. A folyamatos párhuzamosság egyhangúságát pedig az ellenmozgás és az önálló ritmus töri meg.

Tercpárhuzam vagy decima:

Hosszú szakaszok kíséretére alkalmas, akár a záradékig. Követhetjük vele a dallamot hangról-hangra, mozgalmas dallamokat pedig nagyobb ritmusértékekkel:

A fejezetben ezt követően a szeksztpárhuzamról olvashatunk, majd a kísérszólam indításáról, csatlakozásáról a záradékhoz, az önállóbb szólamról.

3. ZÁRADÉK A ZÁRÓHANG ALATT

A legegyszerűbb megoldással találkozunk ebben a fejezetben: az unisono első sor után a kitartott záróhang alá illesztjük a záradékot.

Ez először plagális kadencia dúrban, mollban és dór hangnemben.

Frigben szintén plagális fölépés a záróhang alatt, illetve a dallam zárófordulata mi-i-i-ré-mi, a basszus szekundlépésekkel ereszkedik le az alaphangra.

Végül ún. sorismétlés: a dúr (mixolid) záróhang alatt terckíséréssel ismétlődik meg a (zsoltár)dallam.

Előjátékok a záradékokkal:

Plagális záradékok

548.a (1.)

Musical score for 548.a (1.) showing a plagal cadence in D major, D minor, and Dorian modes. The score is in treble and bass clefs, with a key signature of one flat (Bb). The time signature is 4/4. The piece consists of two systems of music. The first system shows the initial melodic line in the treble clef and the bass line in the bass clef. The second system shows the continuation of the melodic line and the bass line, ending with a final cadence.

210.a (3.)

Musical score for 210.a (3.) showing a plagal cadence in D major, D minor, and Dorian modes. The score is in treble and bass clefs, with a key signature of one flat (Bb). The time signature is 4/4. The piece consists of two systems of music. The first system shows the initial melodic line in the treble clef and the bass line in the bass clef. The second system shows the continuation of the melodic line and the bass line, ending with a final cadence.

Frig záradékok

170.a záradék plagális fölépéssel

Musical score for 170.a showing a plagal cadence in D major, D minor, and Dorian modes. The score is in treble and bass clefs, with a key signature of one flat (Bb). The time signature is 4/4. The piece consists of two systems of music. The first system shows the initial melodic line in the treble clef and the bass line in the bass clef. The second system shows the continuation of the melodic line and the bass line, ending with a final cadence.

51 szekundokként lépeget az alsó szólam

Musical score for 51 showing a plagal cadence in D major, D minor, and Dorian modes. The score is in treble and bass clefs, with a key signature of one flat (Bb). The time signature is 4/4. The piece consists of two systems of music. The first system shows the initial melodic line in the treble clef and the bass line in the bass clef. The second system shows the continuation of the melodic line and the bass line, ending with a final cadence.

Sorismétlés

35

Musical score for 35 showing a plagal cadence in D major, D minor, and Dorian modes. The score is in treble and bass clefs, with a key signature of one flat (Bb). The time signature is 4/4. The piece consists of two systems of music. The first system shows the initial melodic line in the treble clef and the bass line in the bass clef. The second system shows the continuation of the melodic line and the bass line, ending with a final cadence.

4. AUTENTIKUS ZÁRADÉKOK

A fejezet záradékait két csoportban találjuk:

Egyszerű autentikus záradékok: benne olyan rövid kadenciákat adok kézbe, melyeket énekeskönyvünk szinte valamennyi énekénél alkalmazhatunk (a fríg és mixolid dallamok kivételével).

További záradékok: ezek főképp a barokk és a későbbi korok énekeihez járulnak.

A példák között először a korábbi formával foglalkozunk: 1. sor + záradék, majd kitágítjuk a kört a kérdés - felelettel, hármas tagolású formával, végigkövetett énekkel.

Részlet a fejezetből:

4.8. Háromrészes előjátékok: átvezetés a bemutatás és a záradék között

Ez lehet > további idézet az énekből: a 2. sorra példák majd a következőkben: 5.4 stb.

228.b itt az ismétlőjel utáni szakasz zárata a dominánson:

208.c > rövid szekvencia pl. az 1. sor második feléből:

388 > új anyag

(a záradék az 1. sor 2. fele)

624.b > hármashangzat-szekvencia - ld. Szekvencia

410 > vagy álzárattal: bemutatás + záradék ° álzárattal + záradék egész zárattal ld.390.a
itt a Coda kapott önálló szerepet

Musical score for example 410, showing a piano introduction with a Coda section. The score is in G major and 4/4 time. It features a series of chords in the right hand and a melodic line in the left hand, ending with a Coda symbol.

4.7. Rövidebb idézet

718.a a sor fele: egy motívum

Musical score for example 718.a, showing a short melodic phrase. The score is in G major and 4/4 time. It features a single melodic line in the right hand and a bass line in the left hand.

768 a hosszú, ismétlődéses sor kezdőmotívuma

832.a. a jellegzetes kezdőlépés,
majd a záradék idéz az utolsó sorból:

Musical score for examples 768 and 832.a, showing a long, repeating motif and a characteristic starting step. The score is in G major and 4/4 time. It features a long, repeating melodic motif in the right hand and a bass line in the left hand.

4.9. Hosszabb előjátékok

208.d Két rész nagyobb ütemszámmal: 4+4 ütem

Musical score for example 208.d, showing a longer introduction with two 4-beat parts. The score is in G major and 4/4 time. It features a series of chords in the right hand and a melodic line in the left hand, divided into two 4-beat sections.

Musical score for example 249.c, showing a longer introduction with a characteristic motif. The score is in G major and 4/4 time. It features a series of chords in the right hand and a melodic line in the left hand.

Többé-kevésbé végig is követhetjük az éneket:

249.c a jellegzetes motívumok között hol kihagyás, hol bővítés

390.a sorpárjai új 2. taggal

5. RÉGI MAGYAR ÉNEKEK

Ebben a fejezetben az autentikus kadenciával a 16. és 17. század magyar énekeinek gyakori zárómotívumai-
ban találkozunk. Ezeket a zárómotívumokat fogjuk záradékként illeszteni az 1. vagy az 1. és 2. sorhoz.

Ahogy az előző fejezetben is, többségében vezetohang, szi előzi meg a lá-t. De vezetohang nélküli záradékok-
kal is találkozunk. Akkor van szükségünk rájuk, amikor a koráletét basszusa fá-szó-lá-ra végződik, vagy
egyszerűen a zárlatban szi helyett szó szerepel. Ezen a helyen ismét szólunk a plagális Codáról. (Az előző
fejezetben esett róla szó.)

Végül a 2. sor idézése kapcsán beszélünk a belső sorzárlatokról.

Részletek a fejezetből:

182.b az első sor záradékkal + plagális Coda

166.c az első sor után záradék

444.a az 1. és 2. sor után a záradék

281.b átvezetés szekvenciával

231.a záradék szó-val:

6. ZSOLTÁROK ÉS KORAI KORÁLOK

A fejezetben újdonság a sok szinkópa, valamint az V-I mellett a VII(6)-I kapcsolat.

Az előjátékok formája többnyire ismét igen egyszerű: első sor + záradék.

A 1. sort azonban nem tudjuk minden esetben könnyen ütembe helyezni, ezért legtöbbször ütemezés nélkül idézzük, és ütembe szedve csatlakozik hozzá a záradék.

A zsoltárok három részes formájának szerkesztéséhez segítséget nyújtanak a szekvenciák és a skálamenetek. Róluk a megfelelő fejezetekben olvashatunk. (9. és 10. fejezet)

Előfordul még egy megoldás: a zsoltár sorát-sorait végig követi a kísérőszólam, amelynek része a kadenciális lépéssor. A kiszélesített záradék helyén Coda szerepel.

Részletek a fejezetből:

5.a 1. sor + záradék

30.b

622

További idézet (átvezetés):

22.a

Idézet kísérőszólammal és plagális Codával:

42

7. FRÍG ZÁRADÉKOK

Zsoltárok, magyar énekek és korálok tartoznak ebbe a fejezetbe.

221.a

Musical score for 221.a, featuring a treble and bass clef with a 3/4 time signature and a key signature of one flat. The piece consists of four measures, with the first measure containing a whole note chord in the bass and a half note in the treble. The second and third measures feature a half note in the bass and a half note in the treble, with a piano (p.) dynamic marking. The fourth measure contains a whole note chord in the bass and a half note in the treble, with a sharp sign indicating a key change to one sharp.

31.a

Musical score for 31.a, featuring a treble and bass clef with a 7/4 time signature and a key signature of one flat. The piece consists of four measures, with the first measure containing a whole note chord in the bass and a half note in the treble. The second and third measures feature a half note in the bass and a half note in the treble, with a piano (p.) dynamic marking. The fourth measure contains a whole note chord in the bass and a half note in the treble, with a sharp sign indicating a key change to one sharp.

31.b

Musical score for 31.b, featuring a treble and bass clef with a 6/4 time signature and a key signature of one flat. The piece consists of four measures, with the first measure containing a whole note chord in the bass and a half note in the treble. The second and third measures feature a half note in the bass and a half note in the treble, with a piano (p.) dynamic marking. The fourth measure contains a whole note chord in the bass and a half note in the treble, with a sharp sign indicating a key change to one sharp.

Musical score for 31.b, featuring a treble and bass clef with a 4/4 time signature and a key signature of one sharp. The piece consists of four measures, with the first measure containing a whole note chord in the bass and a half note in the treble. The second and third measures feature a half note in the bass and a half note in the treble, with a piano (p.) dynamic marking. The fourth measure contains a whole note chord in the bass and a half note in the treble, with a sharp sign indicating a key change to one sharp.

8. A KEZDŐHANGRA VEZETÜNK

Kvintre:

65

Musical score for 65, featuring a treble and bass clef with a 4/4 time signature and a key signature of one sharp. The piece consists of four measures, with the first measure containing a whole note chord in the bass and a half note in the treble. The second and third measures feature a half note in the bass and a half note in the treble, with a piano (p.) dynamic marking. The fourth measure contains a whole note chord in the bass and a half note in the treble, with a sharp sign indicating a key change to one sharp.

823

Musical score for 823, featuring a treble and bass clef with a 4/4 time signature and a key signature of one sharp. The piece consists of four measures, with the first measure containing a whole note chord in the bass and a half note in the treble. The second and third measures feature a half note in the bass and a half note in the treble, with a piano (p.) dynamic marking. The fourth measure contains a whole note chord in the bass and a half note in the treble, with a sharp sign indicating a key change to one sharp.

Oktávra:

456

Musical score for 'Oktávra' (456). It consists of two staves, treble and bass clef. The key signature has two sharps (F# and C#). The melody is primarily in the treble clef, with some accompaniment in the bass clef. The piece ends with a double bar line and repeat signs.

Fríg énekek ré kezdőhangjára:

434.a > a záradék ré-ről indul:

Musical score for 'Fríg énekek ré kezdőhangjára' (434.a). It consists of two staves, treble and bass clef. The key signature has one flat (Bb). The melody is in the treble clef, starting with a rest in the bass clef. The piece ends with a double bar line and repeat signs.

434.b > V-I fordulattal kapcsolódik a korálletéhez:

a 48-as ÉK Korálkönyvének b) letétje (PÁ) és a D.ÚjRKK letétje (BM) elé

Musical score for 'Fríg énekek ré kezdőhangjára' (434.b). It consists of two staves, treble and bass clef. The key signature has one flat (Bb). The melody is in the treble clef, starting with a rest in the bass clef. The piece ends with a double bar line and repeat signs.

9. SZEKVENCIA

Dallami szekvencia:

8.c

Musical score for 'Dallami szekvencia' (8.c). It consists of two staves, treble and bass clef. The key signature has two flats (Bb and Eb). The time signature changes from 5/4 to 4/4. The melody is in the treble clef, with accompaniment in the bass clef. The piece ends with a double bar line and repeat signs.

Hármashangzat-szekvencia:

28

Musical score for 'Hármashangzat-szekvencia' (28). It consists of two staves, treble and bass clef. The key signature has one flat (Bb). The melody is in the treble clef, with accompaniment in the bass clef. The piece ends with a double bar line and repeat signs.

Musical score for 'Hármashangzat-szekvencia' (28). It consists of two staves, treble and bass clef. The key signature has two sharps (F# and C#). The time signature changes from 4/4 to 5/4. The melody is in the treble clef, with accompaniment in the bass clef. The piece ends with a double bar line and repeat signs.

10. SKÁLAMENET A ZÁRADÉKHOZ

449.d Lefelé tartó skálamenet, párhuzamos szólamokkal:

247 Egymás felé tartó szólamok, visszalépéssel:

419 Felfelé törő motívumok:

11. HIMNUSZOK, GREGORIÁN EREDETŰ ÉNEKEK

Intonációjuk lehet kétsoros idézet: a második sorban a gregorián dallam némileg variált alakjával, hozzáadott záradék nélkül - akár kíséret, kísérszólam nélkül is.

652 példa tiszta kvint kíséretre, de nélküle is játszható

Musical score for example 652. It consists of two staves. The first staff has a treble clef and a 9/8 time signature. The second staff has a bass clef and a 9/8 time signature. The first line of music is a single melodic line. The second line of music is a single bass line. There is a 13-measure rest in the second line of music, indicated by a large '13' above the staff. The key signature has one flat (B-flat).

12. BEMUTATÁS MÁSIK SORRAL

Jól ismert ének esetében alkalmazzuk, azonban ilyenkor is célszerű az 1. sorra utalni.

173.b

Musical score for example 173.b. It consists of two staves. The first staff has a treble clef and a 3/4 time signature. The second staff has a bass clef and a 3/4 time signature. The first line of music is a single melodic line. The second line of music is a single bass line. There is a 2-measure rest in the second line of music, indicated by a large '2' above the staff. The key signature has one flat (B-flat).

157.b

Musical score for example 157.b. It consists of two staves. The first staff has a treble clef and a 4/4 time signature. The second staff has a bass clef and a 4/4 time signature. The first line of music is a single melodic line. The second line of music is a single bass line. There is a 3-measure rest in the second line of music, indicated by a large '3' above the staff. The key signature has one flat (B-flat).

13. RÖVID ELŐJÁTÉK

Ha már összeszokott a gyülekezet velünk és ismétlődnek az énekek, eldönthetjük, mikor nincs szükség hosszú bevezetésre.

Például az állandó énekek, az úrvacsoraosztás megszokott énekei, egy evangélizációs hét heti éneke előtt.

Istentiszteleten a több részre osztott hosszú ének későbbi versszakait se indítjuk minden egyes alkalommal teljes intonációval.

713

723

Musical score for examples 713 and 723. It consists of two staves. The first staff has a treble clef and a 3/4 time signature. The second staff has a bass clef and a 3/4 time signature. The first line of music is a single melodic line. The second line of music is a single bass line. There is a 2-measure rest in the second line of music, indicated by a large '2' above the staff. The key signature has one sharp (F-sharp).

15. ORGONAPONT

744.b orgonapont a 744.a előjáték alatt - kis változtatással

Musical score for example 744.b. It consists of two staves. The first staff has a treble clef and a 4/4 time signature. The second staff has a bass clef and a 4/4 time signature. The first line of music is a single melodic line. The second line of music is a single bass line. There is a 4-measure rest in the second line of music, indicated by a large '4' above the staff. The key signature has one flat (B-flat).